

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเลย และนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย ที่เรียนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 มาแล้วในปีการศึกษา 2536 จำนวน 454 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 454 คน ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย จำนวน 31 คน ครูผู้สอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดเลย จำนวน 6 คน ครูผู้สอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเลย จำนวน 9 คน และนักพัฒนาหลักสูตร จำนวน 5 คน ที่มีการสร้างประมวลการสอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 ที่เหมาะสมกับจังหวัดเลย โดยการตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลตามลำดับ ดังต่อไปนี้

4.1 ความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ที่มีการกำหนดเนื้อหาประมวลการสอน รายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลย ผู้วิจัยจัดแบ่งข้อมูลเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านสภาพภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการกำหนด เนื้อหา รายวิชาท้องถิ่นของเรา 1

สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลย

4.2 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย ที่มีการจัดเนื้อหา รายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลย

4.3 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย ครูผู้สอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 และนักพัฒนาหลักสูตร ที่มีการสร้างประมวลการสอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลย ผู้วิจัยจัดแบ่งข้อมูลเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านสภาพภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อประมวลการสอน

รายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลย

ตอนที่ 3 การปรับปรุงประมวลการสอนในส่วนต่าง ๆ ตามข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.4 ประมวลการสอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลย

4.5 อภิปรายผลการวิจัย

4.1 ความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ที่ต้องการกำหนดเนื้อหาประมวลการสอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลย

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ปรากฏผลดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 3 สภาพภาพทั่วไปของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน

ข้อมูล	จำนวนคน	ร้อยละ
นักเรียน		
1. เพศ		
ชาย	236	51.98
หญิง	218	48.02
2. อายุ		
13 ปี	85	18.72
14 ปี	353	77.75
15 ปี	11	2.43
16 ปี	5	1.10

ตารางที่ 3 สถานภาพทั่วไปของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวนคน	ร้อยละ
ผู้ปกครองนักเรียน		
1. เพศ		
ชาย	261	57.49
หญิง	193	42.51
2. อายุ		
20-30 ปี	15	3.30
31-40 ปี	251	55.29
41-50 ปี	149	32.82
51 ปีขึ้นไป	39	8.59
3. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	331	72.91
จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	53	11.67
จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	21	4.63
จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หรือ 6	16	3.52
จบอนุปริญาหรือเทียบเท่า	10	2.20
จบปริญญาตรี	16	3.52
สูงกว่าปริญญาตรี	7	1.55
4. อาชีพ		
รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ	45	9.91
ค้าขาย	45	9.91
รับจ้าง	81	17.84
เกษตรกรรวม	277	61.01
อื่น ๆ	6	1.33

จากตารางที่ 3 พบว่านักเรียนที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายร้อยละ 51.98 เพศหญิงร้อยละ 48.02 ส่วนใหญ่จะมีอายุ 14 ปี คิดเป็นร้อยละ 77.75 รองลงมาคืออายุ 13 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.72

สำหรับผู้ปกครองนักเรียนพบว่า เป็นเพศชาย ร้อยละ 57.49 เพศหญิงร้อยละ 42.51 ส่วนใหญ่มีอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.29 รองลงมาคือ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.82 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 72.91 รองลงมาคือจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 11.67 ส่วนการประกอบอาชีพของผู้ปกครองพบว่าส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 61.01 รองลงมาคืออาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 17.84

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหารายวิชาท้องถิ่นของเรา สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจังหวัดเลย เรียงลำดับตามจำนวนความคิดเห็นที่มากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ปรากฏผลดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4 เรื่องสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดเลย

เนื้อหา	จำนวนคน	ร้อยละ
ความคิดเห็นของนักเรียน		
1. แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (ภูกระดึง ภูหลวง ถ้ำ น้ำตก)	352	77.53
2. ที่ตั้ง ขนาด รูปร่างและอาณาเขตติดต่อ	338	74.45
3. ลักษณะภูมิอากาศ	322	70.93
4. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ	322	70.93
5. ทรัพยากรธรรมชาติ (ป่าไม้ แร่ธาตุ ดิน)	321	70.70
6. แหล่งน้ำ การชลประทาน แม่น้ำที่สำคัญ	260	57.27
7. ลักษณะภูมิประเทศ	258	56.83
ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน		
1. ทรัพยากรธรรมชาติ (ป่าไม้ แร่ธาตุ ดิน)	327	72.03
2. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ	317	69.82
3. ที่ตั้ง ขนาด รูปร่างและอาณาเขตติดต่อ	308	67.84
4. แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (ภูกระดึง ภูหลวง ถ้ำ น้ำตก)	306	67.40
5. แหล่งน้ำ การชลประทาน แม่น้ำที่สำคัญ	259	57.05
6. ลักษณะภูมิอากาศ	244	53.74
7. ลักษณะภูมิประเทศ	237	52.20

จากตารางที่ 4 พบว่าความคิดเห็นของนักเรียนต่อเนื้อหาเรื่องสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดเลย ต้องการให้จัดเนื้อหาเรื่องแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (ภูกระดึง ภูหลวง ถ้ำ น้ำตก) มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 77.53 และเนื้อหาที่ต้องการรองลงมา คือ ที่ตั้ง ขนาด รูปร่าง และอาณาเขตติดต่อ คิดเป็นร้อยละ 74.45 และลักษณะภูมิอากาศ คิดเป็นร้อยละ 70.93

ส่วนผู้ปกครองนักเรียนพบว่า ความคิดเห็นที่ต้องการให้จัดเนื้อหาเรื่องสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดเลย ที่มากที่สุด คือ ทรัพยากรธรรมชาติ (ป่าไม้ แร่ธาตุ ดิน) คิดเป็นร้อยละ 72.03 และเนื้อหาที่ต้องการรองลงมา คือ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 69.82 และที่ตั้ง ขนาด รูปร่าง และอาณาเขตติดต่อ คิดเป็นร้อยละ 67.84

นอกเหนือจากการแสดงความคิดเห็นต่อเนื้อหาในตารางที่ 4 ผู้ปกครองนักเรียนยังได้เสนอแนะเนื้อหาเพิ่มเติมในเรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

ตารางที่ 5 เรื่องประวัติความเป็นมาของจังหวัดเลย

เนื้อหา	จำนวนคน	ร้อยละ
ความคิดเห็นของนักเรียน		
1. การตั้งเมืองเลยหรือจังหวัดเลย	316	69.60
2. เหตุการณ์สำคัญในอดีตของจังหวัดเลย (ศึกด่านซ้ายและท่าลี่, ศึกบ้านนาอ้อ, กบฏผีบุญบ้านหนองหมากแก้ว)	280	61.67
3. เรื่องราวก่อนประวัติศาสตร์จังหวัดเลย	272	59.91
4. รูปแบบการปกครองเมืองเลยในอดีตจนถึงปัจจุบัน	263	57.93
5. หลักฐานทางประวัติศาสตร์ของจังหวัดเลย	250	55.07
6. ชุมชนดั้งเดิมของจังหวัดเลย	237	52.20
7. ประวัติศาสตร์สมัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดเลย	234	51.54
ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน		
1. การตั้งเมืองเลยหรือจังหวัดเลย	305	67.18
2. เหตุการณ์สำคัญในอดีตของจังหวัดเลย (ศึกด่านซ้ายและท่าลี่, ศึกบ้านนาอ้อ, กบฏผีบุญบ้านหนองหมากแก้ว)	279	61.45
3. เรื่องราวก่อนประวัติศาสตร์จังหวัดเลย	275	60.57
4. ประวัติศาสตร์สมัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดเลย	256	56.39
5. หลักฐานทางประวัติศาสตร์ของจังหวัดเลย	251	55.29
6. ชุมชนดั้งเดิมของจังหวัดเลย	243	53.52
7. รูปแบบการปกครองเมืองเลยในอดีตจนถึงปัจจุบัน	241	53.08

จากตารางที่ 5 พบว่าความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ต่อเนื้อหาเรื่อง ประวัติความเป็นมาของจังหวัดเลย ต้องการให้จัดเนื้อหาเรื่อง การตั้งเมืองเลยหรือจังหวัดเลย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.60 และ 67.18 ตามลำดับ ส่วนเนื้อหาที่ต้องการรองลงมาคือ เหตุการณ์สำคัญในอดีตของจังหวัดเลย คิดเป็นร้อยละ 61.67 และ 61.45 ตามลำดับ และ เรื่องราวก่อนประวัติศาสตร์จังหวัดเลย คิดเป็นร้อยละ 59.91 และ 60.57 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 เรื่องโบราณสถาน โบราณวัตถุและสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลย

เนื้อหา	จำนวนคน	ร้อยละ
ความคิดเห็นของนักเรียน		
1. พระธาตุศรีสองรัก พระธาตุดินเทพ พระธาตุสัจจะ	413	90.97
2. ศิลาจารึกพระธาตุศรีสองรัก ใบเสมาหินที่อำเภอวังสะพุง	339	74.67
3. ศาลเจ้าพ่อกุดบ่อง ศาลเจ้าพ่อปันคำ	218	48.02
4. พระพุทธรูปพระเจ้าองค์แสน พระพุทธรูปถ้ำผาบัง	216	47.58
5. จิตรกรรมฝาผนังวัดบ้านนาพึง	214	47.14
6. พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (วัดถ้ำผา)	207	45.59
7. วัดท่าแขก วัดศรีคุณเมือง วัดป่าสัมมานุสรณ์	160	35.24
ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน		
1. พระธาตุศรีสองรัก พระธาตุดินเทพ พระธาตุสัจจะ	413	90.97
2. ศิลาจารึกพระธาตุศรีสองรัก ใบเสมาหินที่อำเภอวังสะพุง	332	73.13
3. ศาลเจ้าพ่อกุดบ่อง ศาลเจ้าพ่อปันคำ	242	53.30
4. พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (วัดถ้ำผา)	201	44.27
5. พระพุทธรูปพระเจ้าองค์แสน พระพุทธรูปถ้ำผาบัง	180	39.65
6. จิตรกรรมฝาผนังวัดบ้านนาพึง	166	36.56
7. วัดท่าแขก วัดศรีคุณเมือง วัดป่าสัมมานุสรณ์	156	34.36

จากตารางที่ 6 พบว่าความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ต่อเนื้อหาเรื่อง ไบรอันสถาน ไบรอันวัตถุ และสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลย ต้องการให้จัดเนื้อหาเรื่อง พระธาตุศรีสองรัก พระธาตุคันทะน พระธาตุสัจจะ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.97 เท่ากัน ส่วนเนื้อหาที่ต้องการรองลงมา คือ ศิลาจารึกพระธาตุศรีสองรัก ไบเสมาหิน ที่อำเภอสว่างซ่ง คิดเป็นร้อยละ 74.67 และ 73.13 และศาลเจ้าพ่อคุดบ่อง ศาลเจ้าพ่อปิ่นคำ คิดเป็นร้อยละ 48.02 และ 53.30 ตามลำดับ

นอกเหนือจากการแสดงความคิดเห็นต่อเนื้อหาในตารางที่ 6 ผู้ปกครองนักเรียนยังได้เสนอแนะเนื้อหาเพิ่มเติมในเรื่องจิตรกรรมฝาผนังวัดถ้ำวัวแดง และจิตรกรรมฝาผนังวัดถ้ำผาซ่ง

ตารางที่ 7 เรื่องขนบธรรมเนียมประเพณีของจังหวัดเลย

เนื้อหา	จำนวนคน	ร้อยละ
ความคิดเห็นของนักเรียน		
1. เทศกาลดอกฝ้ายบานมะขามหวานที่เมืองเลย	402	88.55
2. ประเพณีเห่ผีตาโชน (บุญหลวง)	382	84.14
3. ประเพณีต่าง ๆ ในวันสำคัญ เช่น วันแห่เทียนเข้าพรรษา วันออกพรรษา	375	82.60
4. บุญแจกข้าว	290	63.88
5. บุญแห่ข้าวพันก้อน	241	53.08
6. บุญแห่ดอกไม้	198	43.61
7. ประเพณี "ฮั้ตลีสอง-คลองลีสี่"	164	36.13
ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน		
1. เทศกาลดอกฝ้ายบานมะขามหวานที่เมืองเลย	366	80.62
2. ประเพณีเห่ผีตาโชน (บุญหลวง)	361	79.52
3. ประเพณีต่าง ๆ ในวันสำคัญ เช่น วันแห่เทียนเข้าพรรษา วันออกพรรษา	349	76.87
4. บุญแจกข้าว	304	66.96
5. บุญแห่ข้าวพันก้อน	248	54.63
6. ประเพณี "ฮั้ตลีสอง-คลองลีสี่"	201	44.27
7. บุญแห่ดอกไม้	198	43.61

จากตารางที่ 7 พบว่าความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ต่อเนื้อหาเรื่อง
ขนบธรรมเนียมประเพณีของจังหวัดเลย ต้องการให้จัดเนื้อหาเรื่องเทศกาลดอกฝ้ายบานมะขามหวาน
ที่เมืองเลยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.55 และ 80.62 ตามลำดับ ส่วนเนื้อหาที่ต้องการรอง

ลงมา คือ เรื่องประเพณีเห่ผีตาโขน (บุญหลวง) คิดเป็นร้อยละ 84.14 และ 79.52 ตามลำดับ และประเพณีต่าง ๆ ในวันสำคัญ เช่น แห่เทียนเข้าพรรษา วันออกพรรษา คิดเป็นร้อยละ 82.60 และ 76.87 ตามลำดับ

นอกเหนือจากการแสดงความคิดเห็นต่อเนื้อหาในตารางที่ 7 นักเรียน ยังได้เสนอแนะเนื้อหาเพิ่มเติมในเรื่อง บุญบั้งไฟ แห่นางแมวขอนแก่น การขึ้นบ้านใหม่ การเล่นแม่นางข้อง ประเพณีสู้วัว บุญข้าวสาก และการบวช ส่วนผู้ปกครองนักเรียนได้เสนอแนะเนื้อหาเพิ่มเติมในเรื่อง บุญบั้งไฟ แห่นางแมวขอนแก่น ประเพณีสู้วัว บุญข้าวสาก การเล่นแม่นางข้อง การทำบุญบ้าน การขึ้นบ้านใหม่ และการบวช

ตารางที่ 8 เรื่องศิลปะพื้นบ้านของจังหวัดเลย

เนื้อหา	จำนวนคน	ร้อยละ
ความคิดเห็นของนักเรียน		
1. การถักทอ การจักสาน การปั้นดินเผา	385	84.80
2. นิทาน คำสอ่ย คำทวย คำผญา สำนวน	253	55.73
3. วรรณกรรมใบลาน	236	51.98
4. เพลงประกอบการเล่นของเด็ก เพลงกล่อมลูก	231	50.88
5. การเลี้งกลอง	181	39.87
ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน		
1. การถักทอ การจักสาน การปั้นดินเผา	401	88.33
2. นิทาน คำสอ่ย คำทวย คำผญา สำนวน	247	54.41
3. วรรณกรรมใบลาน	230	50.66
4. เพลงประกอบการเล่นของเด็ก เพลงกล่อมลูก	229	50.44
5. การเลี้งกลอง	193	42.51

จากตารางที่ 8 พบว่าความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ต่อเนื้อหาเรื่องศิลปะพื้นบ้านของจังหวัดเลย ต้องการให้จัดเนื้อหาเรื่องการถักทอ การจักสาน การปั้นดินเผา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 84.80 และ 88.33 ตามลำดับ ส่วนเนื้อหาที่ต้องการรองลงมา คือ นิทาน คำสอ่ย คำทวย คำผญา สำนวน คิดเป็นร้อยละ 55.73 และ 54.41 ตามลำดับ และ วรรณกรรมใบลาน คิดเป็นร้อยละ 51.98 และ 50.66 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 เรื่องบุคคลสำคัญของจังหวัดเลย

เนื้อหา	จำนวนคน	ร้อยละ
ความคิดเห็นของนักเรียน		
1. พลเอกอาทิตย์ กำลังเอก	364	80.18
2. หลวงปู่ชอบ ฐานสโม	327	72.03
3. หลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ	318	70.04
4. พระแก้วอาสา (ท้าวทองแสง)	194	42.73
5. พระธรรมวรลังการ (หลวงปู่ศรีจันทร์)	181	39.87
6. อาจารย์สังคม ทองมี	176	38.77
7. ดร.สาร สาระทัศนันทน์	142	31.28
ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน		
1. พลเอกอาทิตย์ กำลังเอก	362	79.74
2. หลวงปู่ชอบ ฐานสโม	321	70.70
3. หลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ	300	66.08
4. พระธรรมวรลังการ (หลวงปู่ศรีจันทร์)	185	40.75
5. พระแก้วอาสา (ท้าวทองแสง)	175	38.55
6. อาจารย์สังคม ทองมี	154	33.92
7. ดร.สาร สาระทัศนันทน์	133	29.30

จากตารางที่ 9 พบว่าความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ต่อเนื้อหาเรื่องบุคคลสำคัญของจังหวัดเลย ต้องการให้จัดเนื้อหาเรื่อง พลเอกอาทิตย์ กำลังเอก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.18 และ 79.74 ตามลำดับ ส่วนเนื้อหาที่ต้องการรองลงมา คือเรื่อง หลวงปู่ชอบ ฐานสโม คิดเป็นร้อยละ 72.03 และ 70.70 ตามลำดับ และหลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ คิดเป็นร้อยละ 70.04 และ 66.08 ตามลำดับ

นอกเหนือจากการแสดงความคิดเห็นต่อเนื้อหาในตารางที่ 9 นักเรียนยังได้เสนอแนะ
เนื้อหาเพิ่มเติม คือ อัสนี-วสันต์ ส่วนผู้ปกครองนักเรียนได้เสนอแนะเนื้อหาเพิ่มเติม คือ
หลวงปู่คำดี ปภาโส และนายประชา บุญเนตร

ตารางที่ 10 เรื่องการดำเนินชีวิตของประชากรในจังหวัดเลย

เนื้อหา	จำนวนคน	ร้อยละ
ความคิดเห็นของนักเรียน		
1. ภาษาถิ่น	379	83.48
2. อาชีพสำคัญที่ทำรายได้ให้แก่ประชากร	337	74.23
3. ลักษณะการดำรงชีวิต	325	71.59
4. ศาสนา ค่านิยม และความเชื่อต่าง ๆ	324	71.37
5. อาหารพื้นบ้าน	318	70.04
6. การแต่งกาย	260	57.27
7. การคมนาคมขนส่งและการสื่อสาร	233	51.32
8. อาคารบ้านเรือน เช่น ลักษณะของการก่อสร้างอาคารบ้านเรือน	223	49.12
ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน		
1. ภาษาถิ่น	353	77.75
2. อาชีพสำคัญที่ทำรายได้ให้แก่ประชากร	322	70.93
3. ศาสนา ค่านิยม และความเชื่อต่าง ๆ	300	66.08
4. อาหารพื้นบ้าน	293	64.54
5. ลักษณะการดำรงชีวิต	289	63.66
6. การแต่งกาย	252	55.51
7. การคมนาคมขนส่งและการสื่อสาร	230	50.66
8. อาคารบ้านเรือน เช่น ลักษณะของการก่อสร้างอาคารบ้านเรือน	226	49.78

จากตารางที่ 10 พบว่าความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ต่อเนื้อหาเรื่อง การดำเนินชีวิตของประชากรในจังหวัดเลย ต้องการให้จัดเนื้อหาเรื่องภาษาถิ่นมากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 83.48 และ 77.75 ตามลำดับ ส่วนเนื้อหาที่ต้องการรองลงมาของนักเรียนและ

ผู้ปกครองนักเรียน คือเนื้อหาเรื่องอาชีพสำคัญที่ทำรายได้ให้แก่ประชากร คิดเป็นร้อยละ 74.23 และ 70.93 ตามลำดับ ส่วนเนื้อหาเรื่องลักษณะการดำรงชีวิตนั้น ความคิดเห็นของนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 71.59 และความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน คือ เนื้อหาเรื่องศาสนา ค่านิยม และความเชื่อต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 66.08

4.2 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย ที่เกี่ยวกับการจัดเนื้อหา รายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลย

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ผลจากความคิดเห็นต่อเนื้อหา โดยจัดเป็น 2 หมวดคือ

- 1) เนื้อหาที่จัดว่ามีความจำเป็นในการเรียนรู้ ตามความหมายของตัวเลขที่ระบุไว้ ได้แก่
 - 5 เป็นเนื้อหาที่มีคุณค่าและจำเป็นอย่างยิ่งที่นักเรียนจะต้องเรียนรู้
 - 4 เป็นเนื้อหาที่มีคุณค่าและจำเป็นที่นักเรียนจะต้องเรียนรู้
 - 3 เป็นเนื้อหาที่นักเรียนควรจะต้องเรียนรู้
 - 2 เป็นเนื้อหาที่มีความจำเป็นน้อย แต่อาจจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้ได้
 - 1 เป็นเนื้อหาที่มีความจำเป็นน้อยที่สุด อาจจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้หรือไม่ก็ได้

ตามความเหมาะสม

- 2) เนื้อหาที่จัดว่าไม่มีความจำเป็นในการเรียนรู้

ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 11 ถึงตารางที่ 18 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 11 จำนวนร้อยละของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย
ที่มีต่อเนื้อหา เรื่องสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดเลย

ลำดับความจำเป็นในการเรียนรู้						
เนื้อหา	จำเป็น (จำนวน/ร้อยละ)					ไม่จำเป็น (จำนวน/ร้อยละ)
	5	4	3	2	1	
1.ที่ตั้งขนาดรูปร่างและ						
อาณาเขตติดต่อ	18/58.06	9/29.03	4/12.90	-/-	-/-	-/-
2.ลักษณะภูมิประเทศ						
ลักษณะภูมิประเทศ	17/54.84	10/32.26	4/12.90	-/-	-/-	-/-
3.ลักษณะภูมิอากาศ						
ลักษณะภูมิอากาศ	19/61.29	6/19.35	8/19.35	-/-	-/-	-/-
4.ทรัพยากรธรรมชาติ						
ทรัพยากรธรรมชาติ	17/54.84	12/38.71	2/6.45	-/-	-/-	-/-
4.1 ป่าไม้	18/58.06	8/25.81	5/16.13	-/-	-/-	-/-
4.2 แร่ธาตุ	13/41.94	10/32.26	8/25.81	-/-	-/-	-/-
4.3 ดิน	11/35.48	14/45.16	6/19.35	-/-	-/-	-/-
5.แหล่งน้ำ						
แหล่งน้ำ	14/45.16	10/32.26	6/19.35	1/3.23	-/-	-/-
5.1 การชลประทาน	15/48.39	9/29.03	5/16.13	2/6.45	-/-	-/-
5.2 แม่น้ำลำคลอง	9/29.03	15/48.39	4/12.90	3/9.68	-/-	-/-
6.แหล่งท่องเที่ยวทาง						
ธรรมชาติ	16/51.61	10/32.26	5/16.15	-/-	-/-	-/-
6.1 ภูกระดึง	17/54.84	8/25.81	6/19.35	-/-	-/-	-/-
6.2 ภูหลวง	16/51.61	9/29.03	6/19.35	-/-	-/-	-/-
6.3 ถ้ำ	7/22.58	10/32.26	13/41.94	1/3.23	-/-	-/-
6.4 น้ำตก	7/22.58	9/29.03	13/41.94	1/3.23	1/3.23	-/-

ตารางที่ 11 จำนวนร้อยละของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย
ที่มีต่อเนื้อหา เรื่องสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดเลย (ต่อ)

ลำดับความจำเป็นในการเรียนรู้						
เนื้อหา	จำเป็น (จำนวน/ร้อยละ)					ไม่จำเป็น (จำนวน/ร้อยละ)
	5	4	3	2	1	
7. การอนุรักษ์ทรัพยากร						
ธรรมชาติและ						
สิ่งแวดล้อม	22/70.97	8/25.81	1/3.23	-/-	-/-	-/-
รวม(จำนวน/ร้อยละ)	236/47.58	157/31.65	94/18.95	8/1.62	1/0.20	-/-

จากตารางที่ 11 พบว่าผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าควรจัดเนื้อหาที่อยู่ในระดับ 5 ได้แก่ เนื้อหาเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 70.97 รองลงมาคือ เนื้อหาเรื่องลักษณะภูมิอากาศ คิดเป็นร้อยละ 61.29 และเนื้อหาเรื่องที่ตั้ง ขนาด รูปร่าง และอาณาเขตติดต่อ, ทรัพยากรธรรมชาติ (ป่าไม้) คิดเป็นร้อยละ 58.06 เท่ากัน

กล่าวโดยสรุป การจัดเนื้อหาเรื่องสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดเลย ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย เห็นว่าเนื้อหาทั้งหมดส่วนใหญ่เป็นเนื้อหาที่มีความจำเป็นในการเรียนรู้ ซึ่งจัดอยู่ในระดับ 5, 4 และ 3 คิดเป็นร้อยละ 47.58, 31.65 และ 18.95 ตามลำดับ

นอกเหนือจากการแสดงความคิดเห็นต่อเนื้อหาในตารางที่ 11 ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย เสนอแนะให้เพิ่มเนื้อหาเรื่อง แก่งกุดคู้ และภูเรือ

ตารางที่ 12 จำนวนร้อยละของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่น จังหวัดเลย
ที่มีต่อเนื้อหาเรื่องประวัติความเป็นมาของจังหวัดเลย

ลำดับความจำเป็นในการเรียนรู้						
เนื้อหา	จำเป็น (จำนวน/ร้อยละ)					ไม่จำเป็น
	5	4	3	2	1	(จำนวน/ร้อยละ)
1. เรืองราวก่อนประวัติศาสตร์						
ของจังหวัดเลย	7/22.58	18/58.06	6/19.35	-/-	-/-	-/-
2. ชุมชนดั้งเดิมของ						
จังหวัดเลย	7/22.58	16/51.61	7/23.58	1/3.23	-/-	-/-
3. การตั้งเมืองเลยหรือ						
จังหวัดเลย	14/45.16	10/32.26	5/16.13	2/6.45	-/-	-/-
4. ประวัติศาสตร์สมัยต่าง ๆ						
ที่เกี่ยวข้องกับ						
จังหวัดเลย	6/19.35	12/38.71	12/38.71	1/3.23	-/-	-/-
5. หลักฐานทางประวัติศาสตร์						
ของจังหวัดเลย	11/35.48	13/41.94	6/19.35	1/3.23	-/-	-/-
6. เหตุการณ์สำคัญในอดีต						
ของจังหวัดเลย	5/16.13	16/51.61	8/25.81	2/6.45	-/-	-/-
6.1 ตักदानชัยทาลี	5/16.13	9/29.03	12/38.71	4/12.90	-/-	1/3.23
6.2 ตักบ้านนาอ้อ	5/16.13	7/22.58	13/41.94	5/16.13	-/-	1/3.23
6.3 กบฏบ้าน						
หนองหมากแก้ว	4/12.90	8/25.81	13/41.94	4/12.90	1/3.23	1/3.23

ตารางที่ 12 จำนวนร้อยละของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่น จังหวัดเลย
ที่มีต่อเนื้อหาเรื่องประวัติความเป็นมาของจังหวัดเลย (ต่อ)

ลำดับความจำเป็นในการเรียนรู้						
เนื้อหา	จำเป็น (จำนวน/ร้อยละ)					ไม่จำเป็น (จำนวน/ร้อยละ)
	5	4	3	2	1	
7.รูปแบบการปกครอง						
เมืองเลยในอดีต						
จนถึงปัจจุบัน	8/25.81	12/38.71	9/29.03	2/6.45	-/-	-/-
รวม(จำนวน/ร้อยละ)	72/23.23	121/39.03	91/29.35	22/7.10	1/0.32	3/0.97

จากตารางที่ 12 พบว่าผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า เนื้อหาเรื่องราวก่อนประวัติศาสตร์ของจังหวัดเลย ควรจัดอยู่ในระดับ 4 คิดเป็นร้อยละ 58.06 รองลงมาคือ เนื้อหาเรื่องชุมชนดั้งเดิมของจังหวัดเลย และเหตุการณ์สำคัญในอดีตของจังหวัดเลย ควรจัดอยู่ในระดับ 4 คิดเป็นร้อยละ 51.61 เท่ากัน และเนื้อหาเรื่องการตั้งเมืองเลยหรือจังหวัดเลย ควรจัดอยู่ในระดับ 5 คิดเป็นร้อยละ 45.16 เท่ากัน

กล่าวโดยสรุป การจัดเนื้อหาเรื่องประวัติความเป็นมาของจังหวัดเลย ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย เห็นว่าเนื้อหาทั้งหมดส่วนใหญ่เป็นเนื้อหาที่มีความจำเป็นในการเรียนรู้ซึ่งจัดอยู่ในระดับ 4, 3 และ 5 คิดเป็นร้อยละ 39.03, 29.35 และ 23.23 ตามลำดับ

ตารางที่ 13 จำนวนร้อยละของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย
ที่มีต่อเนื้อหาเรื่อง โบราณสถาน โบราณวัตถุและสถานที่สำคัญทางศาสนาของ
จังหวัดเลย

ลำดับความจำเป็นในการเรียนรู้						
เนื้อหา	จำเป็น (จำนวน/ร้อยละ)					ไม่จำเป็น
						(จำนวน/ร้อยละ)
	5	4	3	2	1	
1. พระธาตุศรีสองรัก	24/77.42	6/19.35	1/3.23	-/-	-/-	-/-
2. พระธาตุนันทน	7/22.58	11/35.48	11/35.48	2/6.45	-/-	-/-
3. พระธาตุสัจจะ	11/35.48	12/38.71	8/25.81	-/-	-/-	-/-
4. วัดท่าแขก	7/22.58	9/29.03	10/32.26	5/16.13	-/-	-/-
5. วัดศรีชุมเมือง	7/22.58	8/25.81	11/35.48	3/9.68	2/6.45	-/-
6. วัดป่าสมมานศรีธรรม	7/22.58	8/25.81	11/35.48	5/16.13	-/-	-/-
7. ศาลเจ้าพ่อกุดบ่อง	9/29.03	9/29.03	10/32.26	3/9.68	-/-	-/-
8. ศาลเจ้าพ่อบนคำ	3/9.68	9/29.03	14/45.16	4/12.90	-/-	1/3.23
9. พิพิธภัณฑ์หลวงปู่คำดี (วัดถ้ำผาบู)	8/25.81	8/25.81	13/41.94	2/6.45	-/-	-/-
10. พระพุทธรูป พระเจ้าองค์แสน	8/25.81	7/22.58	13/41.94	3/9.68	-/-	-/-
11. พระพุทธรูป ถ้ำผาบัง	5/16.13	11/35.48	11/35.48	3/9.68	1/3.23	-/-
12. ศิลาจารึก พระธาตุศรีสองรัก	16/51.61	7/22.58	6/19.35	2/6.45	-/-	-/-

ตารางที่ 13 จำนวนร้อยละของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย ที่มีต่อเนื้อหาเรื่อง โบราณสถาน โบราณวัตถุและสถานที่สำคัญทางศาสนาของ จังหวัดเลย (ต่อ)

ลำดับความจำเป็นในการเรียนรู้						
เนื้อหา	จำเป็น (จำนวน/ร้อยละ)					ไม่จำเป็น
						(จำนวน/ร้อยละ)
	5	4	3	2	1	
13. โบราณสถาน						
อำเภอวังสะพุง	8/25.81	13/41.94	7/22.58	2/6.45	1/3.23	-/-
14. จิตรกรรมฝาผนัง						
วัดบ้านนาพึง	8/25.81	9/29.03	11/35.48	3/9.68	-/-	-/-
15. จิตรกรรมฝาผนัง						
วัดถ้ำวังแดง	6/19.35	10/32.26	12/38.71	2/6.45	1/3.23	-/-
16. จิตรกรรมฝาผนัง						
วัดถ้ำผานอง	6/19.35	10/32.26	11/35.48	3/9.68	1/3.23	-/-
รวม(จำนวน/ร้อยละ)	140/28.22	147/29.64	160/32.26	42/8.47	6/1.21	1/0.20

จากตารางที่ 13 พบว่าผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเนื้อหาเรื่องพระธาตุศรีสองรัก ควรจัดอยู่ในระดับ 5 คิดเป็นร้อยละ 77.42 รองลงมาคือ เนื้อหาเรื่องศิลาจารึกพระธาตุศรีสองรัก ควรจัดอยู่ในระดับ 5 คิดเป็นร้อยละ 51.61 และเนื้อหาเรื่องศาลเจ้าพ่อบันคำ ควรจัดอยู่ในระดับ 3 คิดเป็นร้อยละ 45.16

กล่าวโดยสรุปการจัดเนื้อหาเรื่องโบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลย ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย เห็นว่าเนื้อหาทั้งหมดส่วนใหญ่เป็นเนื้อหาที่มีความจำเป็นในการเรียนรู้ ซึ่งจัดอยู่ในระดับ 3, 4 และ 5 คิดเป็นร้อยละ 32.26, 29.64 และ 28.22 ตามลำดับ

นอกเหนือจากการแสดงความคิดเห็นต่อเนื้อหาในตารางที่ 13 ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย เสนอแนะให้เพิ่มเนื้อหาเรื่อง ศิลาจารึกวัดห้วยท้าว พระพุทธรูปบาทภูควายเงิน และพระพุทธรูปวัดศรีสุทธาวาส (มีจารึกที่ฐาน)

ตารางที่ 14 จำนวนร้อยละของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย ที่มีต่อเนื้อหาเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณีของจังหวัดเลย

ลำดับความจำเป็นในการเรียนรู้						
เนื้อหา	จำเป็น (จำนวน/ร้อยละ)					ไม่จำเป็น
						(จำนวน/ร้อยละ)
	5	4	3	2	1	
1. ประเพณี"ฮิดสิบสอง						
ฉลองสิบสี่"	16/51.16	10/32.26	5/16.13	-/-	-/-	-/-
2. ประเพณีค้ำโขน						
(บุญหลวง)	12/38.71	14/45.16	5/16.13	-/-	-/-	-/-
3. บุญแห่ดอกไม้	5/16.13	9/29.03	14/45.16	3/9.68	-/-	-/-
4. บุญแห่ข้าวพ่นก่อน	4/12.90	9/29.03	14/45.16	4/12.90	-/-	-/-
5. บุญแจกข้าว	5/16.13	9/29.03	10/32.26	7/22.98	-/-	-/-
6. เทศกาลดอกฝ้ายบาน						
มะขามหวานเมืองเลย	5/16.13	11/35.48	11/35.48	4/12.90	-/-	-/-

ตารางที่ 14 จำนวนร้อยละของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่น
จังหวัดเลย ที่มีต่อเนื้อหาเรื่องชนบทธรรมนิยมประเพณีของจังหวัดเลย (ต่อ)

ลำดับความจำเป็นในการเรียนรู้						
เนื้อหา	จำเป็น (จำนวน/ร้อยละ)					ไม่จำเป็น
						(จำนวน/ร้อยละ)
	5	4	3	2	1	
7. ประเพณีต่าง ๆ						
ในวันสำคัญ	7/22.58	16/51.61	7/22.58	-/-	1/3.23	-/-
7.1 วันแห่เทียน						
เข้าพรรษา	5/16.13	17/54.83	7/22.58	1/3.23	1/3.23	-/-
7.2 วันออกพรรษา	5/16.13	15/48.39	9/29.03	1/3.23	1/3.23	-/-
8. บุญบั้งไฟ	3/9.68	12/38.71	10/32.26	6/19.35	-/-	-/-
9. พิธีแห่ทางมวของพน	-/-	10/32.26	11/35.48	7/22.58	2/6.45	1/2.33
10. การเล่นม้านางข่อง	-/-	10/32.26	7/22.58	12/38.71	-/-	2/6.45
11. พิธีทำบุญบ้าน	6/19.35	6/19.35	13/41.94	4/12.90	2/6.45	-/-
12. ประเพณีสั้วว	7/22.58	9/29.03	11/35.48	3/9.68	1/3.23	-/-
13. บุญข้าวสาก	4/12.90	6/19.35	15/48.39	5/16.13	1/3.23	-/-
14. การขนบ้านใหม่	6/19.35	5/16.13	16/51.61	2/6.45	2/6.45	-/-
15. การบวช	8/25.81	10/32.26	10/32.26	2/6.45	-/-	1/3.23
รวม (จำนวน/ร้อยละ)	98/18.59	178/33.78	175/33.21	61/11.57	11/2.09	4/0.76

จากตารางที่ 14 พบว่าผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า เนื้อหาเรื่องประเพณีวันแห่เทียนเข้าพรรษาควรจัดอยู่ในระดับ 4 คิดเป็นร้อยละ 54.83 รองลงมาคือเนื้อหาเรื่องประเพณีต่าง ๆ ในวันสำคัญ ควรจัดอยู่ในระดับ 4, การขึ้นบ้านใหม่ ควรจัดอยู่ในระดับ 3 คิดเป็นร้อยละ 51.61 เท่ากัน และเนื้อหาเรื่องวันออกพรรษา ควรจัดอยู่ในระดับ 4, บุญข้าวสาก ควรจัดอยู่ในระดับ 3 คิดเป็นร้อยละ 48.39 เท่ากัน

กล่าวโดยสรุป การจัดเนื้อหาเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณีจังหวัดเลย ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลยเห็นว่า เนื้อหาทั้งหมดส่วนใหญ่เป็นเนื้อหาที่มีความจำเป็นในการเรียนรู้ซึ่งจะอยู่ในระดับ 4, 3 และ 5 คิดเป็นร้อยละ 33.78, 33.21 และ 18.59 ตามลำดับ

นอกเหนือจากการแสดงความคิดเห็นต่อเนื้อหาในตารางที่ 14 ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย ได้เสนอแนะว่าควรเพิ่มเนื้อหาในเรื่อง การเล่นส่บ้า ไม้โยกเยก การเล่นโหวด บุญพระเวส ประเพณีผูกเสี่ยว และการลงแขก

ตารางที่ 15 จำนวนร้อยละของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่น
จังหวัดเลย ที่มีต่อเนื้อหาเรื่องศิลปะพื้นบ้านของจังหวัดเลย

ลำดับความจำเป็นในการเรียนรู้						
เนื้อหา	จำเป็น (จำนวน/ร้อยละ)					ไม่จำเป็น (จำนวน/ร้อยละ)
	5	4	3	2	1	
1.การถักทอ	10/32.26	11/35.48	9/29.03	-/-	1/3.23	-/-
2.การจักสาน	9/29.03	13/41.94	8/25.81	-/-	1/3.23	-/-
3.การปั้นดินเผา	7/22.58	13/41.94	8/25.81	2/6.45	1/3.23	-/-
4.นันทนาการ	7/22.58	11/35.48	6/19.35	5/16.13	2/6.45	-/-
5.คำสอน	3/9.68	6/19.35	10/32.26	9/29.03	3/9.68	-/-
6.คำทวย	6/19.35	8/25.81	9/29.03	6/19.35	2/6.45	-/-
7.คำผญา	5/16.13	8/25.81	11/35.48	5/16.13	2/6.45	-/-
8.สำนวน	11/35.48	7/22.58	6/19.35	5/16.13	2/6.45	-/-
9.เพลงประกอบ						
การเล่นของเด็ก	7/22.58	11/35.48	5/16.13	7/22.58	1/3.23	-/-
10.เพลงกล่อมลูก	7/22.58	9/29.03	7/22.58	8/25.81	-/-	-/-
11.วรรณกรรมใบลาน	9/29.03	8/25.81	10/32.26	2/6.45	2/6.45	-/-
12.การเส็งกลอง	-/-	11/35.48	11/35.48	6/19.35	2/6.45	1/3.23
รวม (จำนวน/ร้อยละ)	81/21.77	116/31.18	100/26.88	55/14.79	19/5.11	1/0.27

จากตารางที่ 15 พบว่าผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเนื้อหาเรื่องการบินดินเผา การจักสาน ควรจัดอยู่ในระดับ 4 คิดเป็นร้อยละ 41.94 เท่ากัน รองลงมาคือเนื้อหาเรื่องสำนวน ควรจัดอยู่ในระดับ 5 การถักทอ นิทาน เพลงประกอบการเล่นของเด็ก การเลี้ยงกลอง ควรจัดอยู่ในระดับ 4 คำผญา การเลี้ยงกอง ควรจัดอยู่ในระดับ 3 คิดเป็นร้อยละ 35.48 เท่ากัน และเนื้อหาเรื่องการถักทอ ควรจัดอยู่ในระดับ 5 คำสอয় วรรณกรรมโบราณควรจัดอยู่ในระดับ 3 คิดเป็นร้อยละ 32.26 เท่ากัน

กล่าวโดยสรุป การจัดเนื้อหาเรื่องศิลปะพื้นบ้านของจังหวัดเลย ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นของจังหวัดเลยเห็นว่า เนื้อหาทั้งหมดส่วนใหญ่เป็นเนื้อหาที่มีความจำเป็นในการเรียนรู้ ซึ่งจัดอยู่ในระดับ 4, 3 และ 5 คิดเป็นร้อยละ 31.18, 26.88 และ 21.77 ตามลำดับ

ตารางที่ 16 จำนวนร้อยละของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย
ที่มีต่อเนื้อหาเรื่องบุคคลสำคัญของจังหวัดเลย

ลำดับความจำเป็นในการเรียนรู้						
เนื้อหา	จำเป็น (จำนวน/ร้อยละ)					ไม่จำเป็น
						(จำนวน/ร้อยละ)
	5	4	3	2	1	
1. พระแก้วอาสา						
(ท้าวทองแสง)	9/29.03	9/29.03	8/25.81	3/9.68	1/3.23	1/3.23
2. หลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ	12/38.71	12/38.71	5/16.13	1/3.23	1/3.23	-/-
3. หลวงปู่ชอบ ฐานสโม	13/41.94	11/35.48	4/12.90	2/6.45	1/3.23	-/-
4. พระธรรมวราลังการ						
(หลวงปู่ศรีจันทร์)	13/41.94	9/29.03	6/19.35	2/6.45	1/3.23	-/-
5. หลวงปู่คำดี ปภาโส	7/22.58	11/35.48	7/22.58	5/16.13	1/3.23	-/-
6. ดร.สาร สาระทศนันท	7/22.58	13/41.94	6/19.35	3/9.68	2/6.45	-/-
7. พลเอกอาทิตย์ กำลังเอก	4/12.90	10/32.26	9/29.03	5/16.13	2/6.45	1/3.23
8. อาจารย์สังคม ทองมี	6/19.35	13/41.94	8/25.81	2/6.45	2/6.45	-/-
9. อัสสิ-วสันต์	1/3.23	5/16.13	8/25.81	8/25.81	4/12.90	5/16.13
10. นายประชา บุญเนตร	1/3.23	2/6.45	9/29.03	10/32.26	2/8.45	7/22.58
รวม(จำนวน/ร้อยละ)	73/23.55	95/30.65	70/22.58	41/13.22	17/5.48	14/4.52

จากตารางที่ 16 พบว่าผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า เนื้อหาเรื่องหลวงปู่ชอบ พระธรรมวราลังการ (หลวงปู่ศรีจันทร์) ควรจัดอยู่ในระดับ 5 คร.สาร สารทัศนันทน์ อาจารย์สังคม ทองมี ควรจัดอยู่ในระดับ 4 คิดเป็นร้อยละ 41.94 เท่ากัน รองลงมาคือเนื้อหาเรื่อง หลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ ควรจัดอยู่ในระดับ 5, 4 คิดเป็นร้อยละ 38.71 และหลวงปู่คำดี ปภาโส, หลวงปู่ชอบ ฐานสโม ควรจัดอยู่ในระดับ 4 คิดเป็นร้อยละ 35.48 เท่ากัน

กล่าวโดยสรุป การจัดเนื้อหาเรื่องบุคคลสำคัญของจังหวัดเลย ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นของจังหวัดเลยเห็นว่าเนื้อหาทั้งหมดส่วนใหญ่เป็นเนื้อหาที่มีความจำเป็นต่อการเรียนรู้ซึ่งจัดอยู่ในระดับ 4, 5 และ 3 คิดเป็นร้อยละ 30.65, 23.55 และ 22.58 ตามลำดับ

นอกเหนือจากการแสดงความคิดเห็นต่อเนื้อหาในตารางที่ 16 ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาท้องถิ่นจังหวัดเลย ได้เสนอแนะเพิ่มเติมในเนื้อหาเรื่อง พระครูภาวนาวิสุทธิญาณ (พระมหาพันธ์ สิริวิสุโท) วัดเนรมิตวิปัสสนา อำเภอด่านซ้าย และพระยาประเสริฐสุนทราศรัย

ตารางที่ 17 จำนวนร้อยละของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย
ที่มีต่อเนื้อหาเรื่องการค้าเงินชีวิตของประชาชนในจังหวัดเลย

ลำดับความจำเป็นในการเรียนรู้						
เนื้อหา	จำเป็น (จำนวน/ร้อยละ)					ไม่จำเป็น
						(จำนวน/ร้อยละ)
	5	4	3	2	1	
1. ลักษณะการ						
ดำเนินชีวิต	14/45.16	10/32.26	6/19.35	-/-	1/3.23	-/-
2. ศาสนา	12/38.71	11/35.48	7/22.58	-/-	1/3.23	-/-
3. ค่านิยม	7/22.58	14/45.16	9/29.03	-/-	1/3.23	-/-
4. ความเชื่อ	3/9.68	15/48.39	8/25.81	3/9.68	1/3.23	1/3.23
5. ภาษาถิ่น	12/38.71	13/41.94	6/19.35	-/-	-/-	-/-
6. การแต่งกาย	8/25.81	11/35.48	9/29.03	1/3.23	2/6.45	-/-
7. อาคารบ้านเรือน	3/9.68	8/25.81	15/48.39	4/12.90	-/-	1/3.23
8. อาหารพื้นบ้าน	5/16.13	6/19.35	14/45.16	2/6.45	2/6.45	2/6.45
9. อาชีพสำคัญที่หารายได้						
ให้แก่ประชากร	13/41.94	5/16.13	11/35.48	-/-	2/6.45	-/-
10. การคมนาคมขนส่ง						
และการสื่อสาร	13/41.94	6/19.35	8/25.81	4/12.90	-/-	-/-
รวม(จำนวน/ร้อยละ)	90/29.03	99/31.94	93/30.00	14/4.51	10/3.23	4/1.29

จากตารางที่ 17 พบว่าผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเนื้อหาเรื่องความเชื่อ ควรจัดอยู่ในระดับ 4 อาคารบ้านเรือน ควรจัดอยู่ในระดับ 3 คิดเป็นร้อยละ 48.39 เท่ากัน รองลงมาคือเนื้อหาเรื่องลักษณะการดำเนินชีวิต ควรจัดอยู่ในระดับ 5 คำนิยม ควรจัดอยู่ในระดับ 4 อาหารพื้นบ้านควรจัดอยู่ในระดับ 3 คิดเป็นร้อยละ 45.16 เท่ากัน และเนื้อหาเรื่องอาชีพที่สำคัญที่ทำรายได้ให้แก่ประชากร, การคมนาคมขนส่งและการสื่อสาร ควรจัดอยู่ในระดับ 5 ภาษาถิ่นควรจัดอยู่ในระดับ 4 คิดเป็นร้อยละ 41.94 เท่ากัน

กล่าวโดยสรุป การจัดเนื้อหาเรื่องการดำเนินชีวิตของประชากรในจังหวัดเลย ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลยเห็นว่า เนื้อหาทั้งหมดส่วนใหญ่เป็นเนื้อหาที่มีความจำเป็นในการเรียนรู้ ซึ่งจัดอยู่ในระดับ 4, 3 และ 5 คิดเป็นร้อยละ 31.94, 30.00 และ 29.03 ตามลำดับ

ตารางที่ 18 สรุปจำนวน/ร้อยละของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย
ที่มีต่อการจัดเนื้อหาในเรื่องต่าง ๆ

เนื้อหา	ลำดับความจำเป็นในการเรียนรู้					
	จำเป็น (จำนวน/ร้อยละ)					ไม่จำเป็น
	5	4	3	2	1	(จำนวน/ร้อยละ)
1. สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์						
ของจังหวัดเลย	236/47.58	157/31.65	94/18.95	8/1.62	1/0.20	-/-
2. ประวัติความเป็นมา						
ของจังหวัดเลย	72/23.23	121/39.03	91/29.35	22/7.10	1/0.32	3/0.97
3. โบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญทางศาสนา						
ของจังหวัดเลย	140/28.22	147/29.64	160/32.26	42/8.47	6/1.21	1/0.20
4. ขนบธรรมเนียมประเพณี						
ของจังหวัดเลย	98/18.59	187/33.78	175/33.21	61/11.57	11/2.09	4/0.76
5. ศิลปะพหุบ้าน						
ของจังหวัดเลย	81/21.77	116/31.18	100/26.88	55/14.79	19/5.11	1/0.27
6. บุคคลสำคัญ						
ของจังหวัดเลย	73/23.55	95/30.65	70/22.58	41/13.22	17/5.48	14/4.52
7. การดำเนินชีวิตของ ประชากร ในจังหวัดเลย						
ในจังหวัดเลย	90/29.03	99/31.94	93/30.00	14/4.57	10/3.23	4/1.29

จากตารางที่ 18 พบว่าจากการรวมจำนวนความคิดเห็นของเนื้อหาในแต่ละเรื่องแล้วปรากฏว่าเรื่องสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดเลย ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย มีความเห็นจำนวนมากที่สุดในระดับ 5 คิดเป็นร้อยละ 47.58 รองลงมาคือระดับ 4 คิดเป็นร้อยละ 31.65 เรื่องประวัติความเป็นมาของจังหวัดเลย มีความเห็นจำนวนมากที่สุดในระดับ 4 คิดเป็นร้อยละ 39.03 รองลงมาคือระดับ 3 คิดเป็นร้อยละ 29.35 เรื่องโบราณสถานโบราณวัตถุและสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลย มีความเห็นจำนวนมากที่สุดในระดับ 3 คิดเป็นร้อยละ 32.26 รองลงมาคือระดับ 4 คิดเป็นร้อยละ 29.64 เรื่องขนบธรรมเนียมประเพณีของจังหวัดเลย มีความเห็นจำนวนมากที่สุดในระดับ 4 คิดเป็นร้อยละ 33.78 รองลงมาคือระดับ 3 คิดเป็นร้อยละ 33.21 เรื่องศิลปะพื้นบ้านของจังหวัดเลย มีความเห็นจำนวนมากที่สุดในระดับ 4 คิดเป็นร้อยละ 31.18 รองลงมาคือระดับ 3 คิดเป็นร้อยละ 26.88 เรื่องบุคคลสำคัญของจังหวัดเลย มีความเห็นจำนวนมากที่สุดในระดับ 4 คิดเป็นร้อยละ 30.65 รองลงมาคือระดับ 5 คิดเป็นร้อยละ 23.55 และเรื่องการดำเนินชีวิตของประชากรในจังหวัดเลย มีความเห็นจำนวนมากที่สุดในระดับ 4 คิดเป็นร้อยละ 31.94 รองลงมาคือระดับ 3 คิดเป็นร้อยละ 30.00

4.3 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย ครูผู้สอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 และนักพัฒนาหลักสูตร ที่มีต่อประมวลการสอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจังหวัดเลย

จากความคิดเห็นต่อเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลจากตารางที่ 18 ทำการจัดแบ่งเนื้อหาที่มีความจำเป็นต่อการเรียนรู้ เป็นจำนวนคาบโดยประมาณ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างประมวลการสอน รายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลย ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ได้ดังนี้

1) เนื้อหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดเลย	จำนวน 9 คาบ
2) เนื้อหาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของจังหวัดเลย	จำนวน 4 คาบ
3) เนื้อหาเกี่ยวกับโบราณสถาน โบราณวัตถุและสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลย	จำนวน 6 คาบ
4) เนื้อหาเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีของจังหวัดเลย	จำนวน 6 คาบ
5) เนื้อหาเกี่ยวกับศิลปะพื้นบ้านของจังหวัดเลย	จำนวน 4 คาบ
6) เนื้อหาเกี่ยวกับบุคคลสำคัญของจังหวัดเลย	จำนวน 3 คาบ
7) เนื้อหาเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของประชากรในจังหวัดเลย	จำนวน 4 คาบ
	รวมทั้งสิ้น 36 คาบ

จากนั้นผู้วิจัยได้นำเนื้อหาทั้งหมด มาจัดทำเป็นประมวลการสอนที่ประกอบด้วย ชื่อเรื่อง ความคิดรวบยอด จุดประสงค์ปลายทาง จุดประสงค์นำทาง เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผล แล้วนำไปสอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย โดยผู้วิจัยแบ่งข้อมูลเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ในตารางที่ 19

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อประมวลการสอนรายวิชา
ท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลยในตารางที่ 20

ตอนที่ 3 การปรับปรุงแก้ไขประมวลการสอนในส่วนต่าง ๆ ตามข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1

ตารางที่ 19 สถานภาพของผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย

ครูผู้สอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 และนักพัฒนาหลักสูตร

ข้อมูล	จำนวนคน	ร้อยละ
(1) เพศ		
ชาย	39	76.47
หญิง	12	23.53
(2) อายุ		
ต่ำกว่า 21 ปี	-	-
21-30 ปี	1	1.96
31-40 ปี	23	45.10
41-50 ปี	23	45.10
51-60 ปี	4	7.84
(3) วุฒิทางการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2	3.92
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	39	76.47
ปริญญาโท	10	19.61
สูงกว่าปริญญาโท	-	-
(4) เป็นผู้ตอบแบบสอบถามในฐานะ		
ศึกษานิเทศก์	14	27.45
ผู้บริหารโรงเรียน	15	29.41
ครูผู้สอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1	15	29.41
นักพัฒนาหลักสูตร	5	9.81
อาจารย์จากสถาบันราชภัฏเลย	2	3.92

จากตารางที่ 19 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายร้อยละ 76.47 เพศหญิงร้อยละ 23.53 ส่วนใหญ่จะมีอายุระหว่าง 31-40 ปี และ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.10 เท่ากัน วุฒิทางการศึกษาส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 76.47 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 ร้อยละ 29.41 เท่ากัน รองลงมาคือ ศึกษานิเทศก์ ร้อยละ 27.45 นักพัฒนาหลักสูตร ร้อยละ 9.81 และอาจารย์สถาบันราชภัฏเลย ร้อยละ 3.92

ตอนที่ 2

ตารางที่ 20 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย ครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเรา 1 และ นักพัฒนาหลักสูตร ที่ต่อประมวลการสอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลย

ส่วนประกอบของ		ความคิดเห็นที่เห็นด้วยต่อประมวลการสอน					
ประมวลการสอน	ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3	ที่ 4	ที่ 5	ที่ 6	ที่ 7
จำนวน/ร้อยละ จำนวน/ร้อยละ จำนวน/ร้อยละ จำนวน/ร้อยละ จำนวน/ร้อยละ จำนวน/ร้อยละ							
1) ความคิดรวบยอด	51/100	51/100	49/96.08	48/94.12	50/98.04	51/100	51/100
2) จุดประสงค์ปลายทาง	51/100	51/100	50/98.04	51/100	51/100	50/98.04	51/100
3) จุดประสงค์นำทาง	51/100	51/100	50/98.04	50/98.04	50/98.04	51/100	51/100
4) เนื้อหา	50/98.04	50/98.04	50/98.04	50/98.04	48/94.12	50/98.04	50/98.04
5) กิจกรรมการเรียนรู้							
การสอน	49/96.08	48/94.12	49/96.08	51/100	49/96.08	51/100	48/94.12
6) สื่อการเรียนการสอน	50/98.04	49/96.08	49/96.08	50/98.04	50/98.04	48/94.12	48/94.12
7) การวัดผลและ							
การประเมินผล	51/100	50/98.04	49/96.08	50/98.04	50/98.04	51/100	50/98.04
เฉลี่ยรวม	50/98.88	50/98.04	49/96.92	50/98.04	50/97.48	50/98.60	50/97.76

จากตารางที่ 20

ประมวลการสอนที่ 1 หมายถึง เรื่องสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดเลย

ประมวลการสอนที่ 2 หมายถึง เรื่องประวัติความเป็นมาของจังหวัดเลย

ประมวลการสอนที่ 3 หมายถึง เรื่องโบราณสถาน โบราณวัตถุและสถานที่สำคัญ

ทางศาสนาของจังหวัดเลย

ประมวลการสอนที่ 4 หมายถึง เรื่องขนบธรรมเนียมประเพณีของจังหวัดเลย

ประมวลการสอนที่ 5 หมายถึง เรื่องศิลปะพื้นบ้านของจังหวัดเลย

ประมวลการสอนที่ 6 หมายถึง เรื่องบุคคลสำคัญของจังหวัดเลย

ประมวลการสอนที่ 7 หมายถึง เรื่องการดำเนินชีวิตของประชากรในจังหวัดเลย

จากตารางที่ 20 พบว่าผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย ครูผู้สอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 และนักพัฒนาหลักสูตร มีความคิดเห็นต่อประมวลการสอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลย โดยเห็นด้วยในอัตราที่ค่อนข้างสูงทั้ง 7 ประมวลการสอนเฉลี่ยรวมเห็นด้วยร้อยละ 96.92 ขึ้นไป นอกเหนือจากนี้ยังให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อปรับปรุงประมวลการสอนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ดังจะเสนอรายละเอียดต่อไปในตอนที่ 3

ตอนที่ 3 การปรับปรุงแก้ไขประมวลการสอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลย ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย ครูผู้สอน รายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 และนักพัฒนาหลักสูตร ได้เสนอแนะข้อควรปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

1) ประมวลการสอนเรื่องสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดเลย

ในประมวลการสอนที่ 1 เรื่องสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดเลย พบว่าผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย ครูผู้สอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 และนักพัฒนาหลักสูตร เห็นด้วยร้อยละ 98.88 โดยเฉพาะในส่วนของความคิดรวบยอด จุดประสงค์ปลายทาง จุดประสงค์นำทาง การวัดผลและประเมินผลได้รับความเห็นด้วยจากทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือด้านเนื้อหา และสื่อการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 98.04 ส่วนกิจกรรมการเรียนการสอนเห็นด้วยร้อยละ 96.08 และได้เสนอข้อควรปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมดังนี้

ความคิดรวบยอด

สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์มีความสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น

ควรปรับปรุงแก้ไขดังนี้

สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์กับการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น

ควรปรับปรุงแก้ไขดังนี้

เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น

จุดประสงค์นำทาง

ข้อ 7 เสนอแนะแนวทางปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับลักษณะภูมิอากาศได้

ควรปรับปรุงแก้ไขดังนี้

ข้อ 7 เสนอแนะแนวทางการปฏิบัติตนในการดำเนินชีวิตให้เหมาะสมกับลักษณะภูมิอากาศได้
ควรเพิ่มเติมอีก 1 ข้อ ดังนี้ "อธิบายถึงอิทธิพลของสภาพภูมิศาสตร์ที่มีต่อการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่นได้"

การวัดผลและการประเมินผล

เพิ่มเติมการตรวจผลงาน ในประเด็นสวยงามควรเพิ่มความประณีต เรียบร้อย น่าสนใจ

2) ประมวลการสอนเรื่องประวัติความเป็นมาของจังหวัดเลย

ในประมวลการสอนที่ 2 เรื่องประวัติความเป็นมาของจังหวัดเลย พบว่าผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย ครูผู้สอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 และนักพัฒนาหลักสูตร เห็นด้วยร้อยละ 98.04 โดยเฉพาะในส่วนของความคิดรวบยอด จุดประสงค์ปลายทางและจุดประสงค์นำทาง ได้รับความเห็นด้วยจากทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือด้านเนื้อหา การวัดผลและประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 98.04 ในด้านสื่อการเรียนการสอน เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 96.08 และเห็นด้วยน้อยที่สุดคือด้านกิจกรรมการเรียนการสอน เห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 94.12 และได้เสนอข้อควรปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมดังนี้

ความคิดรวบยอด

ความเป็นมาของท้องถิ่นเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ รักและผูกพันในท้องถิ่นของตน

ควรปรับปรุงแก้ไขดังนี้

การได้รับประวัติความเป็นมาของท้องถิ่นของตน ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ รักและผูกพันในท้องถิ่นของตน

การวัดผลและประเมินผล

ข้อเสนอแนะ ควรมีตัวอย่างแบบทดสอบด้วย

3) ประมวลการสอนเรื่องโบราณสถาน โบราณวัตถุและสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลย

ในประมวลการสอนที่ 3 เรื่องโบราณสถาน โบราณวัตถุและสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลย พบว่าผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย ครูผู้สอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 และนักพัฒนาหลักสูตร เห็นด้วยร้อยละ 96.92 โดยในส่วนของจุดประสงค์ปลายทาง จุดประสงค์นำทาง และเนื้อหาได้รับความเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 98.04 รองลงมาคือ ความคิดรวบยอด กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผล เห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 96.08 และได้เสนอข้อควรปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมดังนี้

ความคิดรวบยอด

โบราณสถาน โบราณวัตถุและสถานที่สำคัญทางศาสนา เป็นเครื่องแสดงถึงวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีในอดีตของท้องถิ่น ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ รักและผูกพันในท้องถิ่นของตน

ควรปรับปรุงแก้ไขดังนี้

โบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญทางศาสนา เป็นเครื่องแสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองด้านวัฒนธรรม เป็นสิ่งที่มีคุณค่า น่าภาคภูมิใจ ควรแก่การอนุรักษ์

จุดประสงค์นำทาง

ข้อเสนอแนะในข้อ 3 และข้อ 4 ต้องวิเคราะห์ความสำคัญเสียก่อน จึงจะเสนอแนะแนวทางการอนุรักษ์

เนื้อหา

ข้อเสนอแนะ

- (1) ควรจัดหมวดหมู่เนื้อหาให้ชัดเจนกว่านี้
- (2) ควรจะมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญทุกอำเภอในเขตจังหวัดเลย เพราะนักเรียนควรรู้สิ่งที่มียู่ในพื้นที่ท้องถิ่นนั้น ๆ เสียก่อน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ข้อเสนอแนะ

- (1) ควรแบ่งกลุ่มศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของโบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญทางศาสนา ให้เป็นหมวดหมู่ชัดเจนยิ่งกว่านี้
- (2) ควรจัดทัศนศึกษา "พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น" หรือ "พิพิธภัณฑ์เมืองเลย" หรือ "พิพิธภัณฑ์ส่วนบุคคล"

4) ประมวลการสอนเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณีของจังหวัดเลย

ในประมวลการสอนที่ 4 เรื่องขนบธรรมเนียมประเพณีของจังหวัดเลย พบว่าผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย ครูผู้สอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 และนักพัฒนาหลักสูตร เห็นด้วยร้อยละ 98.04 โดยเฉพาะในส่วนของคุณค่าประเพณีประเพณีทางและกิจกรรมการเรียนรู้การสอน ได้รับความเห็นด้วยจากทุกคน คิดเป็นร้อยละ 98.04 รองลงมาคือด้านจุดประสงค์นำทาง เนื้อหา สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผล เห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 98.04 ส่วนความคิดรวบยอด เห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 94.12 และได้เสนอข้อควรปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมดังนี้

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้รู้จักขนบธรรมเนียมประเพณีในท้องถิ่น สามารถดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับขนบธรรมเนียมประเพณีในท้องถิ่น ตลอดจนช่วยกันอนุรักษ์และส่งเสริมให้คงอยู่ต่อไป

ควรปรับปรุงแก้ไขดังนี้

เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น สามารถดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับขนบธรรมเนียมประเพณีในท้องถิ่น ตลอดจนช่วยกันอนุรักษ์และส่งเสริมให้คงอยู่ต่อไป

จุดประสงค์นำทาง

ข้อ 4 แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในประเพณีที่สำคัญของท้องถิ่นจังหวัดเลยได้

ควรปรับปรุงแก้ไขดังนี้

ข้อ 4 แสดงออกและมีส่วนร่วมในประเพณีที่สำคัญของท้องถิ่นจังหวัดเลยได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อ 1 ตัดคำว่า "บอกและ" ออก

ข้อ 3 ตัดคำว่า "และส่งเสริม" ออก

เนื้อหา

ข้อเสนอแนะ

(1) เนื้อหาควรจะมากกว่านี้ โดยเฉพาะที่ยกมา

(2) ควรเพิ่มประเพณีแห่งการประกอบอาชีพ เช่น "การเอาแสง" (ทำงาน)

(3) ควรเพิ่มประเพณีกินดอง (แต่งงาน), ประเพณีการอยู่และออกเรือนไฟ (อยู่กรรม), ประเพณีการเกิด ประเพณีการตาย, บุญเคื่อนสี (บุญพระเวส)

(4) ควรจัดระบบเนื้อหาประเพณีให้ชัดเจน

(5) ควรเลือกเฉพาะประเพณีที่สำคัญจริง ๆ ประเพณีที่มีทั่วไปในภาคอีสานควรตัดออกบ้าง

การวัดผลและประเมินผล

ข้อเสนอแนะ ควรมีตัวอย่างแบบทดสอบด้วย

5) ประมวลการสอนเรื่องศิลปะพื้นบ้านของจังหวัดเลย

ในประมวลการสอนที่ 5 เรื่องศิลปะพื้นบ้านของจังหวัดเลย พบว่าผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา ในท้องถิ่นจังหวัดเลย ครูผู้สอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 และนักพัฒนาหลักสูตร เห็นด้วยร้อยละ 97.48 โดยเฉพาะในส่วนของจุดประสงค์ปลายทาง ได้รับความเห็นด้วยจากทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือด้านความคิดรวบยอด จุดประสงค์นำทาง สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล เห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 98.04 ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน เห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 96.08 ส่วนด้านเนื้อหาเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 94.12 และได้เสนอข้อควรปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

เนื้อหา

เพิ่มเติม

- (1) ความหมายของศิลปะพื้นบ้าน
- (2) ศิลปะพื้นบ้านที่สำคัญของจังหวัดเลย
- (3) แนวทางอนุรักษ์ศิลปะพื้นบ้านของจังหวัดเลย
- (4) การเล่นส่บ้าในวันสงกรานต์

6) ประมวลการสอนเรื่องบุคคลสำคัญของจังหวัดเลย

ในประมวลการสอนที่ 6 เรื่องบุคคลสำคัญของจังหวัดเลย พบว่าผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย ครูผู้สอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 และนักพัฒนาหลักสูตร เห็นด้วยร้อยละ 98.60 โดยเฉพาะในส่วนของการคิดรวบยอด จุดประสงค์นำทาง กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล ได้รับความเห็นด้วยจากทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือด้าน จุดประสงค์ปลายทาง เนื้อหา เห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 98.04 ส่วนด้านสื่อการเรียนการสอน เห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 94.12 และได้เสนอข้อควรปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมดังนี้

เนื้อหา

เพิ่มเติม

- (1) บุคคลสำคัญทางศาสนา ควรเพิ่มหลวงพ่อพระมหาพันธ์ วัดป่าเนรมิตวิปัสสนา อำเภอคำชะอี
- (2) ควรเพิ่มนักกีฬาเยาวชน เช่น สง่า วงศ์วี และ ชวัญฟ้า อินทร์เจริญ เพื่อให้เยาวชนได้ศึกษาเป็นแบบอย่าง
- (3) ควรเพิ่มบุคคลสำคัญในท้องถิ่นนั้น ๆ ที่เห็นว่าทำประโยชน์และสร้างชื่อเสียงให้กับท้องถิ่น

7) ประมวลการสอนเรื่องการดำเนินชีวิตของประชากรในจังหวัดเลย

ในประมวลการสอนที่ 7 เรื่องการดำเนินชีวิตของประชากรในจังหวัดเลย พบว่าผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย ครูผู้สอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 และนักพัฒนาหลักสูตร เห็นด้วยร้อยละ 97.76 โดยเฉพาะในส่วนของการคิดรวบยอด จุดประสงค์ปลายทาง

และจุดประสงค์นำทาง ได้รับความเห็นด้วยจากทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือด้านเนื้อหา การวัดผลและประเมินผล เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 98.04 ส่วนด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อการเรียนการสอน เห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 94.12 ในประมวลการสอนนี้ ไม่มีข้อเสนอ ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม

4.4 ประมวลการสอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลย

ผู้วิจัยได้นำประมวลการสอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลย ที่สร้างขึ้นไปสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย ครูผู้สอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 และนักพัฒนาหลักสูตร แล้วนำความคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่ได้จากการสอบถาม มาปรับปรุงแก้ไขประมวลการสอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลย ให้มีความสมบูรณ์และเหมาะสมสำหรับนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

(1) ประมวลการสอนเรื่องสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์จังหวัดเลย เวลา 9 คาบ
 ความคิดรวบยอด สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น

จุดประสงค์ปลายทาง เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น

จุดประสงค์นำทาง เพื่อให้นักเรียนสามารถ

- 1) บอกที่ตั้ง ขนาด รูปร่าง และอาณาเขต ของจังหวัดเลยได้
- 2) อธิบายลักษณะภูมิประเทศในจังหวัดเลยได้
- 3) อธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะภูมิประเทศกับการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่นได้
- 4) เสนอแนวทางการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมกับลักษณะภูมิประเทศได้

- 5) อธิบายลักษณะภูมิอากาศของจังหวัดเลยได้
- 6) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะภูมิอากาศกับการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่นได้
- 7) เสนอแนะแนวทางการปฏิบัติตนในการดำเนินชีวิตให้เหมาะสมกับลักษณะภูมิอากาศได้
- 8) อธิบายถึงอิทธิพลของสภาพภูมิศาสตร์ที่มีต่อการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่นได้
- 9) ยกตัวอย่างทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญในจังหวัดเลยได้
- 10) อธิบายเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญในจังหวัดเลยได้
- 11) อธิบายถึงประโยชน์และความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติในจังหวัดเลยได้
- 12) ยกตัวอย่างและบอกรายละเอียดเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญของจังหวัดเลยได้
- 13) เสนอแนะแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดเลยได้

เนื้อหา

- 1) ที่ตั้ง ขนาด รูปร่างและอาณาเขตติดต่อ
- 2) ลักษณะภูมิประเทศ
- 3) ลักษณะภูมิอากาศ
- 4) ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ป่าไม้ แร่ธาตุ ดิน เป็นต้น
- 5) แหล่งน้ำ เช่น การชลประทาน แม่น้ำที่สำคัญต่าง ๆ
- 6) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น ภูกระดึง ภูหลวง ภูเรือ แก่งคุดคู้ ถ้ำและน้ำตก เป็นต้น
- 7) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

- 1) แบ่งกลุ่มศึกษาค้นคว้าจากเอกสารประกอบการเรียน แถบบันทึกเสียง (Tape) ภาพนิ่ง (Slide) หรือวีดิทัศน์ (V.D.O.) แล้วนำเสนอเป็นรายงานในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 - 1.1 ที่ตั้ง ขนาด รูปร่างและอาณาเขตติดต่อของอำเภอ และจังหวัดเลย
 - 1.2 ลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศของจังหวัดเลย
 - 1.3 ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของจังหวัดเลย เช่น ป่าไม้ แร่ธาตุ ดิน
 - 1.4 แหล่งน้ำ เช่น การชลประทาน แม่น้ำที่สำคัญต่าง ๆ

1.5 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น ภูกระดึง ภูหลวง ภูเรือ แก่งคุดคู้ ถ้ำ และน้ำตก เป็นต้น

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1,2,5,9,10,11,12)

2) ครูอธิบายเพิ่มเติมในแต่ละหัวข้อของข้อ 1 หลังจากให้นักเรียนรายงานเสร็จสิ้นแล้ว

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1,2,5,9,10,11,12)

3) อภิปรายหาแนวทางในการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมกับลักษณะภูมิประเทศ และลักษณะภูมิอากาศของจังหวัดเลย

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 3,4,6,7,8)

4) อภิปรายแสดงความคิดเห็นในปัญหาสิ่งแวดล้อมที่กำลังเกิดขึ้น และอาจจะเกิดขึ้น รวมถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของจังหวัดเลย

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 13)

5) รวบรวมภาพสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดเลย จัดทำเป็นสมุดภาพหรือภาพพลิก โดยครูกำหนดหัวข้อให้ เช่น

- ภาพแสดงแผนที่ข้อมูลต่าง ๆ ในจังหวัดเลย เช่น ที่ตั้ง อาณาเขตติดต่อ ลักษณะภูมิประเทศ เขตการปกครอง พื้นที่ป่าไม้ พื้นที่เพาะปลูก แหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น
- ภาพแสดงแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติจังหวัดเลย เช่น ภูกระดึง ภูหลวง เป็นต้น

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1,2,12)

6) เชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของจังหวัดเลย โดยเชิญวิทยากร เช่น เจ้าหน้าที่สถานีตรวจอากาศจังหวัดเลย เจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรธรณีจังหวัดเลย เจ้าหน้าที่สำนักงานป่าไม้จังหวัดเลย เจ้าหน้าที่สำนักงานชลประทานจังหวัดเลย เป็นต้น

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 9,10)

7) จัดป้ายนิเทศหรือนิทรรศการ เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดเลย โดยกำหนด วัน เวลา และหัวข้อให้นักเรียนร่วมกันจัดเพื่อเผยแพร่ให้บุคคลโดยทั่วไปทราบ โดยจัดหัวข้อต่าง ๆ เช่น

- แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของจังหวัดเลย

- ทรัพยากรทางธรรมชาติที่สำคัญของจังหวัดเลย
- แหล่งน้ำของจังหวัดเลย

เป็นต้น

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 9, 10, 11, 12)

- 8) แบ่งกลุ่มสำรวจสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดเลยนอกเวลาเรียน เช่น
- แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของจังหวัดเลย
 - แหล่งน้ำของจังหวัดเลย

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 9, 12)

- 9) เขียนและจัดโครงการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดเลย ในลักษณะของการนำไปปฏิบัติได้ ตามรูปแบบโครงการที่ครูเสนอแนะให้ (ตัวอย่างโครงการดูได้ในหัวข้อสื่อการเรียนการสอน)

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 13)

- 10) จัดกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดเลย เช่น ให้นักเรียนร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ทำความสะอาดบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวที่ใกล้โรงเรียน

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 13)

- 11) แบ่งกลุ่มสร้างเมืองจำลองลักษณะภูมิประเทศ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ หรือแหล่งน้ำของจังหวัดเลย

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 2, 9, 10)

- 12) จัดฟังแถบบันทึกเสียง (Tape) ฉายภาพนิ่ง (Slide) หรือวีดิทัศน์ (V.D.O.) เช่น
- แถบบันทึกเสียง (Tape) บรรยายเรื่องธรณีวิทยาจังหวัดเลย
 - วีดิทัศน์ (V.D.O.) เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและแนวทางการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ
 - หรือผู้สอนถ่ายทำขึ้นเองเกี่ยวกับลักษณะภูมิประเทศ แหล่งน้ำ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของจังหวัดเลย

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 2, 9, 10, 11, 12)

สื่อการเรียนการสอน

1) เอกสารประกอบการเรียนเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์จังหวัดเลย ซึ่งสามารถศึกษาค้นคว้าได้จากศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลย สถาบันราชภัฏเลย สำนักวิทยบริการสถาบันราชภัฏเลย ห้องสมุดประชาชนจังหวัดเลยและห้องสมุดอำเภอต่าง ๆ ดังนี้
จังหวัดเลย, สำนักงาน. ประวัติมหาดไทยส่วนภูมิภาค จังหวัดเลย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช,

2525.

_____. บรรยายสรุป จังหวัดเลย. เลย: ม.ป.ท., 2536. (อัดสำเนา).

_____. เลยเมืองแห่งทะเลภูเขา สุดหนาวในสยาม. กรุงเทพฯ: เพิ่มเสริมกิจ, ม.ป.ป..

دنفل ไซสินธุ์. วรรณกรรมจังหวัดเลย. เลย: รุ่งแสงธุรกิจการพิมพ์, 2535.

นรกิจ ศรีธธา. เมืองเลย. กรุงเทพฯ: พี.เอ.ลิฟวิ่ง, ม.ป.ป..

นิพนธ์ ช่อนกา. ทรัพยากรดินและปัญหาในการใช้ประโยชน์ของจังหวัดเลย. เลย: ม.ป.ท.,

2529.

เบญจา จิตเกษม. ท้องถิ่นจังหวัดเลย. เลย: หมวดสังคมศึกษา โรงเรียนศรีสงครามวิทยา, ม.ป.ป.. (อัดสำเนา).

ปราโมทย์ ทัศนสุวรรณ. จังหวัดของเรา 17 จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2532.

พิชิต สุนทร. ภูมิศาสตร์จังหวัดเลย. เลย: ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเลย, 2534.

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, วิทยาลัยครูเลย. ความรู้เรื่องเมืองเลย. ม.ป.ท., 2536. (อัดสำเนา).

รุ่งจรัส หุดเจริญ. มรดกทางธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ของท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร, 2534.

สาร สารทัศนันท. เรื่องที่น่าสนใจในจังหวัดเลย. ม.ป.ท., 2519. (อัดสำเนา).

_____. เมืองเลยเมืองทะเลแห่งภูเขา. เลย: รุ่งแสงธุรกิจการพิมพ์, 2534.

องค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย. เมืองเลยยินดีต้อนรับ. เลย: ม.ป.ท., 2521.

องค์การบริหารส่วนจังหวัดเลยและศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลย. มรดกไทยเลย. เลย: รุ่งแสงธุรกิจการพิมพ์, 2534.

2) แถบบันทึกเสียง (Tape) หรือวีดิทัศน์ (V.D.O.) ประกอบการเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์จังหวัดเลย ซึ่งสามารถศึกษาค้นคว้าได้จากศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลย สถาบันราชภัฏเลย ดังนี้

- แถบบันทึกเสียง (Tape) บรรยายเรื่องธรณีวิทยาจังหวัดเลย
- วีดิทัศน์ (V.D.O.) เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและแนวทางการอนุรักษ์

สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ

3) แผนที่เกี่ยวกับจังหวัดเลย

4) รูปภาพเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดเลย

5) กระดาษทราย กระดาษแข็ง ดินน้ำมัน ดินเหนียว หรือวัสดุอื่นที่หาได้ง่ายจากท้องถิ่น สำหรับสร้างเมืองจำลอง ในเรื่องลักษณะภูมิประเทศ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติหรือแหล่งน้ำของจังหวัดเลย

6) รูปแบบการเขียนโครงการ

ตัวอย่างโครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โครงการปลูกไม้ยืนต้นตามแนวเขตป่า

ความสำคัญของปัญหา โดยที่พื้นที่จังหวัดเลยส่วนใหญ่เป็นภูเขาและป่าไม้ ปัจจุบันมีปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้เพื่ออยู่อาศัยและทำกินเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการดำเนินการเพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายป่า จึงควรให้นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ตลอดจนประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเอง

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้ป่าไม้ซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติคงอยู่ต่อไป
- 2) เพื่อให้นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ตลอดจนประชาชนในท้องถิ่นตระหนักในความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเอง

เป้าหมาย อนุรักษ์ป่าไม้ซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดเลยต่อไป

พื้นที่ดำเนินการ พื้นที่ป่าไม้ในท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่

ระยะเวลา ตลอดปีการศึกษา

วิธีดำเนินการ

- 1) นักเรียนจัดกิจกรรมเชิญชวนผู้ปกครองนักเรียนและประชาชนในท้องถิ่นร่วมกันปลูกไม้ยืนต้นตามแนวเขตป่า
- 2) กำหนดวัน เวลา ร่วมกันปลูกไม้ยืนต้น โดยร่วมมือกันระหว่างคณะครู นักเรียนและประชาชนในท้องถิ่น
- 3) ประชุมปรึกษาหารือในการบำรุงรักษาต้นไม้ที่ปลูกนั้น ให้เจริญเติบโตและคงอยู่ต่อไป แล้วปฏิบัติตามมติของที่ประชุม

งบประมาณ สนับสนุนโครงการโดยนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และประชาชนในท้องถิ่น
บริจาคไม้ยืนต้นคนละ 1 ต้น

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ลดน้อยลง
- 2) มีป่าไม้ซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติคงอยู่ต่อไป

ผู้รับผิดชอบ นักเรียนที่เรียนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1

การวัดผลและการประเมินผล

1) สังเกตพฤติกรรมการเรียนเป็นรายบุคคล โดยใช้แบบสังเกตในด้านต่าง ๆ เช่น

ตัวอย่างแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนเป็นรายบุคคล

เรื่อง _____ วัน/เดือน/ปี _____ เวลา _____ ชั้น _____

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความตั้งใจ เรียน (2)	การมีส่วนร่วม ร่วมกิจกรรม (2)	การกล้า แสดงออก (2)	ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ (2)	การตอบ คำถาม (2)	รวม (10)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม _____

ผู้สอน _____

()

หมายเหตุ - คะแนนการสังเกตพฤติกรรมการเรียนเป็นรายบุคคล ครูผู้สอนอาจนำไปลง

ในช่องคะแนนคุณลักษณะในสมุดประเมินผลรายวิชา (รบ.3-ค) ได้

2) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มโดยใช้แบบสังเกตตามรูปแบบตัวอย่างการสังเกตดังนี้

ตัวอย่างการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม _____ ชั้น _____ เรื่อง _____

วัน/เดือน/ปี _____ เวลา _____

เกณฑ์การให้คะแนน ดีมาก = 5, ดี = 4, ปานกลาง = 3, พอใช้ = 2, ยังต้องปรับปรุง = 1

พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	5	4	3	2	1	คะแนน
1. การวางแผนงานและการทำงานตามแผน						
2. ความร่วมมือในการทำงาน						
3. ความรับผิดชอบของสมาชิก						
4. การประชุมกลุ่ม						
5. การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น						
6. การเสนอผลงานของกลุ่ม						
รวมคะแนน						
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม _____

ผู้สอน _____

()

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 แปลความว่า ดีมาก

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 แปลความว่า ดี

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 แปลความว่า ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 แปลความว่า พอใช้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 แปลความว่า ยังต้องปรับปรุง

3) ตรวจผลงานต่าง ๆ ดังนี้

3.1 การจัดป้ายนิเทศหรือนิทรรศการโดยพิจารณาตามเกณฑ์ตามตัวอย่างต่อไปนี้

- ความถูกต้องของเนื้อหา
- การนำเสนอข้อมูล
- ความสวยงาม ประณีต เรียบร้อย น่าสนใจ
- ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3.2 การจัดสมุดภาพหรือภาพพลิก

- ตรงตามวัตถุประสงค์
- จำนวนข้อมูล
- ความสวยงาม ประณีต เรียบร้อย น่าสนใจ
- ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3.3 การเขียนและจัดโครงการ

- ถูกต้องตามรูปแบบการเขียนโครงการ
- ความถูกต้องของการใช้ภาษา
- ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3.4 การสร้างเมืองจำลอง

- ความถูกต้องของเนื้อหา
- วิธีสื่อเนื้อหาสาระ
- ความสวยงาม ประณีต เรียบร้อย น่าสนใจ
- ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

4) แบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลชนิดปรนัย และ/หรืออัตนัย

(2) ประมวลการสอนเรื่องประวัติความเป็นมาของจังหวัดเลย เวลา 4 คาบ
 ความคิดรวบยอด การได้รู้ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่นของตน เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความ
 ภาคภูมิใจรัก และผูกพันในท้องถิ่นของตน
 จุดประสงค์ปลายทาง เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในความเป็นมาของท้องถิ่น อันจะก่อให้เกิด
 ความภาคภูมิใจ รักและผูกพันต่อท้องถิ่นของตน

จุดประสงค์นำทาง เพื่อให้นักเรียนสามารถ

- 1) อธิบายเรื่องราวก่อนประวัติศาสตร์ของจังหวัดเลย ได้
- 2) อธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับชุมชนดั้งเดิมของจังหวัดเลย ได้
- 3) อธิบายประวัติการตั้งเมืองเลยหรือจังหวัดเลย ได้
- 4) อธิบายประวัติศาสตร์สมัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดเลย ได้
- 5) ยกตัวอย่างหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญและเหตุการณ์ที่สำคัญในอดีตของ
 จังหวัดเลยได้
- 6) อธิบายถึงรูปแบบการปกครองเมืองเลยในอดีตจนถึงปัจจุบันได้
- 7) เสนอแนะแนวทางในการอนุรักษ์หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของจังหวัดเลยได้
- 8) วิเคราะห์ถึงความสำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีผลต่อจังหวัดเลยในปัจจุบันได้

เนื้อหา

- 1) เรื่องราวก่อนประวัติศาสตร์ของจังหวัดเลย
- 2) ชุมชนดั้งเดิมของจังหวัดเลย
- 3) การตั้งเมืองเลยหรือจังหวัดเลย
- 4) ประวัติศาสตร์สมัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดเลย
- 5) หลักฐานทางประวัติศาสตร์ของจังหวัดเลย
- 6) เหตุการณ์สำคัญในอดีตของจังหวัดเลย
 - ศักดำนชัยและท่าลี่
 - ศักบ้านนาอ้อ
 - กบฏผีบุญบ้านหนองหมากแก้ว
- 7) รูปแบบการปกครองเมืองเลยในอดีตจนถึงปัจจุบัน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1) แบ่งกลุ่มศึกษาค้นคว้าจากเอกสารประกอบการเรียน แถบบันทึกเสียง (Tape) ภาพนิ่ง (Slide) หรือวีดิทัศน์ (V.D.O.) แล้วนำเสนอเป็นรายงานในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 1.1 เรื่องราวก่อนประวัติศาสตร์ของจังหวัดเลย
- 1.2 ชุมชนดั้งเดิมของจังหวัดเลย
- 1.3 ประวัติการตั้งเมืองเลยหรือจังหวัดเลย
- 1.4 ประวัติศาสตร์สมัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดเลย
- 1.5 หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของจังหวัดเลย
- 1.6 เหตุการณ์ที่สำคัญในอดีตของจังหวัดเลย
- 1.7 รูปแบบการปกครองเมืองเลยในอดีตจนถึงปัจจุบัน

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1-6)

2) ครูอธิบายเพิ่มเติมในในแต่ละหัวข้อของข้อ 1 หลังจากให้นักเรียนรายงานเสร็จสิ้นแล้ว

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1-6)

3) อภิปรายแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมาของจังหวัดเลย และเสนอแนะแนวทางในการอนุรักษ์หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของจังหวัดเลยได้

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1-7)

4) รวบรวมภาพประวัติความเป็นมาของจังหวัดเลย จัดทำเป็นสมุดภาพหรือภาพพลิก โดยครูกำหนดหัวข้อให้ เช่น ภาพแสดงหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของจังหวัดเลย

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1-6)

5) สัมภาษณ์บุคคลเก่าแก่ในท้องถิ่นเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของจังหวัดเลย ตามรูปแบบการสัมภาษณ์บุคคลในท้องถิ่นที่ครูกำหนดให้ (ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์ได้ในหัวข้อสื่อการเรียนการสอน)

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1-6)

6) เชิญวิทยากรและบุคคลในท้องถิ่นมาให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของจังหวัดเลย

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1-6)

7) จัดป้ายนิเทศหรือนิทรรศการเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของจังหวัดเลย โดยกำหนด วัน เวลา และหัวข้อให้นักเรียนร่วมกันจัดเพื่อเผยแพร่ให้บุคคลโดยทั่วไปทราบ โดย

จัดหัวข้อต่าง ๆ เช่น

- ประวัติการตั้งเมืองเลย
- หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของจังหวัดเลย
- รูปแบบการปกครองเมืองเลยในอดีตจนถึงปัจจุบัน

เป็นต้น

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1-6)

- 8) จัดศึกษาเอกสารที่โดยศึกษาสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ในจังหวัดเลย

นอกเวลาเรียน

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 5)

- 9) จัดแสดงสถานการณ์จำลองเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่สำคัญในอดีตของจังหวัดเลย

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 5)

- 10) เขียนและจัดโครงการอนุรักษ์หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของจังหวัดเลย ในลักษณะของการนำไปปฏิบัติได้ ตามรูปแบบโครงการที่ครูเสนอแนะให้ (ตัวอย่างรูปแบบการเขียนโครงการดูได้ในหัวข้อสื่อการเรียนการสอน)

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 5, 7)

- 11) ร่วมกันวิเคราะห์ถึงความสำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีผลต่อจังหวัดเลยในปัจจุบัน

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 8)

- 12) จัดทำแถบบันทึกเสียง (Tape) ฉายภาพนิ่ง (Slide) หรือวีดิทัศน์ (V.D.O.) เช่น

- แถบบันทึกเสียง (Tape) ประวัติบ้านนาอ้อ
- แถบบันทึกเสียง (Tape) สัมมนาทางวิชาการเรื่อง ภาพเขียนสี ใบเสมาหิน
- แถบบันทึกเสียง (Tape) การสัมมนาทางวิชาการเรื่อง โบราณคดี

ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดเลย

- แถบบันทึกเสียง (Tape) การสัมภาษณ์ทางวิชาการเรื่อง โบราณคดี

ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดเลย

- วีดิทัศน์ (V.D.O.) เรื่องบ้านโบราณ บ้านแฮ่ ประวัติเครื่องปั้นดินเผาเมือง
- วีดิทัศน์ (V.D.O.) เรื่องขุดพบเสมาหินโบราณ ต.วังสะพุง อ.วังสะพุง จ.เลย

- หรือผู้สอนถ่ายทำขึ้นเองเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของจังหวัดเลย

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 2,4)

สื่อการเรียนการสอน

1) เอกสารประกอบการเรียนเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของจังหวัดเลย ซึ่งสามารถศึกษาค้นคว้าได้จากศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลย สถาบันราชภัฏเลย สำนักวิทยบริการสถาบันราชภัฏเลย ห้องสมุดประชาชนจังหวัดเลย และห้องสมุดอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดเลย ดังนี้
การประถมศึกษาจังหวัดเลย, สำนักงาน. จันทรังเมืองเลย. เลย: ม.ป.ท., ม.ป.ป.
จังหวัดเลย, สำนักงาน. ประวัติมหาดไทยส่วนภูมิภาค จังหวัดเลย. กรุงเทพฯ:

ไทยวัฒนาพานิช, 2525.

_____. ความหมายและประวัติความเป็นมาของการตั้งชื่อตำบล หมู่บ้านและสถานที่สำคัญต่าง ๆ ในเขตจังหวัดเลย. ม.ป.ท., 2527.

_____. บรรยายสรุปจังหวัดเลย. เลย: ม.ป.ท., 2536. (อัดสำเนา).

_____. เลยเมืองแห่งทะเลภูเขา สุดหนาวในสยาม. กรุงเทพฯ: เพิ่มเสริมกิจ, ม.ป.ป..
คนพล ไชยสินธุ์. จารึกจังหวัดเลย. เลย: รุ่งแสงธุรกิจการพิมพ์, 2533.

_____. วรรณกรรมจังหวัดเลย. เลย: รุ่งแสงธุรกิจการพิมพ์, 2535.

ธวัช ปุณโณทก. ศิลาจารึกอีสาน. กรุงเทพฯ: คุณพินอักษรกิจ, ม.ป.ป..

_____. สมุดภาพศิลาจารึกอีสาน. กรุงเทพฯ: รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2531.

นิภา สุทธิสุวรรณ. เกร็ดความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่น ที่ระลึกจากการแสดงศิลปวัฒนธรรมและหัตถกรรมท้องถิ่น ครั้งที่ 4 งานดอกฝ้ายบานที่เมืองเลย 1-7 กุมภาพันธ์ 2530 ณ สวนสาธารณะกุดป่อง อ.เมือง เลย. 2530. (อัดสำเนา).

เบญจา จิตเกษม. ท้องถิ่นจังหวัดเลย. เลย: หมวดสังคมศึกษา โรงเรียนศรีสงครามวิทยา, ม.ป.ป.. (อัดสำเนา).

ปราโมทย์ ทศนาสุวรรณ. จังหวัดของเรา 17 จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2532.

พิชิต สุนทร. ภูมิศาสตร์จังหวัดเลย. เลย: ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเลย, 2534.

รุ่งอรุณ ทีมชุดเหิร และวิไลวรรณ สมไสภณ. ภูมิศาสตร์คำศัพท์จังหวัดเลย. ภาควิชา

ภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2537.

ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลย. โบราณคดี ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดเลย.

เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาทางวิชาการ ณ ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลย

วิทยาลัยครูเลย 20-24 ธันวาคม 2530.

สาร สารทัศน์นันท. เรื่องที่น่าสนใจในจังหวัดเลย. เลย: ม.ป.ท., 2519.

(อัดสำเนา).

_____. ประวัติจังหวัดเลยและพระธาตุศรีสองรัก. เลย: รุ่งแสงธุรกิจการพิมพ์, 2522.

_____. ตำนานพระธาตุศรีสองรัก. เลย: รุ่งแสงธุรกิจการพิมพ์, 2524.

_____. พระธาตุศรีสองรักและเมืองด่านซ้าย. พิมพ์ครั้งที่ 8. เลย: ร่วมใจการพิมพ์, 2528.

_____. ประวัติเมืองด่านซ้าย. เลย: โรงพิมพ์ร่วมใจ, 2532.

_____. ตำนานพระธาตุศรีสองรัก. พิมพ์ครั้งที่ 9. เลย: โรงพิมพ์ร่วมใจ, 2532.

_____. เมืองเลยเมืองแห่งทะเลภูเขา. เลย: รุ่งแสงธุรกิจการพิมพ์, 2534.

สมาคมพ่อค้า, จังหวัดเลย. ที่ระลึกสมาคมพ่อค้าจังหวัดเลย เนื่องในพิธีเปิดอาคารสำนักงาน

สมาคมพ่อค้าจังหวัดเลย 30 ตุลาคม 2530 และครบรอบการสถาปนาปีที่ 15.

เลย: รุ่งแสงการพิมพ์, 2530.

สุริยา บรรพลา. ศึกษาประวัติศาสตร์ : กรณีสร้างพระธาตุศรีสองรัก เพื่อจัดทำบทเสียง

ประกอบแสง.ทุนอุดหนุนการวิจัย พุทธศักราช 2534 สถาบันราชภัฏเลย.

หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมท้องถิ่นจังหวัดเลย, ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลย, วิทยาลัยครูเลย.

สภาพสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมจังหวัดเลย. เลย: ม.ป.ท., 2533.

องค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย. เมืองเลยยินดีต้อนรับ. เลย: ม.ป.ท., 2521.

องค์การบริหารส่วนจังหวัดเลยและศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลย. มรดกไทยเลย. เลย:

รุ่งแสงธุรกิจการพิมพ์, 2534.

2) แถบบันทึกเสียง (Tape) หรือวีดิทัศน์ (V.D.O.) ประกอบการเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของจังหวัดเลย ที่สามารถศึกษาค้นคว้าได้จากศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลย สถาบันราชภัฏเลย ดังนี้

- แถบบันทึกเสียง (Tape) ประวัติบ้านนาอ้อ
- แถบบันทึกเสียง (Tape) สัมมนาทางวิชาการเรื่อง ภาพเขียนสี ใบเสมาหิน
- แถบบันทึกเสียง (Tape) การสัมมนาทางวิชาการเรื่อง โบราณคดี ประวัติศาสตร์

และวัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดเลย

- แถบบันทึกเสียง (Tape) การสัมมนาทางวิชาการเรื่อง โบราณคดี ประวัติศาสตร์

และวัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดเลย

- วีดิทัศน์ (V.D.O.) เรื่องบ้านโบราณ บ้านเฮ่ ประวัติเครื่องดนตรีเจ้าเมือง
- วีดิทัศน์ (V.D.O.) เรื่องชุดพบเสมาหินโบราณ ต.วังสะพุง อ.วังสะพุง จ.เลย

3) รูปภาพเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของจังหวัดเลย เช่น ภาพแสดงหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของจังหวัดเลย

4) แบบสัมภาษณ์บุคคลเก่าแก่ในท้องถิ่นเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของจังหวัดเลย

ดังตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์บุคคลเก่าแก่ในท้องถิ่น

1) ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน _____

ตำบล _____ อำเภอ _____ จังหวัด _____

2) ผู้ให้ข้อมูล ชื่อ _____ นามสกุล _____ อายุ _____ ปี

อยู่บ้านเลขที่ _____ หมู่ที่ _____ ตำบล _____ อำเภอ _____

จังหวัด _____ อาชีพ _____

3) รายละเอียดของเรื่องที่สัมภาษณ์

3.1 ประวัติการก่อตั้งหมู่บ้าน / ตั้งชื่อหมู่บ้าน _____

3.2 บทบาทของบุคคลสำคัญในอดีตของหมู่บ้าน _____

3.3 โบราณสถาน โบราณวัตถุที่สำคัญของหมู่บ้าน _____

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ผู้สัมภาษณ์ _____

(_____)

5) รูปแบบการเขียนโครงการอนุรักษ์หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของจังหวัดเลย

ตัวอย่างรูปแบบการเขียนโครงการ

- (1) ความสำคัญของปัญหา _____

- (2) วัตถุประสงค์ _____

- (3) เป้าหมาย _____

- (4) พื้นที่ดำเนินการ _____

- (5) ระยะเวลา _____

- (6) วิธีดำเนินการ _____

- (7) งบประมาณ _____

- (8) ผลที่คาดว่าจะได้รับ _____

- (9) ผู้รับผิดชอบ _____

การวัดผลและประเมินผล

1) สังเกตพฤติกรรมการเรียนเป็นรายบุคคลโดยใช้แบบสังเกตในด้านต่าง ๆ เช่น

ตัวอย่างแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนเป็นรายบุคคล

เรื่อง _____ วัน/เดือน/ปี _____ เวลา _____ ชั้น _____

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความตั้งใจ เรียน (2)	การมีส่วนร่วม ร่วมกิจกรรม (2)	การกล้า แสดงออก (2)	ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ (2)	การตอบ คำถาม (2)	รวม (10)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม _____

ผู้สอน _____

()

หมายเหตุ - คะแนนการสังเกตพฤติกรรมการเรียนเป็นรายบุคคล ครูผู้สอนอาจนำไปลง
ในช่องคะแนนคุณลักษณะในสมุดประเมินผลรายวิชา (รบ.3-ค) ได้

2) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มโดยใช้แบบสังเกต

ตัวอย่างการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม _____ ชั้น _____ เรื่อง _____

วัน/เดือน/ปี _____ เวลา _____

เกณฑ์การให้คะแนน ดีมาก = 5, ดี = 4, ปานกลาง = 3, พอใช้ = 2, ยังต้องปรับปรุง = 1

พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	5	4	3	2	1	คะแนน
1. การวางแผนงานและการทำงานตามแผน						
2. ความร่วมมือในการทำงาน						
3. ความรับผิดชอบของสมาชิก						
4. การประชุมกลุ่ม						
5. การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น						
6. การเสนอผลงานของกลุ่ม						
รวมคะแนน						
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม _____

ผู้สอน _____
()เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

- ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 แปลความว่า ดีมาก
 ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 แปลความว่า ดี
 ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 แปลความว่า ปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 แปลความว่า พอใช้
 ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 แปลความว่า ยังต้องปรับปรุง

3) ตรวจสอบผลงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้มอบหมายให้ปฏิบัติ เช่น

3.1 การจัดป้ายนิเทศหรือนิทรรศการโดยพิจารณาตามเกณฑ์ตามตัวอย่างต่อไปนี้

- ความถูกต้องของเนื้อหา
- การนำเสนอข้อมูล
- ความสวยงาม ประณีต เรียบร้อย น่าสนใจ
- ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3.2 การจัดสมุดภาพหรือภาพพลิก

- ตรงตามวัตถุประสงค์
- จำนวนข้อมูล
- ความสวยงาม ประณีต เรียบร้อย น่าสนใจ
- ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3.3 การเขียนและจัดโครงการอนุรักษ์หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของ

จังหวัดเลย

- ถูกต้องตามรูปแบบการเขียนโครงการ
- ความถูกต้องของการใช้ภาษา
- ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3.4 การสัมภาษณ์บุคคลในท้องถิ่น โดยพิจารณาเกณฑ์ตามตัวอย่างเช่น

- ตรงตามวัตถุประสงค์
- จำนวนข้อมูล
- ความรับผิดชอบ

3.5 การแสดงสถานการณ์จำลอง โดยพิจารณาเกณฑ์ตามตัวอย่างเช่น

- พฤติกรรมของบทบาทผู้แสดงแต่ละคน
- บรรยากาศการแสดง
- ความร่วมมือในการแสดง
- วิธีสื่อเนื้อหาสาระ

4) แบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลชนิดปรนัยและ/หรืออัตนัย

3) ประมวลการสอนเรื่องโบราณสถาน โบราณวัตถุและสถานที่สำคัญทางศาสนา

ของจังหวัดเลย เวลา 6 คาบ

ความคิดรวบยอด โบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญทางศาสนาเป็นเครื่องแสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองด้านวัฒนธรรม เป็นสิ่งที่มีคุณค่า น่าภาคภูมิใจ ควรแก่การอนุรักษ์

จุดประสงค์ปลายทาง เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโบราณสถาน โบราณวัตถุและสถานที่สำคัญทางศาสนาในท้องถิ่นของตน อันจะก่อให้เกิดความภาคภูมิใจและตระหนักถึงคุณค่ารักและหวงแหนตลอดจนช่วยกันอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุและสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลย

จุดประสงค์นำทาง เพื่อให้นักเรียนสามารถ

1) บอกชื่อและแหล่งที่ตั้งโบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลยได้

2) อธิบายประวัติความเป็นมาของโบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญทางศาสนาในจังหวัดเลยได้

3) วิเคราะห์ถึงความสำคัญของโบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลยได้

4) เสนอแนะแนวทางในการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญทางศาสนาในจังหวัดเลยได้

เนื้อหา

โบราณสถานที่สำคัญของจังหวัดเลย ได้แก่ พระธาตุศรีสองรัก พระธาตุดินเทพ วัดท่าแขก วัดศรีชุมเมือง วัดโพธิ์ชัย (บ้านนาพึง) วัดถ้ำวัวแดง วัดถ้ำผาช่อง เป็นต้น

โบราณวัตถุที่สำคัญของจังหวัดเลย ได้แก่ พระพุทธรูปพระเจ้าองค์แสน พระพุทธรูปถ้ำผาบัง ศิลาวารีกพระธาตุศรีสองรัก ใบเสมาหินที่อำเภอวังสะพุง เป็นต้น

สถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลย ได้แก่ พระธาตุสัจจะ วัดป่าสัมมานุสรณ์ วัดถ้ำผาปู่ ศาลเจ้าพ่อปิ่นคำ ศาลเจ้าพ่อกุดบ่อง และสถานที่สำคัญทางศาสนาของท้องถิ่น

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1) แบ่งกลุ่มศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของโบราณสถาน โบราณวัตถุและสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลย จากเอกสารประกอบการเรียน แถบบันทึกเสียง (Tape)

ภาพนิ่ง (Slide) หรือวีดิทัศน์ (V.D.O.) แล้วนำเสนอเป็นรายงานในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้คือ

1.1 โบราณสถานที่สำคัญของจังหวัดเลย ได้แก่ พระธาตุศรีสองรัก พระธาตุดินเทพ วัดท่าแขก วัดศรีชุมเมือง วัดโพธิ์ชัย (บ้านนาพึง) วัดถ้ำวัวแดง วัดถ้ำผาฆ้อง เป็นต้น

1.2 โบราณวัตถุที่สำคัญของจังหวัดเลย ได้แก่ พระพุทธรูปพระเจ้าองค์แสน พระพุทธรูปถ้ำผาบัง ศิลาจารึกพระธาตุศรีสองรัก ใบเสมาหินที่อำเภอวังสะพุง เป็นต้น

1.3 สถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลย ได้แก่ พระธาตุสัจจะ วัดป่าสัมมานุสรณ์ วัดถ้ำผาปู่ ศาลเจ้าพ่อปิ่นคำ ศาลเจ้าพ่อกุดบ่อง และสถานที่สำคัญทางศาสนาของท้องถิ่น

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1,2)

2) ครูอธิบายเพิ่มเติมหลังจากที่นักเรียนรายงานในข้อ 1 เสร็จสิ้นแล้ว

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1,2)

3) รวบรวมภาพโบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลย จัดทำเป็นสมุดภาพ หรือภาพพลิกโดยครูกำหนดหัวข้อให้ เช่น พระธาตุศรีสองรัก พระธาตุดินเทพ พระธาตุสัจจะ จิตรกรรมฝาผนัง ใบเสมาหิน ศิลาจารึก เป็นต้น

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1,2)

4) สัมภาษณ์บุคคลเก่าแก่ในท้องถิ่นเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของโบราณสถาน โบราณวัตถุและสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลย แล้วจัดทำเป็นรายงานผลจากการสัมภาษณ์ (ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์ได้ในหัวข้อสื่อการเรียนการสอน)

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1,2)

5) เชิญวิทยากรที่มีความรู้และเชี่ยวชาญมาให้ความรู้เกี่ยวกับโบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลย

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1,2)

6) จัดนิทรรศการเกี่ยวกับโบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลย โดยกำหนดวันเวลาและหัวข้อ ให้นักเรียนร่วมกันจัดเพื่อเผยแพร่ให้บุคคลโดยทั่วไปทราบ โดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น

- จัดป้ายนิเทศเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับโบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลย

- เชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับโบราณสถาน โบราณวัตถุและสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลย

- แข่งขันตอบปัญหาเกี่ยวกับโบราณสถาน โบราณวัตถุและสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลย

- จัดแสดงละครเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับโบราณสถาน โบราณวัตถุและสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลย

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1, 2)

7) จัดกิจกรรมที่เป็นการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลย เช่น

- จัดกิจกรรมพัฒนาทำความสะอาดโบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญทางศาสนาในท้องถิ่น

- ร่วมมือกับหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดนิทรรศการโบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลย

- จัดกิจกรรมเดินถือป้ายรณรงค์ให้ประชาชนทั่วไปในท้องถิ่น ช่วยกันอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลยในชบวนพาเหรดต่าง ๆ เช่น งานกีฬา งานวันประเพณี งานดอกฝ้ายบานมะขามหวานที่เมืองเลย เป็นต้น

- ทำแผนพับเชิญชวนให้ประชาชนทั่วไปในท้องถิ่นช่วยกันอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลย

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 3)

8) จัดศึกษานอกสถานที่ศึกษาดูแหล่งโบราณสถาน โบราณวัตถุและสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลย นอกเวลาเรียน เช่น

- พระธาตุศรีสองรัก ศิลาจารึกพระธาตุศรีสองรัก อำเภอด่านซ้าย

- พระธาตุดินแดน อำเภอนาแห้ว

- พระธาตุสัจจะ อำเภอท่าลี่

- ศาลเจ้าพ่อปิ่นคำ อำเภอเชียงคาน

- วัดป่าสัมมานุสรณ์ อำเภอวังสะพุง

- ไบเสมาหิน อำเภอวังสะพุง

- วัดโพธิ์ชัย บ้านนาพึง อำเภอโนนสูง
- วัดถ้ำผาปู่ อำเภอเมือง
- ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลย สถาบันราชภัฏเลย อำเภอเมือง
- พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น

เป็นต้น

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1,2)

9) อภิปรายเสนอแนวทางในการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุและสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลย

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 3)

10) ร่วมกันวิเคราะห์ถึงความสำคัญของโบราณสถาน โบราณวัตถุและสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลย

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 4)

11) จัดทำแบบบันทึกเสียง (Tape) ฉายภาพนิ่ง (Slide) หรือวีดิทัศน์ (V.D.O.) เช่น

- แบบบันทึกเสียง (Tape) เรื่องจิตรกรรมฝาผนัง จังหวัดเลย
- แบบบันทึกเสียง (Tape) สัมมนาทางวิชาการเรื่องภาพเขียนสี โบราณสถาน
- ภาพนิ่ง (Slide) เรื่องลายจิตรกรรมฝาผนัง
- วีดิทัศน์ (V.D.O.) เรื่องขุดพบโบราณวัตถุ ต.วังสะพุง อ.วังสะพุง จ.เลย
- หรือผู้สอนถ่ายทำขึ้นเองเกี่ยวกับโบราณสถาน โบราณวัตถุที่สำคัญของจังหวัดเลย

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1,2,3)

12) เขียนและจัดโครงการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุและสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลย ในลักษณะของการนำไปปฏิบัติได้ตามรูปแบบโครงการที่ครูเสนอแนะให้ (ตัวอย่างรูปแบบการเขียนโครงการดูได้ในหัวข้อสื่อการเรียนการสอน)

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 3)

13) แบ่งกลุ่มสร้างเมืองจำลองเกี่ยวกับโบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลย

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1,2,3)

สื่อการเรียนการสอน

1) เอกสารประกอบการเรียนเกี่ยวกับโบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลย ซึ่งสามารถศึกษาค้นคว้าได้จากศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลย สถาบันราชภัฏเลย สำนักวิทยบริการสถาบันราชภัฏเลย ห้องสมุดประชาชนจังหวัดเลย และห้องสมุดอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดเลย ดังนี้

กาญจนา ส่วนประดิษฐ์. ผิตาโชน: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอคำชะอี จังหวัดเลย.

ปริญญาณิพันธ์ เอกไทยคดีศึกษา (เน้นมนุษยศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาสารคาม, 2534.

การประถมศึกษาจังหวัดเลย, สำนักงาน. จันรักเมืองเลย. เลย: ม.ป.ท., ม.ป.ป..

จังหวัดเลย, สำนักงาน. ประวัติมหาดไทยส่วนภูมิภาค จังหวัดเลย. กรุงเทพฯ:

ไทยวัฒนาพานิช, 2525.

_____. พระหลักเมืองจังหวัดเลย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิมพ์เศ, 2525.

_____. เลยเมืองแห่งทะเลภูเขา สุดหนาวในสยาม. กรุงเทพฯ: พิมพ์เสริมกิจ,
ม.ป.ป..

คุณพล ไชยสินธุ์. จารึกจังหวัดเลย. เลย: รุ่งแสงธุรกิจการพิมพ์, 2533.

_____. วรรณกรรมจังหวัดเลย. เลย: รุ่งแสงธุรกิจการพิมพ์, 2535.

ธวัช ปุณโณทก. ศิลาจารึกอีสาน. กรุงเทพฯ: คุณพิมพ์อักษรกิจ, ม.ป.ป..

_____. สมุดภาพศิลาจารึกอีสาน. กรุงเทพฯ: รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2531.

เบญจา จิตเกษม. ท้องถิ่นจังหวัดเลย. เลย: หมวดสังคมศึกษา โรงเรียนศรีสงครามวิทยา,
ม.ป.ป.. (อัคราเน).

ปราโมทย์ ทศนาสุวรรณ. จังหวัดของเรา 17 จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. กรุงเทพฯ:

ไทยวัฒนาพานิช, 2532.

ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลย. โบราณคดี ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดเลย.

เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาทางวิชาการ ณ ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลย

วิทยาลัยครูเลย 20-24 ธันวาคม 2530.

สาร สารทัศนันทน์. เรื่องที่น่าสนใจในจังหวัดเลย. เลย: ม.ป.ท., 2519. (อัคราเน).

_____. ประวัติจังหวัดเลยและพระธาตุศรีสองรัก. เลย: รุ่งแสงธุรกิจการพิมพ์, 2522.

สาร สารเทศนันทน์. ตำนานพระธาตุศรีสองรัก. เลย: รุ่งแสงธุรกิจการพิมพ์, 2524.

_____. ประวัติศาสตร์เจ้าพ่อหลักเมืองเจ้าพ่ออุปัชฌาย์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิมพ์เนศ,
2525.

_____. ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดเลย. เลย: ม.ป.ท., (อัคราเน).

_____. พระธาตุศรีสองรักและเมืองด่านซ้าย. พิมพ์ครั้งที่ 8. เลย: ร่วมใจการพิมพ์, 2528.

_____. ประวัติเมืองด่านซ้าย. เลย: โรงพิมพ์ร่วมใจ, 2532.

_____. ตำนานพระธาตุศรีสองรัก. พิมพ์ครั้งที่ 9. เลย: โรงพิมพ์ร่วมใจ, 2532.

_____. เมืองเลยเมืองแห่งทะเลภูเขา. เลย: รุ่งแสงธุรกิจการพิมพ์, 2534.

สมาคมพ่อค้า, จังหวัดเลย. ที่ระลึกสมาคมพ่อค้าจังหวัดเลย เนื่องในพิธีเปิดอาคารสำนักงาน
สมาคมพ่อค้าจังหวัดเลย 30 ตุลาคม 2530 และครบรอบการสถาปนาปีที่ 15. เลย:
รุ่งแสงการพิมพ์, 2530.

สุริยา บรรพลา. ศึกษาประวัติศาสตร์: กรมสร้างพระธาตุศรีสองรัก เพื่อจัดทำทเลียง

ประกอบแสง. ทนุอดทนการวิจัย พุทธศักราช 2534 สถาบันราชภัฏเลย.

หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมท้องถิ่นจังหวัดเลย, ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลย, วิทยาลัยครูเลย.

สภาพสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมจังหวัดเลย. เลย: ม.ป.ท., 2534.

องค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย. เมืองเลยยินดีต้อนรับ. เลย: ม.ป.ท., 2521.

องค์การบริหารส่วนจังหวัดเลยและศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลย. มรดกไทย. เลย:

รุ่งแสงธุรกิจการพิมพ์, 2534.

2) แถบบันทึกเสียง (Tape) ภาพนิ่ง (Slide) หรือวีดิทัศน์ (V.D.O.) ประกอบการ
เรียนเรื่องโบราณสถาน โบราณวัตถุและสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลย ที่สามารถศึกษา
ค้นคว้าได้จากศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลย สถาบันราชภัฏเลย ดังนี้

- แถบบันทึกเสียง (Tape) เรื่องจิตรกรรมฝาผนัง จังหวัดเลย
- แถบบันทึกเสียง (Tape) สัมมนาทางวิชาการเรื่องภาพเขียนสี ใบเสมาทิน
- ภาพนิ่ง (Slide) เรื่องลายจิตรกรรมฝาผนัง
- วีดิทัศน์ (V.D.O.) เรื่องขุดพบเสมาทินโบราณ ต.วังสะพุง อ.วังสะพุง จ.เลย

3) รูปภาพเกี่ยวกับโบราณสถาน โบราณวัตถุและสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลย

- 4) โบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญทางศาสนาที่เป็นของจริง
- 5) กระบะทราย กระดาษแข็ง ดินน้ำมัน ดินเหนียว หรือวัสดุอื่น ๆ ที่หาได้ง่ายจากท้องถิ่น สำหรับสร้างเมืองจำลองโบราณสถาน โบราณวัตถุที่สำคัญของจังหวัดเลย
- 6) แบบสัมภาษณ์บุคคลเก่าแก่ในท้องถิ่นเกี่ยวกับโบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลย เช่น

ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์บุคคลเก่าแก่ในท้องถิ่น

1) ประวัติความเป็นมาของสถานที่สำคัญทางศาสนา _____

ตำบล _____ อำเภอ _____ จังหวัด _____

2) ผู้ให้ข้อมูล ชื่อ _____ นามสกุล _____ อายุ _____ ปี

อยู่บ้านเลขที่ _____ หมู่ที่ _____ ตำบล _____ อำเภอ _____

จังหวัด _____ อาชีพ _____

3) รายละเอียดของเรื่องที่สัมภาษณ์

3.1 ประวัติการก่อตั้งสถานที่สำคัญทางศาสนา _____

3.2 บทบาทของบุคคลสำคัญในการก่อตั้งสถานที่สำคัญทางศาสนา _____

3.3 สถานที่สำคัญทางศาสนาที่สำคัญของหมู่บ้าน _____

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ผู้สัมภาษณ์ _____

(_____)

7) รูปแบบการเขียนโครงการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุและสถานที่สำคัญทางศาสนา
ของจังหวัดเลย

ตัวอย่างรูปแบบการเขียนโครงการ

- (1) ความสำคัญของปัญหา _____

- (2) วัตถุประสงค์ _____

- (3) เป้าหมาย _____

- (4) ผู้ที่ดำเนินการ _____

- (5) ระยะเวลา _____

- (6) วิธีดำเนินการ _____

- (7) งบประมาณ _____

- (8) ผลที่คาดว่าจะได้รับ _____

- (9) ผู้รับผิดชอบ _____

การวัดผลและประเมินผล

1) สังเกตพฤติกรรมการเรียนเป็นรายบุคคลโดยใช้แบบสังเกต

ตัวอย่างแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนเป็นรายบุคคล

เรื่อง _____ วัน/เดือน/ปี _____ เวลา _____ ชั้น _____

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความตั้งใจ เรียน (2)	การมีส่วนร่วม ร่วมกิจกรรม (2)	การกล้า แสดงออก (2)	ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ (2)	การตอบ คำถาม (2)	รวม (10)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม _____

ผู้สอน _____

()

หมายเหตุ - คะแนนการสังเกตพฤติกรรมการเรียนเป็นรายบุคคล ครูผู้สอนอาจนำไปลง

ในช่องคะแนนคุณลักษณะในสมุดประเมินผลรายวิชา (รบ.3-ด) ได้ _____

2) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มโดยใช้แบบสังเกต

ตัวอย่างการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม _____ ชั้น _____ เรื่อง _____

วัน/เดือน/ปี _____ เวลา _____

เกณฑ์การให้คะแนน ดีมาก = 5, ดี = 4, ปานกลาง = 3, พอใช้ = 2, ยังต้องปรับปรุง = 1

พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	5	4	3	2	1	คะแนน
1. การวางแผนงานและการทำงานตามแผน						
2. ความร่วมมือในการทำงาน						
3. ความรับผิดชอบของสมาชิก						
4. การประชุมกลุ่ม						
5. การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น						
6. การเสนอผลงานของกลุ่ม						
รวมคะแนน						
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม _____

ผู้สอน _____

()

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 แปลความว่า ดีมาก

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 แปลความว่า ดี

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 แปลความว่า ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 แปลความว่า พอใช้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 แปลความว่า ยังต้องปรับปรุง

3) ตรวจสอบผลงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้มอบหมายให้ปฏิบัติ เช่น

3.1 การจัดป้ายนิเทศหรือนิทรรศการโดยพิจารณาตามเกณฑ์ตามตัวอย่างต่อไปนี้

- ความถูกต้องของเนื้อหา
- การนำเสนอข้อมูล
- ความสวยงาม ประณีต เรียบร้อย น่าสนใจ
- ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3.2 การจัดสมุดภาพหรือภาพพลิก

- ตรงตามวัตถุประสงค์
- จำนวนข้อมูล
- ความสวยงาม ประณีต เรียบร้อย น่าสนใจ
- ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3.3 จัดโครงการอนุรักษ์หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของจังหวัดเลย

- ถูกต้องตามรูปแบบการเขียนโครงการ
- ความถูกต้องของการใช้ภาษา
- ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3.4 การสัมภาษณ์บุคคลในท้องถิ่น โดยพิจารณาเกณฑ์ตามตัวอย่างเช่น

- ตรงตามวัตถุประสงค์
- จำนวนข้อมูล
- ความรับผิดชอบ

3.5 การแสดงสถานการณ์จำลอง โดยพิจารณาเกณฑ์ตามตัวอย่างเช่น

- พฤติกรรมของบทบาทผู้แสดงแต่ละคน
- บรรยากาศการแสดง
- ความร่วมมือในการแสดง
- วิธีสื่อเนื้อหาสาระ

4) แบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลชนิดปรนัยและ/หรืออัตนัย

4) ประมวลการสอนเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณีของจังหวัดเลย เวลา 6 คาบ

ความคิดรวบยอด ขนบธรรมเนียมประเพณีในท้องถิ่นเมื่อทึล และสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์ปลายทาง เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณีในท้องถิ่น สามารถดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับขนบธรรมเนียมประเพณีในท้องถิ่น ตลอดจนช่วยกันอนุรักษ์และส่งเสริมให้คงอยู่ต่อไป

วัตถุประสงค์นำทาง เพื่อให้นักเรียนสามารถ

- 1) อธิบายรายละเอียด หรือขั้นตอนสำคัญของขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญในจังหวัดเลยได้
- 2) อธิบายถึงความสำคัญของขนบธรรมเนียมประเพณี ที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่นได้
- 3) เสนอแนะแนวทางในการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นจังหวัดเลยได้
- 4) แสดงออกและมีส่วนร่วมในประเพณีที่สำคัญของท้องถิ่นจังหวัดเลยได้

เนื้อหา

ประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญของจังหวัดเลย

- 1) ฮีตสิบสอง เช่น บุญบั้งไฟ บุญเข้าพรรษา บุญออกพรรษา บุญข้าวสาก
- 2) คลองสิบสี่
- 3) ประเพณีอื่น ๆ เช่น ประเพณีแห่ผ้าโขน (บุญหลวง) บุญแห่ดอกไม้ บุญแห่ข้าวพันก้อน บุญแจกข้าว การแห่นางแมว การเล่นแม่ข้อง
- 4) ประเพณีชีวิต เช่น พิธีทำบุญบ้าน ประเพณีสู่ขวัญ การขึ้นบ้านใหม่ การบวช การลงแขก เป็นต้น
- 5) เทศกาลดอกฝ้ายบานมะขามหวานที่เมืองเลย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

- 1) แบ่งกลุ่มศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญของจังหวัดเลย จากเอกสารประกอบการเรียน แถบบันทึกเสียง (Tape) ภาพนิ่ง (Slide) หรือวีดิทัศน์ (V.D.O) แล้วนำเสนอเป็นรายงานในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้คือ

- 1.1 ฮีตสิบสอง เช่น บุญบั้งไฟ บุญเข้าพรรษา บุญออกพรรษา บุญข้าวสาก

1.2 คลองสิบสี่

1.3 ประเพณีอื่น ๆ เช่น ประเพณีแห่ผีตาโขน (บุญหลวง) บุญแห่ดอกไม้ บุญแห่ข้าวพันก้อน บุญแจกข้าว การแห่นางแมว การเล่นแม่ฮ่อง

1.4 ประเพณีชีวิต เช่น พิธีทำบุญบ้าน ประเพณีสู่ขวัญ การขึ้นบ้านใหม่ การบวช การลงแขก เป็นต้น

1.5 เทศกาลดอกฝ้ายบานมะขามหวานที่เมืองเลย

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1,2)

2) ครูอธิบายเพิ่มเติมหลังจากที่นักเรียนรายงานในข้อ 1 เสร็จสิ้นแล้ว

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1,2)

3) สัมภาษณ์ผู้นำอาวุโสหรือบุคคลเก่าแก่ในท้องถิ่น เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญของจังหวัดเลยตามรูปแบบการสัมภาษณ์ที่ครูกำหนดให้ แล้วนำเสนอเป็นรายงาน (ตัวอย่างการสัมภาษณ์ได้ในหัวข้อสื่อการเรียนการสอน)

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1,2)

4) จัดป้ายนิเทศหรือนิทรรศการ เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญของจังหวัดเลย โดยกำหนดวัน เวลา และหัวข้อให้นักเรียนร่วมกันจัดเพื่อเผยแพร่ให้บุคคลโดยทั่วไปทราบโดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น

- จัดป้ายนิเทศเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับประเพณีท้องถิ่นตามเทศกาลนั้น ๆ
- จำลองพิธีกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญ
- ทำแผ่นพับเชิญชวนให้ประชาชนทั่วไปในท้องถิ่นช่วยกันอนุรักษ์ขนบธรรมเนียม

ประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญของจังหวัดเลย

- สาธิตหรือแสดงการปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญ

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1,2,3)

5) เชิญวิทยากรที่มีความรู้ และเชี่ยวชาญเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นมาให้ความรู้และสาธิตการปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นของจังหวัดเลย

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1,2)

6) จัดสถานการณ์จำลองเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญของจังหวัดเลย โดยครูกำหนดสถานการณ์ให้ตามความเหมาะสม

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1,2)

7) จัดอภิปรายเสนอแนะแนวทางในการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญของจังหวัดเลย ตลอดจนแสดงความคิดเห็นถึงขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 3)

8) เขียนและจัดทำโครงการ เพื่ออนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญของจังหวัดเลย ตามรูปแบบการเขียนโครงการที่ครูเสนอแนะให้ (ตัวอย่างรูปแบบการเขียนโครงการดูได้ในหัวข้อสื่อการเรียนการสอน)

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1,2,3)

9) มอบหมายให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนในประเพณีท้องถิ่นตามฤดูกาล

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 4)

10) จัดทำแถบบันทึกเสียง (Tape) ฉายภาพนิ่ง (Slide) หรือวีดิทัศน์ (V.D.O) เช่น

- แถบบันทึกเสียง (Tape) บรรยายภาพนิ่ง (Slide) ชุติงานดอกฝ้ายบานที่เมืองเลย ประจำปี 2534

- แถบบันทึกเสียง (Tape) บรรยายเรื่องบุญหลวง (ผีตาโขน) อำเภอคำชะอี

- ภาพนิ่ง (Slide) งานดอกฝ้ายบาน ปี 2531 ชุดที่ 1-2

- ภาพนิ่ง (Slide) เรื่องบายศรีสู่ขวัญ

- ภาพนิ่ง (Slide) เรื่องบุญบั้งไฟ

- ภาพนิ่ง (Slide) เรื่องผีตาโขน

- ภาพนิ่ง (Slide) เกี่ยวกับพิธีต่าง ๆ เช่น ออกพรรษา , การบวช

- วีดิทัศน์ (V.D.O) งานดอกฝ้ายบาน ปี 2529 ม้วนที่ 1-3

- วีดิทัศน์ (V.D.O) เรื่องผีตาโขน ปี 2530

- หรือผู้สอนถ่ายทำขึ้นเองเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญของจังหวัดเลย

(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1,2,3)

11) รวบรวมภาพเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญของจังหวัดเลย จัดทำเป็นสมุดภาพหรือภาพพลิก โดยครูกำหนดหัวข้อให้เช่น ประเพณีแห่ผีตาโชน เทศกาลดอกฝ้ายบาน มะขามหวานที่เมืองเลย ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา ประเพณีออกพรรษา บุญบั้งไฟ เป็นต้น
(สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1,2,3)

สื่อการเรียนการสอน

1) เอกสารประกอบการเรียนเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญของจังหวัดเลย ซึ่งสามารถศึกษาค้นคว้าได้จากศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลย สถาบันราชภัฏเลย สำนักวิทยบริการสถาบันราชภัฏเลย ห้องสมุดประชาชนจังหวัดเลย และห้องสมุดอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดเลย ดังนี้

กาญจนา ส่วนประดิษฐ์. ผีตาโชน: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอคำชะอี จังหวัดเลย. ปรินต์นิตยสาร

เอกไทยคดีศึกษา (เน้นมนุษยศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม.

การประถมศึกษาจังหวัดเลย, สำนักงาน. จันทน์เมืองเลย. เลย: ม.ป.ท., ม.ป.ป..

จังหวัดเลย, สำนักงาน. ประวัติศาสตร์ไทยส่วนภูมิภาค จังหวัดเลย. กรุงเทพฯ:

ไทยวัฒนาพานิช, 2525.

_____. เลยเมืองแห่งทะเลภูเขาสุดหนาวในสยาม. กรุงเทพฯ: พิมพ์เสริมกิจ, ม.ป.ป..

นรกิจ ศรีธา. เมืองเลย. กรุงเทพฯ: พี.เอ.ลิฟวิ่ง, ม.ป.ป..

เบญจา จิตเกษม. ท้องถิ่นจังหวัดเลย. เลย: หมวดสังคมศึกษา โรงเรียนศรีสงครามวิทยา, ม.ป.ป.. (อัดสำเนา).

ปราโมทย์ ทศนาสุวรรณ. จังหวัดของเรา 17 จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2532.

วรรณิ มณีกาญจน์,ม.ร.ว. เกร็ดความรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ที่ระลึกจากการจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมและหัตถกรรมท้องถิ่น ในงานดอกฝ้ายบานที่เมืองเลย

2-8 กุมภาพันธ์ 2529 ณ สวนสาธารณะกุดบ่อ อ.เมือง จ.เลย. เลย: ม.ป.ท., (อัดสำเนา).

ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลย. โบราณคดี ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดเลย.

เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาทางวิชาการ ณ ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลย

วิทยาลัยครูเลย 20-24 ธันวาคม 2530.

- ภาพนิ่ง (Slide) เกี่ยวกับพิธีต่าง ๆ เช่น ออกพรรษา, การบวช
 - วีดิทัศน์ (V.D.O) งานดอกฝ้ายบานปี 2529 ม้วนที่ 1-3
 - วีดิทัศน์ (V.D.O) เรื่องผีตาโขน ปี 2529
- 3) รูปภาพเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญของจังหวัดเลย
- 4) แบบสัมภาษณ์ผู้อาวุโสหรือบุคคลเก่าแก่ในท้องถิ่นเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญของจังหวัดเลย

ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์บุคคลเก่าแก่ในท้องถิ่น

1) ขนบธรรมเนียมประเพณีของหมู่บ้าน _____
 ตำบล _____ อำเภอ _____ จังหวัด _____

2) ผู้ให้ข้อมูล ชื่อ _____ นามสกุล _____ อายุ _____ ปี
 อยู่บ้านเลขที่ _____ หมู่ที่ _____ ตำบล _____ อำเภอ _____
 จังหวัด _____ อาชีพ _____

3) รายละเอียดของเรื่องที่สัมภาษณ์

3.1 ขนบธรรมเนียมประเพณีที่สำคัญของหมู่บ้าน ได้แก่ _____

3.2 ประวัติของขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ที่สำคัญของหมู่บ้าน _____

3.3 วัตถุประสงค์ในการจัดให้มีขนบธรรมเนียมประเพณีของหมู่บ้าน _____

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ผู้สัมภาษณ์ _____

(_____)

5) รูปแบบการเขียนโครงการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญของ
จังหวัดเลย

ตัวอย่างรูปแบบการเขียนโครงการ

- (1) ความสำคัญของปัญหา _____

- (2) วัตถุประสงค์ _____

- (3) เป้าหมาย _____

- (4) พื้นที่ดำเนินการ _____

- (5) ระยะเวลา _____

- (6) วิธีดำเนินการ _____

- (7) งบประมาณ _____

- (8) ผลที่คาดว่าจะได้รับ _____

- (9) ผู้รับผิดชอบ _____

การวัดผลและประเมินผล

1) สังเกตพฤติกรรมการเรียนเป็นรายบุคคลโดยใช้แบบสังเกต

ตัวอย่างแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนเป็นรายบุคคล

เรื่อง _____ วัน/เดือน/ปี _____ เวลา _____ ชั้น _____

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความตั้งใจ เรียน (2)	การมีส่วนร่วม กิจกรรม (2)	การกล้า แสดงออก (2)	ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ (2)	การตอบ คำถาม (2)	รวม (10)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม _____

ผู้สอน _____

()

หมายเหตุ - คะแนนการสังเกตพฤติกรรมการเรียนเป็นรายบุคคล ครูผู้สอนอาจนำไปลง

ในช่องคะแนนคุณลักษณะในสมุดประเมินผลรายวิชา (รบ.3-ต) ได้

2) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มโดยใช้แบบสังเกต

ตัวอย่างการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม _____ ชั้น _____ เรื่อง _____

วัน/เดือน/ปี _____ เวลา _____

เกณฑ์การให้คะแนน ดีมาก = 5, ดี = 4, ปานกลาง = 3, พอใช้ = 2, ยังต้องปรับปรุง = 1

พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	5	4	3	2	1	คะแนน
1. การวางแผนงานและการทำงานตามแผน						
2. ความร่วมมือในการทำงาน						
3. ความรับผิดชอบของสมาชิก						
4. การประชุมกลุ่ม						
5. การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น						
6. การเสนอผลงานของกลุ่ม						
รวมคะแนน						
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม _____

ผู้สอน _____

()

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 แปลความว่า ดีมาก

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 แปลความว่า ดี

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 แปลความว่า ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 แปลความว่า พอใช้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 แปลความว่า ยังต้องปรับปรุง

3) ตรวจสอบผลงานต่าง ๆ เช่น

3.1 การจัดป้ายนิเทศหรือนิทรรศการโดยพิจารณาตามเกณฑ์ตามตัวอย่างต่อไปนี้

- ความถูกต้องของเนื้อหา
- การนำเสนอข้อมูล
- ความสวยงาม ประณีต เรียบร้อย น่าสนใจ
- ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3.2 การสัมภาษณ์บุคคลเก่าแก่ในท้องถิ่น

- ตรงตามวัตถุประสงค์
- จำนวนข้อมูล
- ความรับผิดชอบ

3.3 การเขียนและจัดโครงการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญของ

จังหวัดเลย

- ตรงตามวัตถุประสงค์
- จำนวนข้อมูล
- ความรับผิดชอบ

3.4 การสาธิตหรือจัดสถานการณ์จำลองเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น

- พฤติกรรมของบทบาทผู้แสดงแต่ละคน
- บรรยากาศการแสดง
- ความร่วมมือในการแสดง
- วิธีสื่อเนื้อหาสาระ

3.5 การทำแผ่นพับ

- ตรงตามวัตถุประสงค์
- จำนวนข้อมูล
- ความสวยงาม ประณีต เรียบร้อย น่าสนใจ
- ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

4) แบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลชนิดปรนัยและ/หรืออัตนัย

5) ประมวลการสอนเรื่องศิลปะพื้นบ้านของจังหวัดเลย เวลา 4 คาบ

ความคิดรวบยอด ศิลปะพื้นบ้านเป็นสิ่งที่แสดงถึงความเจริญรุ่งเรือง และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น

จุดประสงค์ปลายทาง เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่า และความสำคัญของศิลปะพื้นบ้าน ตลอดจนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปะพื้นบ้านให้คงอยู่ต่อไป

จุดประสงค์นำทาง เพื่อให้นักเรียนสามารถ

- 1) บอกความหมายของศิลปะพื้นบ้านได้
- 2) บอกศิลปะพื้นบ้านที่สำคัญของจังหวัดเลยได้
- 3) อธิบายถึงความสำคัญของศิลปะพื้นบ้านของจังหวัดเลยได้
- 4) เสนอแนะแนวทางในการอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปะพื้นบ้านที่สำคัญของจังหวัดเลยได้

เนื้อหา

- 1) ความหมายของศิลปะพื้นบ้าน
- 2) ศิลปะพื้นบ้านที่สำคัญของจังหวัดเลย ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 - 2.1 หัตถกรรม เช่น การถักทอ การจักสาน การปั้นดินเผา และการฝีมืออื่น ๆ
 - 2.2 วรรณกรรม เช่น วรรณกรรมมุขปาฐะ นิทาน คำสอย คำทวย คำผญา สำนวน เพลงประกอบการเล่นของเด็ก เพลงกล่อมลูก และวรรณกรรมที่เป็นลายลักษณ์อักษร (วรรณกรรมโบราณ)
 - 2.3 การละเล่นพื้นเมือง เช่น การเลี้ยงกลอง การเล่นส่ำบ้าในวันสงกรานต์หรือการละเล่นในท้องถิ่นนั้น ๆ

3) แนวทางในการอนุรักษ์ศิลปะพื้นบ้านของจังหวัดเลย

กิจกรรมการเรียนการสอน

- 1) แบ่งกลุ่มศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับศิลปะพื้นบ้านประเภทต่าง ๆ ที่สำคัญของจังหวัดเลย จากเอกสารประกอบการเรียน แถบบันทึกเสียง (Tape) ภาพนิ่ง (Slide) หรือวีดิทัศน์ (V.D.O.) แล้วนำเสนอเป็นรายงานในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้คือ

- (1) ความหมายของศิลปะพื้นบ้าน
- (2) ศิลปะพื้นบ้านที่สำคัญของจังหวัดเลย ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 - 2.1 หัตถกรรม เช่น การถักทอ การจักสาน การปั้นดินเผา และ

การฝีมืออื่น ๆ

2.2 วรรณกรรม เช่น วรรณกรรมมุขปาฐะ นิทาน คำสอย คำทวย คำผญา
สำนวน เพลงประกอบการเล่นของเด็ก เพลงกล่อมลูก และวรรณกรรมที่เป็นลายลักษณ์อักษร
(วรรณกรรมโบราณ)

2.3 การละเล่นพื้นเมือง เช่น การเส็งกลอง การเล่นส่ำในวันสงกรานต์
หรือการละเล่นในท้องถิ่นนั้น ๆ

(3) แนวทางในการอนุรักษ์ศิลปะพื้นบ้านของจังหวัดเลย

[สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1,2,3]

2) ครูอธิบายเพิ่มเติมหลังจากที่นักเรียนรายงานในข้อ 1 เสร็จสิ้นแล้ว

[สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1,2,3]

3) เชิญวิทยากรซึ่งเป็นบุคคลที่มีความรู้เรื่องหัตถกรรมพื้นบ้าน รวมทั้งผู้ที่ประกอบอาชีพ
หัตถกรรมพื้นบ้าน เช่น การทอผ้าที่กระตุก การจักสานด้วยไม้ไผ่ และการปั้นดินเผา มาให้
ความรู้และสาธิตงานต่าง ๆ เหล่านี้ให้นักเรียนดู

[สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 2,3]

4) จัดศึกษานอกสถานที่ดูแหล่งศิลปะพื้นบ้านที่สำคัญของจังหวัดเลย นอกเวลาเรียน

[สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 2,3]

5) ร่วมอภิปรายถึงความสำคัญของงานศิลปะพื้นบ้านที่สำคัญของจังหวัดเลย ตลอดจนแสดง
ความคิดเห็นถึงแนวทางอนุรักษ์งานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านที่สำคัญของจังหวัดเลย

[สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 2,3,4]

6) จัดนิทรรศการศิลปะพื้นบ้านที่สำคัญของจังหวัดเลย โดยครูกำหนดวัน เวลาและหัวข้อ
ให้นักเรียนร่วมกันจัด เพื่อเผยแพร่ให้บุคคลทั่วไปทราบ โดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น

- จัดป้ายนิเทศเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับศิลปะพื้นบ้านที่สำคัญของจังหวัดเลย
- สาธิตการทำหัตถกรรมพื้นบ้านที่สำคัญของจังหวัดเลย
- จัดแสดงวรรณกรรมมุขปาฐะ หรือการละเล่นต่าง ๆ ของจังหวัดเลย

[สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 2,3]

7) จัดกิจกรรมที่เป็นการอนุรักษ์ศิลปะพื้นบ้าน โดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น

- ร่วมแสดงสินค้าหัตถกรรมพื้นบ้านตามงานเทศกาลต่าง ๆ เช่น

งานวันประถมศึกษาแห่งชาติ งานดอกฝ้ายบานมะขามหวานที่เมืองเลย เป็นต้น

- จัดกิจกรรมที่แสดงออกถึงการใช้วรรณกรรมพื้นบ้าน เช่น การเล่านิทานพื้นบ้าน การใช้คำพูด คำทวย แข่งขันการละเล่นพื้นเมือง เป็นต้น

- จัดกิจกรรมที่เป็นการอนุรักษ์ศิลปะพื้นบ้านภายในโรงเรียน เนื่องในโอกาสวันสำคัญทางโรงเรียนจัดขึ้น

[สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 2,3,4]

8) สัมภาษณ์ผู้อาวุโสหรือบุคคลเก่าแก่ในท้องถิ่นเกี่ยวกับศิลปะพื้นบ้านที่สำคัญของจังหวัดเลย ตามรูปแบบการสัมภาษณ์ที่ครูกำหนดให้ แล้วนำเสนอเป็นรายงาน (ตัวอย่างรูปแบบการสัมภาษณ์ดูได้ในหัวข้อสื่อการเรียนการสอน)

[สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 2,3]

9) เขียนและจัดทำโครงการเพื่ออนุรักษ์ศิลปะพื้นบ้านที่สำคัญของจังหวัดเลยในลักษณะของการนำไปปฏิบัติได้ ตามรูปแบบการเขียนโครงการที่ครูเสนอแนะให้ (ตัวอย่างรูปแบบการเขียนโครงการดูได้ในหัวข้อสื่อการเรียนการสอน)

[สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 2,3,4]

10) แบ่งกลุ่มรวบรวมวรรณขบาะ วรรณกรรมโบราณของจังหวัดเลย แล้วจัดทำเป็นรูปเล่ม

[สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 2,3,4]

11) จัดทำแถบบันทึกเสียง (Tape) ฉายภาพนิ่ง (Slide) หรือวีดิทัศน์ (V.D.O.) เช่น

- ภาพนิ่ง (Slide) เรื่องวรรณกรรมท้องถิ่น อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย
- หรือผู้สอนถ่ายทำขึ้นเองเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านที่สำคัญของจังหวัดเลย

[สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 2,3,4]

สื่อการเรียนการสอน

1) เอกสารประกอบการเรียนเกี่ยวกับศิลปะพื้นบ้านที่สำคัญของจังหวัดเลย ซึ่งสามารถศึกษาค้นคว้าได้จากศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลย สถาบันราชภัฏเลย สำนักวิทยบริการสถาบันราชภัฏเลย ห้องสมุดประชาชนจังหวัดเลย และห้องสมุดอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดเลย ดังนี้

คุณพล ไชยสินธุ์. จารึกจังหวัดเลย. เลย: รุ่งแสงธุรกิจการพิมพ์, 2533.

เบญจา จิตเกษม. ท้องถิ่นจังหวัดเลย. เลย: หมวดสังคมศึกษา โรงเรียนศรีสงครามวิทยา,
ม.ป.ป.. (อัครา).

วรรณ มีภาณจน์,ม.ร.ว. เกร็ดความรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ที่ระลึกจากการจัดแสดง
ศิลปวัฒนธรรมและหัตถกรรมท้องถิ่น ในงานดอกฝ้ายบานที่เมืองเลย
2-8 กุมภาพันธ์ 2529 ณ สวนสาธารณะกุดป่อง อ.เมือง จ.เลย. เลย: ม.ป.ท.,
(อัครา).

จำเพย ไชยสินธุ์. วรรณศิลป์อีสาน. เลย: รุ่งแสงธุรกิจการพิมพ์, 2537.

ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลย. โบราณคดี ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดเลย.

เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาทางวิชาการ ณ ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลย

วิทยาลัยครูเลย 20-24 ธันวาคม 2530.

สาร สารทัศน์นันท์. คำผญา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2527.

_____. เพลงพื้นเมืองสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2527.

_____. ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดเลย. เลย: ม.ป.ท., 2527. (อัครา).

_____. ความทวย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2527.

_____. เชิดชูเกียรตินายสาร สารทัศน์นันท์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว,
2527.

_____. นิทานสนุกพื้นบ้านอีสาน ร้อยแปดเรื่อง. เลย: รุ่งแสงการพิมพ์, 2528.

_____. การเล่นพื้นบ้านท้องถิ่นจังหวัดเลย. เลย: ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลย

วิทยาลัยครูเลย, 2529.

_____. โบราณคดีและเรื่องน่ารู้ของท้องถิ่น. เลย: ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลย

วิทยาลัยครูเลย, 2530.

_____. นิทานพื้นบ้านเมืองเลย-อีสาน. อุดรธานี: สำนักงานศึกษาธิการเขต 9, 2532.

_____. ความหมายของคำผญาประเภทสุภาษิตและคำพังเพยภาคอีสาน 500 ข้อ.

เลย: ม.ป.ท., 2533. (อัครา).

_____. นิทานพื้นบ้านเมืองเลย. เลย: รุ่งแสงธุรกิจการพิมพ์, 2535.

สาร สารทัศนินันท์. วรรณกรรมท้องถิ่น ภูมิปัญญาชาวบ้าน. เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ

เรื่อง "วรรณกรรมสองฝั่งโขง" วันที่ 30 มิถุนายน 2537 ถึง 1 กรกฎาคม 2537

ณ โรงแรมไมเค่ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น.

..... การละเล่นพื้นบ้านท้องถิ่นจังหวัดเลย. เลย: หน่วยงานพิเศษ,

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย, 2537.

องค์การบริหารส่วนจังหวัดเลยและศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลย. มรดกไทยเลย. เลย:

รุ่งแสงธุรกิจการพิมพ์, 2534.

2) ภาพนิ่ง (Slide) ประกอบการเรียนรู้เกี่ยวกับศิลปะพื้นบ้านที่สำคัญของจังหวัดเลย
ซึ่งสามารถศึกษาค้นคว้าได้จาก ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลย สถาบันราชภัฏเลย ดังนี้

- ภาพนิ่ง (Slide) เรื่องวรรณกรรมท้องถิ่น อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

3) รูปภาพหรือของจริงเกี่ยวกับหัตถกรรมพื้นบ้านจังหวัดเลย

4) แบบสัมภาษณ์ผู้อาวุโสหรือบุคคลเก่าแก่ในท้องถิ่นเกี่ยวกับศิลปะพื้นบ้านที่สำคัญของ
จังหวัดเลย

ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์บุคคลเก่าแก่ในท้องถิ่น

- 1) วรรณกรรมของหมู่บ้าน _____
 ตำบล _____ อำเภอ _____ จังหวัด _____
- 2) ผู้ให้ข้อมูล ชื่อ _____ นามสกุล _____ อายุ _____ ปี
 อยู่บ้านเลขที่ _____ หมู่ที่ _____ ตำบล _____ อำเภอ _____
 จังหวัด _____ อาชีพ _____
- 3) รายละเอียดของเรื่องที่สัมภาษณ์

3.1 คำผญา _____

3.2 คำทวย _____

3.3 คำกลอนผูกแขน _____

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ผู้สัมภาษณ์ _____

(_____)

5) รูปแบบการเขียนโครงการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านที่สำคัญของจังหวัดเลย

ตัวอย่างรูปแบบการเขียนโครงการ

- (1) ความสำคัญของปัญหา _____

- (2) วัตถุประสงค์ _____

- (3) เป้าหมาย _____

- (4) พื้นที่ดำเนินการ _____

- (5) ระยะเวลา _____

- (6) วิธีดำเนินการ _____

- (7) งบประมาณ _____

- (8) ผลที่คาดว่าจะได้รับ _____

- (9) ผู้รับผิดชอบ _____

การวัดผลและประเมินผล

1) สังเกตพฤติกรรมการเรียนเป็นรายบุคคลโดยใช้แบบสังเกต

ตัวอย่างแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนเป็นรายบุคคล

เรื่อง _____ วัน/เดือน/ปี _____ เวลา _____ ชั้น _____

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความตั้งใจ เรียน (2)	การมีส่วนร่วม ร่วมกิจกรรม (2)	การกล้า แสดงออก (2)	ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ (2)	การตอบ คำถาม (2)	รวม (10)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม _____

ผู้สอน _____

()

หมายเหตุ - คะแนนการสังเกตพฤติกรรมการเรียนเป็นรายบุคคล ครูผู้สอนอาจนำไปลง

ในช่องคะแนนคุณลักษณะในสมุดประเมินผลรายวิชา (รบ.3-ต) ได้

2) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มโดยใช้แบบสังเกต

ตัวอย่างการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม _____ ชั้น _____ เรื่อง _____

วัน/เดือน/ปี _____ เวลา _____

เกณฑ์การให้คะแนน ดีมาก = 5, ดี = 4, ปานกลาง = 3, พอใช้ = 2, ยังต้องปรับปรุง = 1

พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	5	4	3	2	1	คะแนน
1. การวางแผนงานและการทำงานตามแผน						
2. ความร่วมมือในการทำงาน						
3. ความรับผิดชอบของสมาชิก						
4. การประชุมกลุ่ม						
5. การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น						
6. การเสนอผลงานของกลุ่ม						
รวมคะแนน						
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม _____

ผู้สอน _____

()

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 แปลความว่า ดีมาก

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 แปลความว่า ดี

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 แปลความว่า ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 แปลความว่า พอใช้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 แปลความว่า ยังต้องปรับปรุง

3) ตรวจผลงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้มอบหมายให้ปฏิบัติ เช่น

3.1 การจัดป้ายนิเทศหรือนิทรรศการโดยพิจารณาตามเกณฑ์ตามตัวอย่างต่อไปนี้

- ความถูกต้องของเนื้อหา
- การนำเสนอข้อมูล
- ความสวยงาม ประณีต เรียบร้อย น่าสนใจ
- ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3.2 การสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน

- ตรงตามวัตถุประสงค์
- จำนวนข้อมูล
- ความรับผิดชอบ

3.3 การเขียนและจัดโครงการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านที่สำคัญของจังหวัดเลย

- ถูกต้องตามรูปแบบการเขียนโครงการ
- ความถูกต้องของการใช้ภาษา
- ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3.4 สมุดรวบรวมวรรณกรรมมุขปาฐะ วรรณกรรมใบลาน

- ตรงตามวัตถุประสงค์
- จำนวนข้อมูล
- ความสวยงาม ประณีต เรียบร้อย น่าสนใจ
- ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

4) แบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลชนิดปรนัยและ/หรืออัตนัย

(6) ประมวลการสอนเรื่องบุคคลสำคัญของจังหวัดเลย เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด บุคคลที่ได้ทำประโยชน์และสร้างชื่อเสียงให้กับท้องถิ่น เป็นบุคคลสำคัญที่ควรได้รับการยกย่อง คนในท้องถิ่นควรศึกษาเพื่อนำไปเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต

จุดประสงค์ปลายทาง เพื่อให้มีความรู้และเข้าใจต่อบุคคลที่ได้ทำประโยชน์และสร้างชื่อเสียงให้กับท้องถิ่น ตลอดจนสามารถเสนอแนะแนวทางในการดำเนินชีวิต ที่เป็นแบบอย่างที่ดีอันจะเป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่นของตนได้

จุดประสงค์นำทาง เพื่อให้นักเรียนสามารถ

- 1) เล่าถึงประวัติของบุคคลสำคัญในจังหวัดเลย ได้
- 2) เล่าถึงผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่นของบุคคลสำคัญในจังหวัดเลย ได้
- 3) บอกความประทับใจในผลงานของบุคคลสำคัญในท้องถิ่นได้
- 4) เสนอแนะแนวทางในการดำเนินชีวิตที่เป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่นได้
- 5) บอกคุณสมบัติของบุคคลที่ควรได้รับการยกย่องว่าเป็นบุคคลสำคัญในท้องถิ่นได้

เนื้อหา

- 1) บุคคลสำคัญในอดีต พระแก้วอาสา (ท้าวทองแสง)
- 2) บุคคลสำคัญทางศาสนา หลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ, หลวงปู่ชอบ ฐานสโม, หลวงปู่คำดี ปภาโส, พระธรรมวรालังการ (หลวงปู่ศรีจันทร์), หลวงพ่อพระมหาพันธ์ุ
- 3) บุคคลสำคัญทางการศึกษา ดร.สาร สาระทัศนันทน์, อาจารย์สังคม ทองมี
- 4) บุคคลสำคัญในการบริหารบ้านเมืองระดับชาติ พลเอกอาทิตย์ กำลังเอก
- 5) นักกีฬาเยาวชน เช่น สง่า วงศ์วี และขวัญฟ้า อินทร์เจริญ
- 6) บุคคลสำคัญในท้องถิ่นต่าง ๆ ที่เห็นว่าทำประโยชน์และสร้างชื่อเสียงให้กับท้องถิ่น

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

- 1) แบ่งกลุ่มศึกษาประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญของจังหวัดเลย จากเอกสารประกอบการเรียน แถบบันทึกเสียง (Tape) ภาพนิ่ง (Slide) หรือวีดิทัศน์ (V.D.O.) และแหล่งข้อมูลในท้องถิ่นแล้วนำเสนอเป็นรายงาน ในเรื่องของบุคคลสำคัญดังต่อไปนี้คือ

1.1 บุคคลสำคัญในอดีต พระแก้วอาสา (ท้าวทองแสง)

1.2 บุคคลสำคัญทางศาสนา หลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ, หลวงปู่ชอบ ฐานสโม, หลวงปู่คำดี ปภาโส, พระธรรมวราลังการ (หลวงปู่ศรีจันทร์), หลวงพ่อพระมหาพันธ์ุ

1.3 บุคคลสำคัญทางการศึกษา ดร.สาร สาระทัศนันทน์ , อาจารย์สังคม ทองมี

1.4 บุคคลสำคัญในการบริหารบ้านเมืองระดับชาติ พลเอกอาทิตย์ กำลังเอก

1.5 นักกีฬาเยาวชน เช่น สง่า วงศ์วี และขวัญฟ้า อินทร์เจริญ

1.6 บุคคลสำคัญในท้องถิ่นต่าง ๆ ที่เห็นว่าทำประโยชน์และสร้างชื่อเสียงให้กับท้องถิ่น

[สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1,2,3]

2) ครูอธิบายเพิ่มเติมหลังจากที่นักเรียนรายงานในข้อ 1 เสร็จสิ้นแล้ว

[สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1,2,3]

3) รวบรวมภาพผลงานของบุคคลสำคัญของจังหวัดเลย แล้วจัดเป็นสมุดภาพหรือภาพพลิก โดยครูกำหนดหัวข้อให้เช่น ผลงานของอาจารย์สังคม ทองมี

[สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1,2,3]

4) สัมภาษณ์บุคคลสำคัญในท้องถิ่น ตามรูปแบบสัมภาษณ์ที่ครูกำหนดให้ แล้วนำเสนอเป็นรายงาน (ตัวอย่างรูปแบบการสัมภาษณ์ได้ในหัวข้อสื่อการเรียนการสอน)

[สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1,2,3]

5) เชิญบุคคลสำคัญในท้องถิ่นบรรยายถึงประวัติและผลงานของตน

[สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1,2,3]

6) จัดป้ายนิเทศหรือนิทรรศการเกี่ยวกับชีวประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญที่ทำประโยชน์ให้แก่จังหวัดเลย

[สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1,2,3]

7) ร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นถึงกฎเกณฑ์ในการคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมต่อการได้รับการยกย่องว่าเป็นบุคคลสำคัญในท้องถิ่น

[สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 4,5]

8) ร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นถึงแนวทางการปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่น

[สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 4]

9) จัดทำแถบบันทึกเสียง (Tape) ฉายภาพนิ่ง (Slide) หรือวีดิทัศน์ (V.D.O.) เช่น

- วีดิทัศน์ (V.D.O.) งานของอาจารย์สาร สาระทัศนันทน์ ม้วนที่ 1-4

- วีดิทัศน์ (V.D.O.) พลเอกอาทิตย์ กำลังเอก

[สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1-3]

สื่อการเรียนการสอน

1) เอกสารประกอบการเรียนเกี่ยวกับบุคคลสำคัญของจังหวัดเลย ซึ่งสามารถศึกษาค้นคว้าได้จากศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลย สถาบันราชภัฏเลย สำนักวิทยบริการสถาบันราชภัฏเลย ห้องสมุดประชาชนจังหวัดเลยและห้องสมุดอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดเลย ดังนี้

กรมยุทธศึกษาทหารบกและหน่วยขึ้นตรง. ประวัติวัดศรีสุทธาวาสและความเป็นมาของพระไตรปิฎก.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กองทัพบก, 2530.

กองทัพบก. วีรบุรุษสะพานมิตรานา. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรินต์ติ้ง เฮาส์, 2529.

กิตติ สุขผลิน และพิชิต สุนทร. คู่มือการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานและประวัติพระครูภาวนา

วิสุทธิญาณ (หลวงพ่อดมพรมหาพันธ์ ศีลวิสุทธิ). เลย: รุ่งแสงธุรกิจการพิมพ์, 2536.

คณะศิษย์พระครูวิโรจน์ธรรมจารย์. อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพพระครูญาณทัสสี

(หลวงปู่คำดี ปภาโส) วัดถ้ำผาปู่ จ.เลย. กรุงเทพฯ: ป.สัมพันธ์พาณิชย์,

2528.

คณะศิษยานุศิษย์. ชีวประวัติพระคุณเจ้า "พระธรรมวรลังการ" หลวงปู่ศรีจันทร์ วัณณาโก

วัดศรีสุทธาวาส (วัดเลยหลวง) จ.เลย. อุดรธานี: โรงพิมพ์ภาคอีสาน, 2537

จังหวัดเลย, สำนักงาน. ประวัติมหาดไทยส่วนภูมิภาค จังหวัดเลย. กรุงเทพฯ:

ไทยวัฒนาพานิช, 2525.

ธารน้ำใจ, มุลนิธิ. คนไทยตัวอย่าง 2527. กรุงเทพฯ: ศรีเมืองการพิมพ์, 2527.

เบญจา จิตเกษม. ท้องถิ่นจังหวัดเลย. เลย: หมวดสังคมศึกษา โรงเรียนศรีสงครามวิทยา,

ม.ป.ป.. (อัดสำเนา).

ประวิทย์ มาสกุลรัตน์. ชีวประวัติพระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม. พิมพ์ครั้งที่ 8.

กรุงเทพฯ: ป.สัมพันธ์พาณิชย์, 2537.

เลย, วิทยาลัยครู. ประวัติและผลงานของนายสาร สารทัศน์นันท์. เลย: วิทยาลัยครูเลย,

2528

สมบัติ จำปาเงิน. ประวัตินักพูดไทย เล่ม 2. กรุงเทพฯ: เจริญธรรม, 2528.

สร้อยเพชร ขจรศิลป์. อนุสรณ์หลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ. กรุงเทพฯ: อมรินทร์การพิมพ์, 2529.

สาร สารทัศนนันท์. เชิดชูเกียรตินายสาร สารทัศนนันท์. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2527.

_____. พระลูกทำบุญอายุ 72 ปี นายสาร สารทัศนนันท์. เลย: ม.ป.ท., (อัคราเนา).

_____. ประวัติพระแก้วอาสา (ท้าวทองแสง). เลย: ม.ป.ท., (อัคราเนา).

องค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย. เมืองเลยในอดีตอันริบ. เลย: ม.ป.ท., 2521.

2) วิดีทัศน์ (V.D.O.) ประกอบการเรียนเกี่ยวกับบุคคลสำคัญของจังหวัดเลย ซึ่ง
สามารถศึกษาค้นคว้าได้จากศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลย สถาบันราชภัฏเลย ดังนี้

- วิดีทัศน์ (V.D.O.) งานของอาจารย์สาร สารทัศนนันท์ ม้วนที่ 1-4
- วิดีทัศน์ (V.D.O.) พลเอกอาทิตย์ กำลังเอก

3) รูปภาพผลงานของบุคคลสำคัญของจังหวัดเลย

4) แบบสัมภาษณ์บุคคลสำคัญของจังหวัดเลย

ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์บุคคลสำคัญของหมู่บ้านในท้องถิ่น

- 1) ประวัติ _____
 ตำบล _____ อำเภอ _____ จังหวัด _____
- 2) ผู้ให้ข้อมูล ชื่อ _____ นามสกุล _____ อายุ _____ ปี
 อยู่บ้านเลขที่ _____ หมู่ที่ _____ ตำบล _____ อำเภอ _____
 จังหวัด _____ อาชีพ _____
- 3) รายละเอียดของเรื่องที่สัมภาษณ์
- 3.1 บุคคลสำคัญของหมู่บ้าน คือ _____

- 3.2 ประวัติบุคคลสำคัญของหมู่บ้าน _____

- 3.3 ผลงานดีเด่น คือ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ผู้สัมภาษณ์ _____

(_____)

การวัดผลและประเมินผล

1) สังเกตพฤติกรรมการเรียนเป็นรายบุคคล โดยใช้แบบสังเกตในด้านต่าง ๆ เช่น

ตัวอย่างแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนเป็นรายบุคคล

เรื่อง _____ วัน/เดือน/ปี _____ เวลา _____ ชั้น _____

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความตั้งใจ เรียน (2)	การมีส่วนร่วม ร่วมกิจกรรม (2)	การกล้า แสดงออก (2)	ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ (2)	การตอบ คำถาม (2)	รวม (10)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม _____

ผู้สอน _____

()

หมายเหตุ - คะแนนการสังเกตพฤติกรรมการเรียนเป็นรายบุคคล ครูผู้สอนอาจนำไปลง

ในช่องคะแนนคุณลักษณะในสมุดประเมินผลรายวิชา (รบ.3-ค) ได้

2) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มโดยใช้แบบสังเกต

ตัวอย่างการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม _____ ชั้น _____ เรื่อง _____

วัน/เดือน/ปี _____ เวลา _____

เกณฑ์การให้คะแนน ดีมาก = 5, ดี = 4, ปานกลาง = 3, พอใช้ = 2, ยังต้องปรับปรุง = 1

พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	5	4	3	2	1	คะแนน
1. การวางแผนงานและการทำงานตามแผน						
2. ความร่วมมือในการทำงาน						
3. ความรับผิดชอบของสมาชิก						
4. การประชุมกลุ่ม						
5. การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น						
6. การเสนอผลงานของกลุ่ม						
รวมคะแนน						
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม _____

ผู้สอน _____

()

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 แปลความว่า ดีมาก

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 แปลความว่า ดี

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 แปลความว่า ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 แปลความว่า พอใช้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 แปลความว่า ยังต้องปรับปรุง

3) ตรวจสอบผลงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้มอบหมายให้ปฏิบัติ เช่น

3.1 การจัดป้ายนิเทศหรือนิทรรศการโดยพิจารณาตามเกณฑ์ตามตัวอย่างต่อไปนี้

- ความถูกต้องของเนื้อหา
- การนำเสนอข้อมูล
- ความสวยงาม ประณีต เรียบร้อย น่าสนใจ
- ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3.2 การสัมภาษณ์บุคคลสำคัญในท้องถิ่น

- ตรงตามวัตถุประสงค์
- จำนวนข้อมูล
- ความรับผิดชอบ

3.3 สมุดภาพหรือภาพพลิก

- ตรงตามวัตถุประสงค์
- จำนวนข้อมูล
- ความสวยงาม ประณีต เรียบร้อย น่าสนใจ
- ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

4) แบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลชนิดปรนัยและ/หรืออัตนัย

7) ประมวลการสอนเรื่องการดำเนินชีวิตของประชากรในจังหวัดเลย เวลา 4 คาบ
 ความคิดรวบยอด ลักษณะการดำรงชีวิต ศาสนา ค่านิยม ความเชื่อ ภาษาถิ่น การแต่งกาย ลักษณะ
 อาคารถิ่นบ้านเรือน อาหารพื้นบ้าน อาชีพ การคมนาคมขนส่งและการสื่อสาร ล้วนแล้วแต่มีอิทธิพล
 ต่อการดำเนินชีวิตของประชากรในท้องถิ่น

จุดประสงค์ปลายทาง เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการ
 ดำเนินชีวิตของประชากรในท้องถิ่น

จุดประสงค์นำทาง

1) อธิบายถึงความสำคัญของลักษณะการดำรงชีวิต ศาสนา ค่านิยม ความเชื่อ ภาษาถิ่น
 การแต่งกาย ลักษณะอาคารถิ่นบ้านเรือน อาหารพื้นบ้าน อาชีพสำคัญที่ทำรายได้ให้แก่ประชากร การ
 คมนาคมขนส่งและการสื่อสารที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่นได้

2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการดำรงชีวิต ศาสนา ค่านิยม ความเชื่อ
 ภาษาถิ่น การแต่งกาย ลักษณะอาคารถิ่นบ้านเรือน อาชีพสำคัญที่ทำรายได้ให้แก่ประชากร การ
 คมนาคมขนส่งและการสื่อสารในท้องถิ่นได้

3) อภิปรายเสนอแนะแนวทางการอนุรักษ์และส่งเสริมลักษณะการดำรงชีวิต ศาสนา
 ค่านิยม ความเชื่อ ภาษาถิ่น การแต่งกาย ลักษณะอาคารถิ่นบ้านเรือน อาชีพสำคัญที่ทำรายได้ให้แก่
 ประชากร การคมนาคมขนส่งและการสื่อสารที่เป็นประโยชน์ต่อคนในท้องถิ่นได้

เนื้อหา

ลักษณะการดำรงชีวิต ศาสนา ค่านิยม ความเชื่อ ภาษาถิ่น การแต่งกาย ลักษณะ
 อาคารถิ่นบ้านเรือน อาหารพื้นบ้าน อาชีพสำคัญที่ทำรายได้ให้แก่ประชากร การคมนาคมขนส่งและ
 การสื่อสารของจังหวัดเลย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1) แบ่งกลุ่มศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับลักษณะการดำรงชีวิต ศาสนา ค่านิยม ความเชื่อ
 ภาษาถิ่น การแต่งกาย ลักษณะอาคารถิ่นบ้านเรือน อาหารพื้นบ้าน อาชีพสำคัญที่ทำรายได้ให้แก่
 ประชากร การคมนาคมขนส่งและการสื่อสาร จากเอกสารประกอบการเรียน แถบบันทึกเสียง
 (Tape) ภาพนิ่ง (Slide) หรือวีดิทัศน์ (V.D.O.) แล้วนำเสนอเป็นรายงาน

[สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1]

2) ครูอธิบายเพิ่มเติมหลังจากที่นักเรียนรายงานในข้อ 1 เสร็จแล้ว

[สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1]

3) ร่วมกันวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการดำรงชีวิต ศาสนา ค่านิยม ความเชื่อ ภาษาถิ่น การแต่งกาย ลักษณะอาคารบ้านเรือน อาชีพสำคัญที่ทำรายได้ให้แก่ประชากร การคมนาคมขนส่งและการสื่อสารของคนในท้องถิ่น

[สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 2]

4) ร่วมกันอภิปรายเสนอแนะแนวทางอนุรักษ์และส่งเสริมลักษณะการดำรงชีวิต ศาสนา ค่านิยม ความเชื่อ ภาษาถิ่น การแต่งกาย ลักษณะอาคารบ้านเรือน อาชีพสำคัญที่ทำรายได้ให้แก่ประชากร การคมนาคมขนส่งและการสื่อสารที่เป็นประโยชน์ต่อคนในท้องถิ่น ยกตัวอย่างเช่น

- จัดศึกษาค้นคว้ารวบรวมภาษาถิ่นแล้วจัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม หรือจัดทำเป็นพจนานุกรม
- จัดประกวดการแต่งกายพื้นเมืองระหว่างชั้นเรียน
- เขียนและจัดโครงการอนุรักษ์และส่งเสริมอาหารพื้นบ้านของจังหวัดเลย ตาม

รูปแบบโครงการที่ครูเสนอแนะให้ (ตัวอย่างรูปแบบการเขียนโครงการดูได้ในหัวข้อสื่อการเรียนการสอน)

[สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 3]

5) จัดป้ายนิเทศหรือนิตราสารเกี่ยวกับเรื่องราวการดำเนินชีวิตของประชากรในจังหวัดเลย โดยกำหนดวัน เวลา และหัวข้อให้นักเรียนร่วมกันจัด เพื่อเผยแพร่ให้บุคคลทั่วไปทราบโดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น

- จัดป้ายนิเทศเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับลักษณะการดำรงชีวิต ศาสนา ค่านิยม ความเชื่อ ภาษาถิ่น การแต่งกาย ลักษณะอาคารบ้านเรือน อาชีพสำคัญที่ทำรายได้ให้แก่ประชากร การคมนาคมขนส่งและการสื่อสาร

- จัดกิจกรรมโต้วาทีเกี่ยวกับเรื่องราวการดำเนินชีวิตของประชากรในจังหวัดเลย โดยครูกำหนดยุติให้ เช่น

- ประกอบอาชีพพื้นบ้านดีกว่าทำงานในเมือง
- กินแบบชาวบ้านประหยัดกว่ากินแบบชาวเมือง
- อาหารพื้นบ้านหาง่ายกว่าอาหารชาวเมือง
- อ่านนิทานพื้นบ้านประเทืองปัญญากว่าอ่านการ์ตูน

- พุฒภาษากันสื่อความหมายได้ดีกว่าภาษากลาง
- สาธิตการปรุงอาหารพื้นบ้าน
- จัดประกวดเล่านิทานพื้นบ้านโดยใช้ภาษาท้องถิ่น
- แสดงละครเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้านหรือวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดเลย

โดยใช้ภาษาท้องถิ่น

[สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1,2,3]

6) เชิญวิทยากรมาบรรยาย ให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพสำคัญที่ทำรายได้ให้แก่ประชากรจังหวัดเลย โดยเชิญบุคคลในท้องถิ่นที่มีความรู้หรือศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับอาชีพสำคัญที่ทำรายได้ให้แก่ประชากรจังหวัดเลย

[สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1]

7) จัดฟังแถบบันทึกเสียง (Tape) ฉายภาพนิ่ง (Slide) หรือวีดิทัศน์ (V.D.O.) เช่น

- ภาพนิ่ง (Slide) เรื่องการเลี้ยงไหม
- ภาพนิ่ง (Slide) เรื่องสภาพชีวิตความเป็นอยู่และการประกอบอาชีพ
- ภาพนิ่ง (Slide) เรื่องเครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน
- ภาพนิ่ง (Slide) ภาพการทำนา ,บ้านโบราณ, ทานข้าวร่วมกัน
- หรือผู้สอนถ่ายทำขึ้นเองเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของประชากรในจังหวัดเลย

[สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางข้อที่ 1]

สื่อการเรียนการสอน

1) เอกสารประกอบการเรียนเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของประชากรในจังหวัดเลย ซึ่งสามารถศึกษาค้นคว้าได้จากศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลย สถาบันราชภัฏเลย สำนักวิทยบริการสถาบันราชภัฏเลย ห้องสมุดประชาชนจังหวัดเลย และห้องสมุดอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดเลย ดังนี้

การประถมศึกษาจังหวัดเลย, สำนักงาน. ฉันรักเมืองเลย. เลย: ม.ป.ท., ม.ป.ป..

จังหวัดเลย, สำนักงาน. ประวัติศาสตร์ไทยส่วนภูมิภาค จังหวัดเลย. กรุงเทพฯ:

ไวยวัฒนาพานิช, 2525.

จังหวัดเลย, สำนักงาน. บรรยายสรุปจังหวัดเลย. ม.ป.ท., 2536. (อัดสำเนา).

คุณพล ไชยสินธุ์. จารึกจังหวัดเลย. เลย: รุ่งแสงธุรกิจการพิมพ์, 2533.

เบญจา จิตเกษม. ท้องถิ่นจังหวัดเลย. เลย: ทมวตสังคัมศึกษา โรงเรียนศรีสงครามวิทยา,
ม.ป.ป.. (อัครสำเนา).

ปราโมทย์ ทัศนสวรรค์. จังหวัดของเรา 17 จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. กรุงเทพฯ:
ไทยวัฒนาพานิช, 2532.

ร่ำเพย ไชยสินธุ์. วรรณศิลป์อีสาน. เลย: รุ่งแสงธุรกิจการพิมพ์, 2537.

รุ่งอรุณ ทิมชอุณหะเกียรติ และวิไลวรรณ สมโสภณ. ภูมิศาสตร์คำศัพท์จังหวัดเลย.

ภาควิชาภาษาไทยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2537.

สาร สาระทัศนันทน์. เรื่องที่น่าสนใจในจังหวัดเลย. เลย: ม.ป.ท., 2519.
(อัครสำเนา).

_____. ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดเลย. เลย: ม.ป.ท., 2527. (อัครสำเนา).

_____. ปฐมมฤ. เลย: ม.ป.ท., 2530. (อัครสำเนา).

_____. พจนานุกรมภาษาถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ-กลาง. เลย: ม.ป.ท., 2534.
(อัครสำเนา).

_____. เมืองเลยเมืองแห่งทะเลภูเขา. เลย: ม.ป.ท., 2534.

องค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย. เมืองเลยยินดีต้อนรับ. เลย: ม.ป.ท., 2521.

2) ภาพนิ่ง (Slide) ประกอบการเรียนรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของประชากรในจังหวัดเลย
ซึ่งสามารถค้นคว้าได้จากศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลย สถาบันราชภัฏเลย ดังนี้

- ภาพนิ่ง (Slide) เรื่องการเลี้ยงไหม
- ภาพนิ่ง (Slide) เรื่องสภาพชีวิตความเป็นอยู่และการประกอบอาชีพ
- ภาพนิ่ง (Slide) เรื่องเครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน
- ภาพนิ่ง (Slide) ภาพการทำนา ,บ้านโบราณ, ทานข้าวร่วมกัน

3) รูปแบบการเขียนโครงการอนุรักษ์และส่งเสริมอาหารพื้นบ้านของจังหวัดเลย

ตัวอย่างรูปแบบการเขียนโครงการ

- (1) ความสำคัญของปัญหา _____

- (2) วัตถุประสงค์ _____

- (3) เป้าหมาย _____

- (4) พื้นที่ดำเนินการ _____

- (5) ระยะเวลา _____

- (6) วิธีดำเนินการ _____

- (7) งบประมาณ _____

- (8) ผลที่คาดว่าจะได้รับ _____

- (9) ผู้รับผิดชอบ _____

การวัดผลและประเมินผล

1) สังเกตพฤติกรรมการเรียนเป็นรายบุคคลโดยใช้แบบสังเกตในด้านต่าง ๆ เช่น

ตัวอย่างแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนเป็นรายบุคคล

เรื่อง _____ วัน/เดือน/ปี _____ เวลา _____ ชั้น _____

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความตั้งใจ เรียน (2)	การมีส่วนร่วม ร่วมกิจกรรม (2)	การกล้า แสดงออก (2)	ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ (2)	การตอบ คำถาม (2)	รวม (10)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม _____

ผู้สอน _____

()

หมายเหตุ - คะแนนการสังเกตพฤติกรรมการเรียนเป็นรายบุคคล ครูผู้สอนอาจนำไปลง
ในช่องคะแนนคุณลักษณะในสมุดประเมินผลรายวิชา (รบ.3-ค) ได้

2) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มโดยใช้แบบสังเกต

ตัวอย่างการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม _____ ชั้น _____ เรื่อง _____

วัน/เดือน/ปี _____ เวลา _____

เกณฑ์การให้คะแนน ดีมาก = 5, ดี = 4, ปานกลาง = 3, พอใช้ = 2, ยังต้องปรับปรุง = 1

พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	5	4	3	2	1	คะแนน
1. การวางแผนงานและการทำงานตามแผน						
2. ความร่วมมือในการทำงาน						
3. ความรับผิดชอบของสมาชิก						
4. การประชุมกลุ่ม						
5. การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น						
6. การเสนอผลงานของกลุ่ม						
รวมคะแนน						
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม _____

ผู้สอน _____

()

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 แปลความว่า ดีมาก

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 แปลความว่า ดี

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 แปลความว่า ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 แปลความว่า พอใช้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 แปลความว่า ยังต้องปรับปรุง

3) ตรวจผลงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้มอบหมายให้ปฏิบัติ เช่น

3.1 การจัดป้ายนิเทศหรือนิทรรศการโดยพิจารณาตามเกณฑ์ตามตัวอย่างต่อไปนี้

- ความถูกต้องของเนื้อหา
- การนำเสนอข้อมูล
- ความสวยงาม ประณีต เรียบร้อย น่าสนใจ
- ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3.2 การจัดสมุดรวบรวมภาษาถิ่น

- ตรงตามวัตถุประสงค์
- จำนวนข้อมูล
- ความสวยงาม ประณีต เรียบร้อย น่าสนใจ
- ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3.3 เขียนและจัดโครงการอนุรักษ์และส่งเสริมอาหารพื้นบ้านของจังหวัดเลย

- ถูกต้องตามรูปแบบการเขียนโครงการ
- ความถูกต้องของการใช้ภาษา
- ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3.4 การเล่านิทาน

- ท่าทางประกอบการเล่า
- ความชัดเจนของเสียง
- เนื้อหา

3.5 การแสดงละครเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้าน

- พฤติกรรมของบทบาทผู้แสดงแต่ละคน
- บรรยายากาการแสดง
- ความร่วมมือในการแสดง
- วิธีสื่อเนื้อหาสาระ

4) แบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลชนิดปรนัยและ/หรืออัตนัย

4.5 อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการสร้างประมวลการสอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลย ซึ่งได้ศึกษาความคิดเห็นจากบุคคลหลายฝ่ายในจังหวัดเลย เพื่อนำมาสร้างเป็นประมวลการสอนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับท้องถิ่นของจังหวัดเลย ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญของผลการวิจัยมาอภิปรายดังต่อไปนี้

4.5.1 ความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการกำหนดเนื้อหาประมวลการสอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลย

ความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการกำหนดเนื้อหาประมวลการสอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลยนั้น พบว่านักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน กล่าวคือ เรื่องประวัติความเป็นมาของจังหวัดเลย ต้องการให้จัดเนื้อหาเรื่องการตั้งเมืองเลย หรือจังหวัดเลย เรื่องโบราณสถานโบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลย ต้องการให้จัดเนื้อหาเรื่องพระธาตุศรีสองรัก พระธาตุดินเทพ และพระธาตุสัจจะ เรื่องขนบธรรมเนียมประเพณีของจังหวัดเลย ต้องการให้จัดเนื้อหาเรื่องเทศกาลดอกฝ้ายบานมะขามหวานที่เมืองเลย เรื่องศิลปะพื้นบ้านของจังหวัดเลย ต้องการให้จัดเนื้อหาเรื่องการถักทอ การจักสาน การปั้นดินเผา เรื่องบุคคลสำคัญของจังหวัดเลย ต้องการให้จัดเนื้อหาเรื่อง พลเอกอาทิตย์ กำลังเอก และเรื่องการดำเนินชีวิตของประชากรในจังหวัดเลย ต้องการให้จัดเนื้อหาเรื่องภาษาถิ่น ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนและผู้ปกครองของนักเรียน ต่างก็อาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน ความคิดเห็นต่าง ๆ ของนักเรียนย่อมได้รับการปลูกฝังจากผู้ปกครองของนักเรียนอยู่เสมอ ดังนั้นความคิดเห็นส่วนใหญ่จึงคล้ายคลึงกัน ส่วนเรื่องสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดเลยนั้น พบว่าความคิดเห็นของนักเรียนส่วนใหญ่ต้องการให้จัดเนื้อหาเรื่องแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (ภูกระดึง ภูหลวง ถ้ำ น้ำตก) และผู้ปกครองนักเรียน ส่วนใหญ่ต้องการให้จัดเนื้อหาเรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติ (ป่าไม้ แร่ธาตุ ดิน) ทั้งนี้เป็นเพราะว่า จากผลการวิจัยอายุของนักเรียน ส่วนใหญ่มีอายุ 14 ปี เป็นวัยที่ต้องการเรียนรู้และแสวงหาประสบการณ์แปลกใหม่ จึงต้องการเรียนเนื้อหาที่เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมาก สำหรับผู้ปกครองนักเรียนนั้นส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งต้องอาศัย

พึงพาทรัพยากรธรรมชาติ อันได้แก่ ป่าไม้ แร่ธาตุ และดินช่วยในการประกอบอาชีพ จึงทำให้เห็นความสำคัญต่อเนื้อหาเรื่องทรัพยากรธรรมชาติเป็นอย่างมาก

นักเรียนที่มีส่วนในการกำหนดเนื้อหารายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลยนั้น เป็นนักเรียนที่เคยเรียนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 มาแล้ว จึงสามารถให้ความคิดเห็นในการกำหนดเนื้อหาวิชาท้องถิ่นของเรา 1 ได้เหมาะสมและสอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ที่กำหนดให้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่นและอาณาจักรโบราณที่เกี่ยวข้อง ชนบทธรรมเนียมประเพณี ศิลปะพื้นบ้าน บุคคลสำคัญของท้องถิ่น และการดำเนินชีวิต เพื่อให้เกิดความเข้าใจในอิทธิพลของสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และสังคมวัฒนธรรม ที่มีต่อการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่น มีความภูมิใจ รักและผูกพันกับท้องถิ่นของตน ร่วมมือกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น (กรมวิชาการ, 2535) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับความคิดเห็นของ พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์ (2526) ที่กล่าวถึงบทบาทของผู้เรียนว่า ผู้เรียนเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงของหลักสูตร ดังนั้นผู้เรียนสามารถบอกให้ครูทราบว่าเนื้อหาตอนใดยากเกินไปหรือน้อยเกินไป หรือในการเรียนเรื่องนั้น ๆ ควรจะจัดการเรียนอย่างไร จึงจะน่าสนใจ ตลอดจนทำให้ครูและผู้บริหารโรงเรียนทราบว่ามื่อะไรบ้างที่เขาต้องการจะรู้ นอกเหนือจากที่หลักสูตรกำหนดไว้ให้ ส่วนผู้ปกครองนักเรียนที่มีส่วนในการกำหนดเนื้อหาวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลยนั้น จากผลการวิจัยส่วนใหญ่เป็นชาย มีอายุ 31-40 ปี จบการศึกษาค่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้ให้ความคิดเห็นในการกำหนดเนื้อหาวิชาท้องถิ่นของเรา 1 ส่วนใหญ่เป็นเนื้อหาที่ครอบคลุมเรื่องที่ได้พบเห็นในชีวิตประจำวัน อันเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงในท้องถิ่น ดังนั้นเนื้อหาที่นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนได้มีส่วนในการกำหนดขึ้นนั้น จึงเป็นเนื้อหาที่มีลักษณะตรงกับสภาพของท้องถิ่นมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ พะนอม แก้วกำเนิด (2533) ที่ได้กล่าวถึงเนื้อหาของรายวิชาท้องถิ่นไว้ว่า ควรให้มีเนื้อหาสาระสอดคล้องและเป็นไปตามสภาพชีวิต เศรษฐกิจ สังคมของแต่ละท้องถิ่นโดยเฉพาะ

4.5.2 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย ที่เกี่ยวข้องการจัด เนื้อหาวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลย

ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย ที่มีส่วนต่อการจัดเนื้อหาวิชาท้องถิ่น
ของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลยนั้น ประกอบไปด้วยศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร
โรงเรียนและอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเรื่องราวในจังหวัดเลย ซึ่งมีบทบาทโดยการนำเนื้อหา
ที่นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนกำหนดให้ นั้น มาพิจารณาประกอบกับคำอธิบายรายวิชาท้องถิ่น
ของเรา 1 ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)
(กรมวิชาการ, 2535) แล้วให้ข้อคิดเห็นว่าเนื้อหาใดเป็นเนื้อหาที่มีคุณค่า และจำเป็นที่นักเรียน
จะต้องเรียนรู้ ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความคิดเห็นไว้เกี่ยวกับบทบาทของผู้มีส่วนร่วมใน
การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เช่น อรสา ปราชญ์นคร (2525) กล่าวถึงบทบาทของผู้เชี่ยวชาญใน
การจัดทำหลักสูตรคือเป็นผู้ที่มีความสนใจในด้านวิชาการ เพื่อที่จะได้จัดวางหลักสูตรให้เหมาะสม
ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และให้ได้ผลดีที่สุด ผู้เชี่ยวชาญนี้อาจจะเป็นนักการศึกษา หรือ
ผู้บริหารการศึกษา และวัฒนะ บัวสนธ์ (2531) ได้กล่าวถึงบุคคลสำคัญสำหรับการจัดทำหลักสูตร
ท้องถิ่นควรประกอบไปด้วย ครูผู้เชี่ยวชาญในการสอน ศึกษานิเทศก์ วิทยากรท้องถิ่น และผู้บริหาร
การศึกษาในสถาบันการศึกษาของท้องถิ่น ดังนั้นผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย
จึงเหมาะสมสำหรับการให้ความคิดเห็นต่อการจัดเนื้อหาวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลย ได้อย่างละเอียดและชัดเจนที่สุด เนื่องจากมีความเข้าใจในสภาพ
และความต้องการของท้องถิ่นจังหวัดเลยได้เป็นอย่างดี

สำหรับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย ที่เกี่ยวข้องจัดเนื้อหา
รายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลย พบว่า

1) เรื่องกับสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดเลย เนื้อหาที่มีคุณค่า และจำเป็น
อย่างยิ่งที่นักเรียนจะต้องเรียนรู้ ได้แก่ เนื้อหาเรื่องที่ตั้ง ขนาดรูปร่าง และอาณาเขตติดต่อ
ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้ ดิน แหล่งน้ำ การชลประทาน
แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ภูกระดึง ภูหลวง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ทั้งนี้เพราะจังหวัดเลยเป็นจังหวัดที่มีลักษณะภูมิประเทศหลายรูปแบบ ทั้งภูเขาสูง ที่ราบเชิงเขา
และที่ราบลุ่มน้ำ ตลอดจนเกาะแก่ง ลำธาร ห้วยหนอง มีลักษณะเด่นทางภูมิประเทศและภูมิอากาศ
(คุณพล ไชยสินธุ์, 2535) ดังนั้นผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลยจึงเห็นว่า เป็น

เรื่องจำเป็นต้องจัดเนื้อหาเหล่านี้ให้นักเรียนได้ศึกษา เพื่อให้นักเรียนตระหนักในความสำคัญของสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ ที่ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของตนเองและท้องถิ่น

2) เรื่องประวัติความเป็นมาของจังหวัดเลย เนื้อหาที่มีคุณค่าและจำเป็นที่นักเรียนจะต้องเรียนรู้ ได้แก่ เนื้อหาเรื่องชุมชนดั้งเดิมของจังหวัดเลย ประวัติศาสตร์สมัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดเลย เหตุการณ์สำคัญในอดีตของจังหวัดเลย และรูปแบบการปกครองเมืองเลยในอดีต จนถึงปัจจุบัน สาเหตุที่ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย มีความคิดเห็นว่าควรจัดเนื้อหาเหล่านี้ให้นักเรียนได้ศึกษา เป็นเพราะจังหวัดเลยเป็นจังหวัดที่มีประวัติความเป็นมาตั้งแต่สมัยก่อนตั้งกรุงสุโขทัย จากภาพถ่ายทางอากาศปรากฏว่าพื้นที่ในเขตจังหวัดเลยสมัยก่อน มีแหล่งชุมชนโบราณหลายเมือง เช่น บริเวณทุ่งนาบ้านนาดี อำเภอคำชะโนด บริเวณวัดเวียงล้อม อำเภอเมืองนาด้วง บริเวณวัดป่าศรีอภัยวัน บ้านโพนคำย บ้านห้วยโตก และบ้านหนองหญ้าไซ อำเภอเมืองเลย เป็นต้น และอาจจะมีที่อื่น ๆ อีกซึ่งควรจะได้มีการศึกษาต่อไป (คนพล ไซยสินธุ์, 2534) ดังนั้นหลักฐานเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นนั้น เป็นเนื้อหาที่ควรจัดให้นักเรียนซึ่งเป็นคนในท้องถิ่นควรได้เรียนรู้เป็นอย่างยิ่ง เพื่อเป็นการปลูกฝังความรักและความภาคภูมิใจในท้องถิ่นให้กับนักเรียน

3) เรื่องโบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลย เนื้อหาที่นักเรียนควรจะต้องเรียนรู้ ได้แก่ เนื้อหาเรื่อง พระธาตุคั่นเพน วัดท่าแขก วัดศรีคุณเมือง วัดป่าสัมมานุสรณ์ ศาลเจ้าพ่อกุดบ่อง ศาลเจ้าพ่อปิ่นคำ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (วัดถ้ำผาปู่) พระพุทธรูปพระเจ้าองค์แสน พระพุทธรูปถ้ำผาบัง จิตรกรรมฝาผนังวัดบ้านนาพิง จิตรกรรมฝาผนังวัดถ้ำวัวแดง และจิตรกรรมฝาผนังวัดถ้ำผาฮ้อง ส่วนเนื้อหาที่มีคุณค่าและจำเป็นอย่างยิ่งที่นักเรียนจะต้องเรียนรู้ คือ เนื้อหาเรื่องพระธาตุศรีสองรัก กับศิลาจารึกพระธาตุศรีสองรัก ซึ่งโบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลยดังกล่าวมาข้างต้นนั้น เป็นสิ่งที่ชาวจังหวัดเลยถือว่าได้นำความเจริญมาสู่ท้องถิ่นได้มาก และในปัจจุบันทางราชการได้ให้ความสำคัญในการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลยเป็นอย่างมาก โดยการจัดโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเลย ซึ่งมีวัตถุประสงค์ประเด็นหนึ่งว่า เพื่อเน้นด้านการอนุรักษ์หรือรักษาแหล่งประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุไว้ให้คงอยู่ถาวรสืบไป โดยการประชาสัมพันธ์สร้างความรู้จัก และการให้ความรู้ เพื่อการศึกษาไปพร้อม ๆ กับการท่องเที่ยว (สำนักงานจังหวัดเลย, 2536) ดังนั้นการจัดเนื้อหาให้นักเรียนได้

เรียนรู้ในเรื่องเหล่านี้ จึงเหมาะสมเป็นอย่างยิ่ง เพราะนอกจากจะสอดคล้องตามโครงการสำคัญของจังหวัดเลยแล้ว ยังทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจ ตระหนักถึงคุณค่า รัก และหวงแหน โบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลยอีกด้วย

4) เรื่องขนบธรรมเนียมประเพณีของจังหวัดเลย เนื้อหาที่มีคุณค่าและจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ ได้แก่ เนื้อหาเรื่องประเพณีแห่ผีตาโชน (บุญหลวง) เทศกาลดอกฝ้ายบานมะขามหวาน ที่เมืองเลย ประเพณีต่าง ๆ ในวันสำคัญ วันแห่เทียนเข้าพรรษา วันออกพรรษา บุญบั้งไฟ และการบวช ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณีที่กล่าวมานี้ ล้วนเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นจังหวัดเลย ที่ได้ดำรงรักษา และปฏิบัติสืบทอดกันมานาน เป็นสิ่งที่ดำรงและมีคุณค่าทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเพณีแห่ผีตาโชน (บุญหลวง) ฝ่ายแผนและโครงการ สำนักงานจังหวัดเลย (2536) ได้จัดโครงการส่งเสริมประเพณีแห่ผีตาโชน อำเภอด่านซ้าย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีเฉพาะถิ่นที่มีอยู่ ตลอดจนนำสิ่งเหล่านี้ออกมาเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป ซึ่งจัดให้มีเฉพาะในท้องถิ่นจังหวัดเลยเท่านั้น ดังนั้นจึงควรจัดเนื้อหาเหล่านี้ให้นักเรียนได้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น ตลอดจนช่วยกันอนุรักษ์ และส่งเสริมให้คงอยู่ต่อไป

5) เรื่องศิลปะพื้นบ้านของจังหวัดเลย เป็นเนื้อหาที่มีคุณค่า และจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ ได้แก่ เนื้อหาเรื่องการถักทอ การจักสาน การปั้นดินเผา นิทาน เพลงประกอบ การเล่นเกมของเด็ก เพลงกล่อมลูก และการเล็งกลอง ซึ่งเป็นงานฝีมือ ศิลปหัตถกรรมและวรรณกรรม ความต้องการในการจัดเนื้อหาให้นักเรียนได้เรียนรู้ เพื่อให้ตระหนักถึงคุณค่าของงานหัตถกรรมที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน รวมไปถึงการสืบทอดวรรณกรรมที่มีความไพเราะ ให้คิดสอนใจ สะท้อนภาพชีวิตของชาวจังหวัดเลยหลายแง่หลายมุม สมควรที่จะเผยแพร่และอนุรักษ์ไว้ต่อไป

6) เรื่องบุคคลสำคัญของจังหวัดเลย เป็นเนื้อหาที่มีคุณค่า และจำเป็นที่นักเรียนจะต้องเรียนรู้ ได้แก่ เรื่องพระแก้วอาสา, หลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ, หลวงปู่คำดี ปภาโส, ดร.สาร สารทัศนันทน์, พลเอกอาทิตย์ กำลังเอก, อาจารย์สังคม ทองมี การจัดเนื้อหาบุคคลเหล่านี้ เนื่องจากเป็นบุคคลที่ทำคุณงามความดี ทำประโยชน์ และสร้างชื่อเสียงให้กับท้องถิ่นเป็นอย่างมากแล้ว เรื่องราวของบุคคลเหล่านี้ ควรที่จะให้นักเรียนได้เรียนรู้ เพื่อให้เกิดความศรัทธา และยึดเป็นแบบอย่างที่ดีต่อไป

7) เรื่องการดำเนินชีวิตของประชากรในจังหวัดเลย เป็นเนื้อหาที่มีคุณค่า และจำเป็นที่นักเรียนจะต้องเรียนรู้ ได้แก่ เนื้อหาเรื่องค่านิยม ความเชื่อ ภาษาถิ่น และการแต่งกาย ซึ่งการจัดเนื้อหาเหล่านี้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจสภาพการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น สามารถปรับตัวและพัฒนาตนเองให้อยู่ในท้องถิ่นได้อย่างปกติสุข นอกจากนี้การจัดเนื้อหาเรื่องภาษาถิ่นควรที่จะให้นักเรียนได้เรียนรู้เป็นอย่างยิ่ง เพราะจังหวัดเลยมีภาษาถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์มีระดับเสียงวรรณยุกต์ที่แตกต่างจากสำเนียงภาษาถิ่นอีสานโดยทั่วไป

4.5.3 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย ครูผู้สอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 และนักพัฒนาหลักสูตร ที่มีต่อประมวลการสอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลย

ในการสร้างประมวลการสอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลยนั้น ผู้วิจัยได้นำเอาเนื้อหาที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย โดยนำเนื้อหาที่มีความจำเป็นในการเรียนรู้ มากำหนดจำนวนคาบของแต่ละประมวลการสอน ตามสัดส่วนของความคิดเห็นและจำนวนคาบในหลักสูตรโดยประมาณ ซึ่งครูผู้สอนสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่น หลังจากนั้น จัดสร้างเป็นประมวลการสอนได้ทั้งสิ้น 7 เรื่องด้วยกัน คือ 1) สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดเลย 2) ประวัติความเป็นมาของจังหวัดเลย 3) โบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญทางศาสนาของจังหวัดเลย 4) ขนบธรรมเนียมประเพณีของจังหวัดเลย 5) ศิลปะพื้นบ้านของจังหวัดเลย 6) บุคคลสำคัญของจังหวัดเลย 7) การดำเนินชีวิตของประชากรในจังหวัดเลย ซึ่งประมวลการสอนในแต่ละเรื่องนั้นประกอบไปด้วย ความคิดรวบยอด จุดประสงค์ปลายทาง จุดประสงค์นำทาง เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผล สำหรับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดเลย ครูผู้สอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 และนักพัฒนาหลักสูตร ที่มีต่อการสร้างประมวลการสอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลยนั้น พบว่าความคิดเห็นโดยส่วนใหญ่จะเห็นกับสาระสำคัญในส่วนประกอบต่าง ๆ ของประมวลการสอนในอัตราที่ค่อนข้างสูง เฉลี่ยรวมเห็นด้วยถึงร้อยละ 96.92 ขึ้นไป ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าประมวลการสอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลย ฉบับนี้สมบูรณ์และสอดคล้องกับจุดประสงค์ของวิชาสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และ

คำอธิบายรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 แล้ว ดังนั้นผู้วิจัยจึงขออภิปรายในประเด็นต่าง ๆ ของ ส่วนประกอบประมวลการสอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลย ดังต่อไปนี้

1) ความคิดรวบยอด

ความคิดรวบยอดของประมวลการสอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลยนั้น ประกอบด้วย ความคิดรวบยอดทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ศาสนา วัฒนธรรม ประชากร และสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้จากการพิจารณาขอบข่ายของคำอธิบายรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 (กรมวิชาการ, 2535) และจากสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่นจังหวัดเลย อันจะทำให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงคุณค่าความสำคัญของท้องถิ่น เกิดความรักผูกพัน และภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน ดังที่งานวิจัยของ ศักดินันท์ เหมมัน (2537) ที่จัดว่าความคิดรวบยอดจะกล่าวถึงการดำเนินชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น การพัฒนาท้องถิ่น ความรัก ความภาคภูมิใจ ความผูกพันในท้องถิ่นรวมถึงเอกลักษณ์ ความเจริญรุ่งเรืองของท้องถิ่นในอดีต ซึ่งเป็นการปลูกฝังผู้เรียนให้มีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกับท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่มากขึ้น และ อนันตไชย รุ่งพิทักษ์ไชย (2534) ได้กล่าวว่า ถ้าผู้เรียนนำความคิดรวบยอดต่าง ๆ มาเกี่ยวโยงกันได้และนำไปสู่ความจริงของสังคม ผู้เรียนจะเกิดความเข้าใจในท้องถิ่นของตนเองดียิ่งขึ้น

2) จุดประสงค์ปลายทาง

จุดประสงค์ปลายทางของประมวลการสอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลย ส่วนใหญ่เป็นจุดประสงค์ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจถึงสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ของท้องถิ่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ สถานที่สำคัญทางศาสนา วัฒนธรรมนิยมประเพณี ศิลปะพื้นบ้าน บุคคลสำคัญในท้องถิ่น และการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น เป็นจุดประสงค์ที่สอดคล้องเกี่ยวเนื่องมาจากความคิดรวบยอด ที่มุ่งให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าความสำคัญ เกิดความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ในท้องถิ่น ที่มีอิทธิพลต่อตนเอง รวมทั้งให้เกิดความภาคภูมิใจ รักและผูกพัน ห่วงแทนในท้องถิ่นของตน จุดประสงค์ปลายทางเหล่านี้ จะเป็นตัวชี้ให้เห็นถึงภาพลักษณ์ของผู้เรียนเมื่อเรียนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 แล้ว ซึ่งตรงกับจุดประสงค์ของวิชาสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (กรมวิชาการ, 2535) ที่กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

(1) เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม พัฒนาการทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยและ หลักธรรมของศาสนา

(2) เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการวิเคราะห์ปัญหาทางเศรษฐกิจ และสังคมที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน สามารถตัดสินใจเลือกแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง และปรับตัวให้เข้ากับ สภาพแวดล้อมได้

(3) เพื่อให้ตระหนักในคุณค่าของสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ มรดกทางวัฒนธรรมไทย ยึดมั่นในวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย หลักธรรมและคุณธรรม มีค่านิยมที่พึงประสงค์รักและผูกพันกับ ท้องถิ่นและประเทศชาติ มีความภูมิใจในความเป็นไทยและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

(4) เพื่อให้สามารถปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และเสริมสร้างศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมในชุมชน

3) จุดประสงค์นำทาง

จุดประสงค์นำทางของประมวลการสอน รายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลย ส่วนใหญ่เป็นจุดประสงค์ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนากทักษะ ในทุก ๆ ด้านมีความสอดคล้องสัมพันธ์กับความคิดรวบยอด จุดประสงค์ปลายทาง รวมไปถึงจนถึง จุดประสงค์ของหลักสูตร ให้มีการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัยไปพร้อม ๆ กัน ดังที่ ศักดินันท์ เหมมัน (2537) ได้กล่าวว่า

(1) มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องราวที่เรียนรู้อย่างชัดเจน

(2) มุ่งเน้นพัฒนาจิตใจ ทศณคติที่ดีในเรื่องต่าง ๆ แก่ผู้เรียน

(3) มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะ ความชำนาญ สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิต ประจำวันได้

นอกจากดังกล่าวข้างต้น จุดประสงค์นำทางของประมวลการสอนรายวิชาท้องถิ่น ของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลยนั้น ยังได้ระบุให้เห็นพฤติกรรมและเนื้อหาที่ คาดหวังให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างชัดเจน เช่น ให้นักเรียนสามารถบอก อธิบาย ยกตัวอย่าง วิเคราะห์และเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับเนื้อหาต่าง ๆ ของประมวลการสอน ดังที่

Enoch I. Sawin (อ้างถึงใน กิตติคุณ รุ่งเรือง, 2537) ได้เสนอแนวทางการเขียนจุดมุ่งหมาย

การสอนไว้ว่า จุดมุ่งหมายของการสอนควรชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่าพฤติกรรมและเนื้อหาอะไรบ้างที่คาดหวังให้ผู้เรียนได้รับ

4) เนื้อหา

การจัดเนื้อหาในประมวลการสอน รายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลย มีขอบข่ายของเนื้อหาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับท้องถิ่นจังหวัดเลย และเป็นเนื้อหาที่ท้องถิ่นมีความต้องการ เพราะเนื้อหาในประมวลการสอนนี้ ได้มาจากการสำรวจความต้องการด้านเนื้อหาจากตัวผู้เรียน ผู้ปกครองนักเรียน และผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาที่อยู่ในท้องถิ่นจังหวัดเลย ดังที่ พะนอม แก้วกำเนิด (2533) ได้กล่าวไว้ว่า เนื้อหาสาระควรสอดคล้องและเป็นไปตามสภาพชีวิต เศรษฐกิจ สังคม ของแต่ละท้องถิ่นโดยเฉพาะ และเนื้อหาสาระควรสนองความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และประชาชนในแต่ละท้องถิ่น นอกจากนี้การจัดเนื้อหา รายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 ยังจัดให้มีความสอดคล้องกับขอบข่ายคำอธิบายรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 หลักสูตรสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ต้องการให้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น และอาณาจักรโบราณที่เกี่ยวข้อง ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรม บุคคลสำคัญของท้องถิ่น และการดำเนินชีวิต (กรมวิชาการ, 2535)

5) กิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรมการเรียนการสอนในประมวลการสอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลยนั้น ประกอบด้วย การบรรยาย การอภิปราย การแบ่งกลุ่มศึกษาค้นคว้าทำรายงาน การจัดนิทรรศการ การจัดป้ายนิเทศ การศึกษานอกสถานที่ การเชิญวิทยากรมาบรรยาย การสัมภาษณ์ การเขียนและจัดโครงการ การรวบรวมภาพต่าง ๆ จัดทำเป็นสมุดภาพ ภาพพลิก หรือแผ่นพับ การสร้างเมืองจำลอง การศึกษาจากสื่อที่เป็นแถบบันทึกเสียง (Tape) ภาพนิ่ง (Slide) และวีดิทัศน์ (V.D.O.) การแสดงละคร การโต้วาที เป็นต้น กิจกรรมทั้งหมดนี้ ต่างก็เป็นกิจกรรมที่กระตุ้นให้นักเรียน มีการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ มีแนวปฏิบัติและเจตคติที่ถูกต้อง การจัดกิจกรรมอันหลากหลายจะเป็นการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนให้เกิดประสบการณ์ต่าง ๆ แก่ผู้เรียน ดังที่ สุทธิรา อาจหาญ (2537) ได้กล่าวว่า กิจกรรมที่ดีควรเน้นให้ผู้เรียนได้รู้จักวิธีการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ด้วยตนเอง มีทักษะในการหา

ความรู้ตามลำพัง และสมณ อมรวิวัฒน์ (อ้างถึงใน อนันตไชย รุ่งพิทักษ์ไชย, 2534) ที่ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ว่า ควรเป็นไปเพื่อพัฒนาความเจริญทุกด้านให้แก่ผู้เรียน

กิจกรรมการเรียนการสอนในประมวลการสอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลย ได้จัดไว้หลากหลายกิจกรรม ดังนั้น ครูผู้สอนสามารถที่จะยืดหยุ่นหรือประยุกต์ใช้ ให้เหมาะสมกับเนื้อหาและตามสภาพท้องถิ่นของตน

6) สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนของประมวลการสอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลย ประกอบด้วยเอกสารประกอบการเรียน แผนที่ รูปภาพ ภาพพลิก แผ่นพับ เมืองจำลอง แถบบันทึกเสียง (Tape) ภาพนิ่ง (Slide) วัสดุทัศน (V.D.O.) สื่อการสอนที่เป็นของจริง บุคคลในท้องถิ่น สถานที่ต่าง ๆ และบรรณิทธิรศน์หนังสือประกอบประมวลการสอน ซึ่งจะเห็นได้ว่าสื่อการเรียนการสอนที่ได้นำเสนอมีความหลากหลาย จึงเป็นประโยชน์มากสำหรับครูผู้สอน ดังที่ สุทธิรา อาจหาญ (2537) กล่าวว่า การใช้สื่อหลากหลายเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น และยังก่อให้เกิดความสนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ ตลอดจนช่วยสร้างทัศนคติที่ดีของนักเรียนต่อการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษามากยิ่งขึ้น และवासना ชาวหา (อ้างถึงใน ธวัชชัย สุดาคักดิ์, 2535) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้สื่อหลากหลาย คือ ช่วยให้คุณภาพการเรียนรู้ดีขึ้น เพราะมีความจริงจัง และมีความชัดเจนต่อผู้เรียน ผู้เรียนสามารถเรียนรู้มากขึ้นในเวลาที่กำหนดไว้จำนวนหนึ่ง ผู้เรียนสนใจ และมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในกระบวนการเรียนการสอน ช่วยให้ผู้เรียนจำ ประทับความรู้สึก และทำอะไรเป็นเร็วและดีขึ้น ส่งเสริมการคิดและการแก้ปัญหาในกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน สามารถเรียนรู้ในสิ่งที่เรียนได้ลำบากโดยการช่วยแก้ปัญหา หรือข้อจำกัดต่าง ๆ เช่น ทำสิ่งซับซ้อนให้ง่ายขึ้น ทำนามธรรมให้เป็นรูปธรรมขึ้น ทำสิ่งที่ใหญ่มากให้ย่อขนาดลง ทำสิ่งที่เล็กมากให้ขยายขึ้น นำอดีตมาให้ศึกษาได้ และนำสิ่งที่อยู่ไกลมาศึกษาได้ จากสื่อการเรียนการสอนที่ได้นำเสนอนี้ ครูผู้สอนจึงสามารถเลือกนำไปใช้ให้สอดคล้องกับเนื้อหา และจุดประสงค์ ที่กำหนดไว้ในประมวลการสอน ตลอดจนตามสภาพของแต่ละท้องถิ่น

7) การวัดผลและการประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลของประมวลการสอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลยนั้น ประกอบด้วย การสังเกตพฤติกรรมการเรียนเป็นรายบุคคล การสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม การตรวจผลงานในด้านต่าง ๆ (การจัดป้ายนิเทศ การจัดนิทรรศการ การจัดสมุดภาพ การจัดสมุดภาพหรือภาพพลิก การเขียนและจัดโครงการ การสร้างเมืองจำลอง การสัมภาษณ์ การแสดงสถานการณ์จำลอง) และแบบทดสอบสัมฤทธิ์ผล ชนิดปรนัยและ/หรืออัตนัย จะเห็นได้ว่าเครื่องมือวัดผลและประเมินผลมีหลากหลาย ดังที่ กิตติคุณ รุ่งเรือง (2537) ได้กล่าวว่าการวัดผลและประเมินผลที่จะให้ครอบคลุมลักษณะทั้งทางพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ครูผู้สอนจะต้องดำเนินการวัดผลและประเมินผลอย่างมีหลักการ โดยใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลมีความเที่ยงตรงและถูกต้อง และสันต์ ธรรมบำรุง (2522) ได้กล่าวถึงการวัดผลและประเมินผลไว้ว่า การวัดผล และประเมินผลหรือการวัดความก้าวหน้า ความงอกงามในด้านต่าง ๆ ของเด็กต้องกระทำหลาย ๆ วิธี และใช้เครื่องมือหลาย ๆ อย่าง กล่าวคือ ครูพิจารณาจากผลงานที่ครูให้เด็กทำ และครูสังเกตพฤติกรรม หรือใช้แบบทดสอบ ดังนั้น ครูผู้สอนสามารถนำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลไปใช้ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาของแต่ละประมวลการสอน เพื่อตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติของผู้เรียน สามารถนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน ดังที่ Scriven (อ้างถึงใน ธวัชชัย สุศาสตร์, 2535) ที่ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายหลักของการประเมินผลการเรียนการสอนไว้ 2 ประการ คือ เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และเพื่อตัดสินผลการเรียน

นอกจากประเด็นต่าง ๆ ของส่วนประกอบประมวลการสอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเลยดังกล่าวแล้ว ประมวลการสอนแต่ละประมวลการสอนได้มีการจัดรวบรวมเอกสารประกอบการเรียน ซึ่งเป็นเอกสารเกี่ยวกับเรื่องราวเฉพาะท้องถิ่น จังหวัดเลย และนำเสนอในรูปแบบของบรรณานุกรม เพื่อสะดวกต่อการจัดหาหนังสือประกอบการสอนแก่ผู้ที่นำประมวลการสอนนี้ไปใช้ ดังที่ สันต์ ธรรมบำรุง (2522) ได้กล่าวว่ารายชื่อหนังสือประกอบการสอน นับเป็นส่วนสำคัญยิ่งส่วนหนึ่งของประมวลการสอน การเขียนรายชื่อหนังสือแบบเรียน หนังสืออ่านประกอบ และหนังสือ ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องที่สอนหลาย ๆ เล่ม ในรูปแบบของบรรณานุกรม จะใช้เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน และครูที่จะจัดหาหนังสือเหล่านั้น ๆ เป็นอย่างมาก นอกจากเสนอเอกสารประกอบการเรียนในรูปแบบของบรรณานุกรมแล้ว เพื่อให้ผู้ใช้ประมวล

การสอนรู้จักเอกสารประกอบการเรียนได้ชัดเจนขึ้น ผู้วิจัยยังได้จัดทำบรรณทัศน์หนังสือประกอบ
ประมวลการสอนไว้อีกด้วย

สรุปประมวลการสอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
จังหวัดเลย พบว่าประมวลการสอนนี้มีความเหมาะสมมากในการนำไปใช้จัดการเรียนการสอน
เนื่องจากว่าประมวลการสอนนี้ผ่านการพิจารณาจากบุคคลในท้องถิ่นหลาย ๆ ฝ่าย และนอกจากนี้
ยังประกอบไปด้วยกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และเครื่องมือการวัดผลและ
การประเมินผลที่หลากหลาย มากพอที่จะนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับแต่ละโรงเรียนได้ เพื่อให้
นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในเรื่องราวของท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่มากยิ่งขึ้น